

PLANUL DE MANAGEMENT INTEGRAT AL SITULUI NATURA 2000

ROSPA0015 CÂMPIA CRIȘULUI ALB ȘI CRIȘULUI NEGRU

și ariile naturale protejate conexe

ROSCI0048 CRIȘUL ALB

ROSCI0231 NĂDAB-SOCODOR-VĂRȘAND

ROSCI0350 LUNCA TEUZULUI - excluzând suprafața suprapusă ROSPA0014 Câmpia Cermeiului

2.97 REZERVAȚIA DE SOLURI SĂRĂTURATE SOCODOR

2.98 ARBORETUL MACEA

VI.1 PĂDUREA LUNCA - COLONIE DE STÂRCI

VI.2 PĂDUREA SOCODOR - COLONIE DE STÂRCI

CUPRINS

CAPITOLUL 1. - INTRODUCERE	4
1.1. Scurtă descriere a planului de management	4
1.2. Scurtă descriere a ariilor naturale protejate	5
1.3. Cadrul legal referitor la ariile naturale protejate și la elaborarea planului de management	11
1.4. Procesul de elaborare a planului de management	13
1.5. Procedura de modificare și actualizare a planului de management	15
1.6. Procedura de implementare a planului de management	16
CAPITOLUL 2. DESCRIEREA ARIILOR NATURALE PROTEJATE	17
2.1. Informații generale	17
2.1.1. Localizarea ariilor naturale protejate	17
2.1.2. Căi de acces	19
2.1.3. Zonarea internă a ariilor naturale protejate	19
2.1.4. Suprapuneri cu alte arii naturale protejate	19
2.2. Mediul abiotic	19
2.2.1. Geomorfologie	19
2.2.2. Geologie	21
2.2.3. Hidrologie	22
2.2.3.1. Managementul apelor	25
2.2.4. Clima	26
2.2.5. Soluri/subsoluri	26
2.3. Mediul biotic	27
2.3.1. Ecosisteme	27
2.3.2.1. Habitate Natura 2000	28
2.3.2.2. Habitate după clasificarea națională	35
2.3.3. Flora de interes conservativ, pentru care au fost desemnate ariile protejate	36
2.3.4. Fauna de interes conservativ	39
2.3.5. Alte specii relevante de floră și faună	79
2.4. Informații socio-economice, impacturi și amenințări	82
2.4.1. Informații socio-economice și culturale	82
2.4.1.1. Comunitățile locale și factorii interesați	82
2.4.1.2. Utilizarea terenurilor	86
2.4.1.3. Situația juridică a terenurilor	86

2.4.1.4. Administratori și gestionari	87
2.4.1.5. Infrastructură și construcții	88
2.4.2. Impacturi	89
2.4.2.1. Presiuni - impacturi trecute și prezente	89
2.4.2.2. Amenințări - impacturi viitoare previzibile	96
CAPITOLUL 3. EVALUAREA STĂRII DE CONSERVARE A SPECIILOR SI HABITATELOR	103
3.1. Evaluarea stării de conservare a fiecarui habitat de interes conservativ	103
3.1. Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ	108
CAPITOLUL 4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT	161
4.1 Scopul planului de management	161
4.2 Obiective generale, specifice și activități	161
4.2.1. Obiectiv general	161
4.2.1.1 Obiective specifice	161
CAPITOLUL 5. PLANUL DE ACTIVITĂȚI	163
5.1. Activități de management	163
5.2. Activități de conservare a speciilor și habitatelor	165
5.3. Activități pentru promovarea turismului durabil	183
5.4. Activități de conștientizare, educație și cercetare	185
CAPITOLUL 6. PLANUL DE MONITORIZARE A ACTIVITĂȚILOR	187
CAPITOLUL 7. BIBLIOGRAFIE ȘI REFERINȚE	188
CAPITOLUL 8. ANEXE LA PLANUL DE MANAGEMENT	191
ANEXA 1. REGULAMENTUL COMPLEXULUI AP CRIȘURI	
ANEXA 2. HĂRȚI	
ANEXA 3. FORMULARELE STANDARD NATURA 2000	
ANEXA 4. PLAN DE SUPRAVEGHERE ȘI PAZĂ privind supravegherea și paza Complexului AP Crișuri	

CAPITOLUL 1.

INTRODUCERE

1.1. Scurtă descriere a planului de management

Prezentul plan de management integrat are ca scop stabilirea cadrului legislativ, respectiv a măsurilor de management necesare pentru păstrarea sau îmbunătățirea stării de conservare a speciilor de importanță comunitară și națională, ce se constituie în obiectivele de conservare listate în formularul standard al sitului Natura 2000 ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru și a ariilor naturale protejate conexe ROSCI0048 Crișul Alb, ROSCI0231 Nădab-Socodor-Vârșand, ROSCI0350 Lunca Teuzului - exclusiv suprafața suprapusă ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.97 Rezervația de soluri sărăturate Socodor, 2.98 Arboretul Macea, VI.1 Pădurea Lunca - Colonie De Stârci, VI.2 Pădurea Socodor - colonie de stârci. Pentru a simplifica modalitatea de adresare a sistemului de arii protejate la care face referire planul de management integrat, vom denumi în continuare aceste arii naturale protejate Complexul de Arii Naturale Protejate Crișuri, respectiv Complexul AP Crișuri. Planul de management integrat este structurat în mai multe capitole, în care sunt descrise următoarele: caracterizare socio-economică a comunităților din regiune și a teritoriului ocupat, speciile și habitatele de importanță comunitară vizate, starea de conservare și măsurile de management propuse, planul de acțiune pentru implementarea planului de management. Cea mai importantă parte a planului de management este reprezentată de prezentarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și măsurile propuse pentru menținerea sau îmbunătățirea stării lor de conservare.

Ca și anexe la planul de management integrat sunt prezentate:

- a. Hărțile de distribuție ale speciilor și habitatelor de importanță comunitară, precum și localizarea unor activități cu potențial impact negativ la nivelul sitului vizat,
- b. Regulamentul Complexului AP Crișuri.
- c. Formularele standard Natura 2000.
- d. Planul de supraveghere și pază privind supravegherea și paza Complexului AP Crișuri.

Planul de management este un document oficial, cu rol, de reglementare pentru toți factorii implicați în gestiunea resurselor naturale și conservarea biodiversității pe teritoriul Complexului AP Crișuri, respectiv custodele ariei naturale protejate, proprietarii și administratorii terenurilor și bunurilor de pe suprafața Complexului AP Crișuri.

Obiectivul general al planului de management este menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și națională care se constituie în obiective de conservare pentru Complexul AP Crișuri. Obiectivele specifice sunt reprezentate de: implementarea unui sistem eficient de gestionare a problemelor administrative; stabilirea măsurilor pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pe o perioadă de cinci ani pentru speciile și habitatele de importanță comunitară și națională; stabilirea măsurilor necesare pe o perioadă de cinci ani pentru a contribui la îmbunătățirea

condițiilor de viață, din perspectiva condițiilor cadrului natural și a utilizării durabile a resurselor naturale și culturale tradiționale ale comunităților locale; organizarea pe o perioadă de cinci ani a activităților necesare pentru îmbunătățirea informațiilor, conștientizarea populației și pregătirea specialiștilor cu privire la speciile și habitatele de importanță comunitară.

Tipurile de măsuri de conservare a speciilor de importanță comunitară și națională vizate sunt cele aferente obiectivelor specifice, conform planului de activități stabilit, respectiv: măsuri de management, măsuri specifice de conservare a speciilor și habitatelor, măsuri pentru promovarea turismului durabil, măsuri pentru educație, conștientizare și cercetare științifică.

1.2 Scurtă descriere a ariilor naturale protejate

Complexul AP Crișuri este situat în Regiunea de Vest a României, marea majoritate pe teritoriul administrativ al județului Arad, în partea nord-vestică a acestuia cu o suprafața redusă în județul Bihor, sud-vestul județului. El se regăsește în bazinul hidrografic al râului Crișul Alb și bazinul hidrografic al râului Crișul Negru. Complexul AP Crișuri este situat pe teritoriul administrativ al localităților: Cermei, Chișineu Criș, Grăniceri, Macea, Mișca, Olari, Pilu, Sântana, Socodor, Sinteia Mare, Șepreuș, Șicula, Șimand, Zărand, Zerind – județul Arad, Avram Iancu – județul Bihor.

Limitele Complexului AP Crișuri pot fi descrise astfel:

- La nord Complexul AP Crișuri este delimitat parțial de digul mal drept al râului Crișul Alb, digul, mal drept al râului Crișul Negru, drumul național DN 79 între Chișineu-Criș și Zerind, drumul județean DJ 794, între localitățile Zerindu Mic-Vânători-Apateu; de asemenea se învecinează cu pășunile și terenurile arabile aparținând localităților, Vărșand, Iermata Neagră, Zerind, Zerindu Mic, Vânători, Apateu.

- La est este delimitat parțial de șoselele și drumurile: DN 79A, DJ 793, DJ 792. De asemenea se învecinează cu pășunile și terenurile arabile aparținând localităților Apateu, Șepreuș, Gurba, Sinteia Mare, Țipar, Sinteia Mică.

- La sud este delimitat parțial de șoselele și drumurile: DN 79A, DJ 792, DJ 792C, DJ 709B. De asemenea se învecinează cu pășunile și terenurile arabile aparținând localităților Sinteia Mică, Cinteia, Nădab, Șimand, Socodor, Șiclău, Sântana, Curtici, Macea.

- La vest este delimitat parțial de șoselele și drumurile: DJ 709B și DN 79A. De asemenea se învecinează cu pășunile și terenurile arabile aparținând localităților Cermei, Macea, Sânmartin, Grăniceri, Pilu, Vărșand. În zona Pilu-Vărșand ajunge până la granița româno-maghiară.

Ariile naturale protejate au fost instituite în sistemul național prin:

1. ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru – HG nr. 1284/2007, cu modificările și completările ulterioare.
2. ROSCI0048 Crișul Alb - OM nr. 1964/200, cu modificările și completările ulterioare,
3. ROSCI0231 Nădab - Socodor – Vărșad - OM nr. 1964/200, cu modificările și completările ulterioare,

4. ROSCI0350 Lunca Teuzului - Ordinul de Ministru nr. 2387/2011 pentru modificarea OM nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România,
5. 2.97 Rezervatia de Soluri Sărăturate Socodor - instituită conform Legii nr. 5/2000,
6. 2.98 Arboretul Macea - instituită conform Legii nr. 5/2000,
7. VI.1. Pădurea Lunca – colonie de stârci - instituită prin HG nr. 2152/30.11.2004,
8. VI.2. Pădurea Socodor – colonie de stârci - instituită prin HG nr. 2152/30.11.2004.

Complexul AP Crișuri are o suprafață distribuită astfel:

- 35.615,29ha pentru ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru,
- 890,62ha pentru ROSCI0048 Crisul Alb,
- 6661ha pentru ROSCI0231 Nădab - Socodor - Vârșad,
- 4.940,28ha pentru ROSCI0350 Lunca Teuzului,
- 102 ha pentru 2.97 Rezervația de soluri sărăturate de la Socodor,
- 21,9ha pentru 2.98 Arboretul Macea,
- 3,1 ha pentru VI.2 Pădurea Socodor – colonie de stârci,
- 2 ha pentru VI.1 Pădurea Lunca – colonie de stârci.

Suprafata totală a Complexului AP Crișuri, de 37.864,40ha, este realizată în fapt din suprafata ROSPA0015 Câmpia Crisului Alb si Crisului Negru, suprafata de la sud de Crișul Negru, de 35.615,29ha, la care se adaugă suprafata de 2249,11ha aparținând la siturile ROSCI0048 Crisul Alb, ROSCI0231 Nădab - Socodor – Vârșad si ROSCI0350 Lunca Teuzului, suprafețe care nu se înscriu în situl ROSPA0015. Celelalte arii naturale protejate din cadrul Complexului AP Crișuri se înscriu complet în suprafața ROSPA0015.

Complexul AP Crișuri este prezentat în anexa nr. 2 la planul de management, harta numărul 173.

Obiectivele de conservare ale Complexului AP Crișuri sunt următoarele:

ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru:

Tabel nr. 1:

Specii de importanță comunitară

Denumirea științifică
<i>Acrocephalus melanopogon</i>
<i>Aquila pomarina</i>
<i>Aquila heliaca</i>
<i>Ardeola ralloides</i>
<i>Asio flammeus</i>
<i>Alcedo atthis</i>
<i>Aythya nyroca</i>
<i>Buteo rufinus</i>
<i>Botaurus stellaris</i>
<i>Chlidonias hybridus</i>
<i>Chlidonias niger</i>

<i>Ciconia ciconia</i>
<i>Circaetus gallicus</i>
<i>Circus aeruginosus</i>
<i>Circus cyaneus</i>
<i>Circus pygargus</i>
<i>Crex crex</i>
<i>Dendrocopos medius</i>
<i>Dryocopus martius</i>
<i>Egretta garzetta</i>
<i>Falco vespertinus</i>
<i>Falco columbarius</i>
<i>Falco peregrinus</i>
<i>Grus grus</i>
<i>Hieraaetus pennatus</i>
<i>Himantopus himantopus</i>
<i>Haliaetus albicilla</i>
<i>Lanius collurio</i>
<i>Lanius minor</i>
<i>Larus melanocephalus</i>
<i>Milvus migrans</i>
<i>Nyctycorax nyctycorax</i>
<i>Pandion haliaetus</i>
<i>Pernis apivorus</i>
<i>Picus canus</i>
<i>Platalea leucorodia</i>
<i>Plegadis falcinellus</i>
<i>Pluvialis apricaria</i>
<i>Porzana parva</i>
<i>Sterna hirundo</i>
<i>Caprimulgus europaeus</i>
<i>Lullula arborea</i>
<i>Dendrocopos syriacus</i>
<i>Coracias garrulus</i>
<i>Anthus campestris</i>
<i>Sylvia nisoria</i>
<i>Ardea purpurea</i>
<i>Ixobrychus minutus</i>
<i>Ciconia nigra</i>
<i>Egretta alba</i>
<i>Gavia arctica</i>
<i>Gavia stellata</i>
<i>Philomachus pugnax</i>
<i>Tringa glareola</i>
<i>Falco cherrug</i>
<i>Luscinia svecica</i>
<i>Recurvirostra avosetta</i>
<i>Mergus albellus</i>
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>

Tabel nr. 2:

Specii de păsări cu migrație regulată:

Denumirea științifică
<i>Ardea cinerea</i>

<i>Anas acuta</i>
<i>Anas clypeata</i>
<i>Anas crecca</i>
<i>Anas penelope</i>
<i>Anas platyrhynchos</i>
<i>Anas querquedula</i>
<i>Anas strepera</i>
<i>Anser albifrons albifrons</i>
<i>Aythya fuligula</i>
<i>Aythya ferina</i>
<i>Bucephala clangula</i>
<i>Gallinula chloropus</i>
<i>Cygnus olor</i>
<i>Fulica atra</i>
<i>Gallinago gallinago</i>
<i>Larus cachinnans</i>
<i>Larus canus</i>
<i>Larus ridibundus</i>
<i>Numenius phaeopus</i>
<i>Phalacrocorax carbo</i>
<i>Podiceps cristatus</i>
<i>Rallus aquaticus</i>
<i>Tachybaptus ruficollis</i>
<i>Vanelus vanelus</i>
<i>Corvus frugilegus</i>
<i>Tringa nebularia</i>
<i>Tringa ochropus</i>
<i>Tringa stagnatilis</i>
<i>Tringa totanus</i>
<i>Turdus merula</i>
<i>Turdus philomelos</i>
<i>Turdus viscivorus</i>
<i>Upupa epops</i>
<i>Anser anser</i>
<i>Anthus spinoletta</i>
<i>Calidris ferruginea</i>
<i>Calidris temminckii</i>
<i>Charadrius hiaticula</i>
<i>Coccythraustes coccythraustes</i>
<i>Columba oenas</i>
<i>Coturnix coturnix</i>
<i>Columba palumbus</i>
<i>Cuculus canorus</i>
<i>Delichon urbica</i>
<i>Miliaria calandra</i>
<i>Hippolais icterina</i>
<i>Hirundo rustica</i>
<i>Jynx torquilla</i>
<i>Larus fuscus</i>
<i>Limicola falcinellus</i>
<i>Locustella fluviatilis</i>
<i>Locustella luscinioides</i>

<i>Locustella naevia</i>
<i>Luscinia luscinia</i>
<i>Luscinia megarhynchos</i>
<i>Motacilla alba</i>
<i>Motacilla flava</i>
<i>Muscicapa striata</i>
<i>Oenanthe oenanthe</i>
<i>Oriolus oriolus</i>
<i>Phoenicurus ochruros</i>
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
<i>Phylloscopus collybita</i>
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
<i>Pluvialis squatarola</i>
<i>Podiceps griseigena</i>
<i>Podiceps nigricollis</i>
<i>Remiz pendulinus</i>
<i>Riparia riparia</i>
<i>Saxicola rubetra</i>
<i>Saxicola torquata</i>
<i>Serinus serinus</i>
<i>Streptopelia turtur</i>
<i>Sturnus vulgaris</i>
<i>Sylvia atricapilla</i>
<i>Sylvia borin</i>
<i>Sylvia corruca</i>
<i>Tadorna tadorna</i>
<i>Calidris alpina</i>
<i>Charadrius dubius</i>
<i>Falco tinnunculus</i>
<i>Limosa limosa</i>
<i>Mergus merganser</i>
<i>Numenius arquata</i>
<i>Tringa erythropus</i>

Tabel nr. 3

Obiective de conservare pentru ROSCI0048 Crișul Alb:

Denumirea științifică
<i>Lutra lutra</i>
<i>Bombina bombina</i>
<i>Sabanejewia aurata</i>
<i>Cobitis taenia</i>
<i>Gymnocephalus schraetzer</i>
<i>Zingel zingel</i>
<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
<i>Gobio kessleri</i>
<i>Gobio albipinnatus</i>
<i>Misgurnus fossilis</i>
<i>Zingel streber</i>
<i>Unio crassus</i>
<i>Lucanus cervus</i>
<i>Cirsium brachycephalum</i>
<i>Eleocharis carniolica</i>

<i>Marsilea quadrifolia</i>
40A0* – Tufărișuri subcontinentale peri-panonice
6430 – Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin
6440 – Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i>
6510 – Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>
91F0 – Păduri ripariene mixte cu <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> sau <i>Fraxinus angustifolia</i> , din lungul marilor râuri - <i>Ulmion minoris</i>
92A0 - Zăvoaie cu <i>Salix alba</i> și <i>Populus alba</i>

Tabel nr. 4

Obiective de conservare pentru ROSCI0231 Nădab - Socodor – Vârșad:

Denumirea științifică
<i>Spermophilus citellus</i>
<i>Mustela eversmannii</i>
1530* Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice

Tabel nr. 5

Obiective de conservare pentru ROSCI0350 Lunca Teuzului:

Denumirea științifică
<i>Lutra lutra</i>
<i>Bombina bombina</i>
<i>Triturus cristatus</i>
<i>Emys orbicularis</i>

Tabel nr. 6

Obiective de conservare pentru VI.1. Pădurea Lunca – colonie de stârci:

Denumirea științifică
<i>Ardea cinerea</i>
<i>Egretta garzetta</i>
<i>Nyctycorax nyctycorax</i>

Tabel nr. 7

Obiective de conservare pentru VI.2. Pădurea Socodor – colonie de stârci:

Denumirea științifică
<i>Ardea cinerea</i>
<i>Egretta garzetta</i>
<i>Nyctycorax nyctycorax</i>

Terenurile din interiorul Complexului AP Crișuri sunt în marea lor majoritate în proprietate privată. Terenurile agricole, care ocupă circa 85% din suprafața acestuia, sunt în proprietate privată, cât și în proprietatea publică și privată a comunelor, în special pășunile. Suprafețele forestiere sunt în totalitate în proprietatea și în administrarea statului, prin Direcția Silvică Arad, Ocolul Silvic Chișineu-Criș și Ocolul Silvic Iuliu Moldovan.

Complexul AP Crisuri este localizat în Bazinul Crișurilor, formele de relief dominante fiind cele de câmpie și respectiv cea de luncă, dezvoltându-se în mare parte între cursurile Crișului Alb și Crișului Negru,

dar și la sud-vest de zona de curgere a Crișului Alb, în apropierea graniței româno-maghiare. Văile râurilor Crișul Alb și Crișul Negru sunt administrate de către Direcția Bazinală de Apă Crișuri.

Pe teritoriul sitului se regăsesc și o serie de canale, dintre care cel mai important este Canalul Morilor. Canalele sunt administrate de către Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare.

De asemenea, pe teritoriul sitului se regăsesc o serie de bălți permanente, artificiale, administrate de către o serie de persoane și societăți private.

Complexul AP Crișuri este situat în partea de nord-vest a județului Arad și sud-vest a județului Bihor, fiind încadrat aproape complet, 98,7%, pe teritoriul administrativ al județului Arad și doar 1,3% pe teritoriul județului Bihor. Conform fișelor standard și hărților în format GIS are o suprafață de cca. 37.864,40ha, fiind situat între coordonatele de 21° 20' 8" longitudine E și 46° 30' 38" latitudine N, cu o altitudine minimă de 81 m, maximă de 114 m și medie de 92 m. Se încadrează în regiunea biogeografică Panonică.

Din punct de vedere geografic, Complexul AP Crișuri reprezintă o zonă de câmpie, străbătută de râul Crișul Alb și de un număr mare de canale, fiind mărginită la nord de râul Crișul Negru. Această arie, pe lângă numeroasele terenuri agricole, include și un procent ridicat de zone umede, bălți, câmpuri întinse cu vegetație ierboasă și păduri. Datorită faptului că zona cuprinde habitate diversificate, în ciuda efectelor negative ale impactului antropic, biodiversitatea regiunii este foarte ridicată.

Situl se află pe teritoriul administrativ al localităților Cermei, Chișineu Criș, Grăniceri, Macea, Mișca, Olari, Pilu, Sântana, Socodor, Sinteza Mare, Șepreuș, Șicula, Șimand, Zărand, Zerind – județul Arad, Avram Iancu – județul Bihor.

Activitățile umane care pot avea impact negativ asupra speciilor sunt: creșterea animalelor, exploatarea resurselor forestiere, regularizarea și amenajarea râurilor Crișul Alb și Teuz, extragerea de agregate minerale, dezvoltarea infrastructurii de transport, agricultura convențională, vânătoarea, turismul de agrement și extinderea intravilanului.

1.3 Cadrul legal referitor la ariile naturale protejate și la elaborarea planului de management

Planul de management este elaborat ca prim responsabil de către Asociația Excelsior, în calitate de custode. Planul de management este realizat în conformitate cu următoarele documente reglementative:

- Convenția de custodie nr. 0140 din 01.07.2010 semnată între Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și Asociația Excelsior, pentru atribuirea în custodie a ariilor naturale protejate ROSPA0025 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru, ROSCI0048 Crișul Alb, ROSCI0231 Solurile Sărăturate Socodor, 2.97 Rezervația de soluri sărăturate de la Socodor, VI.1 Pădurea Lunca – colonie de stârci, VI.2 Pădurea Socodor – colonie de stârci;

– Hotărârea de Guvern nr. 1284 / 2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată și completată prin Hotărârea de Guvern nr. 971 / 2011;

- Ordinul de Ministru nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, aprobat prin OM 2387/2011;
- Directiva Consiliului Europei 92/43 EEC referitoare la conservarea habitatelor naturale și a florei și faunei sălbatice adoptată la 21 mai 1992;
- Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice;
- Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului, privind evaluarea și gestionarea riscului la inundații;
- Decretul nr. 187/1990 pentru acceptarea Convenției privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural, adoptată de Conferința generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură la 16 noiembrie 1972. Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 46 din 31 martie 1990;
- Decretul nr. 182/1992 pentru aprobarea și supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, adoptată la Berna la 19 septembrie 1979. Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 65bis din 29 martie 1993;
- Decretul nr. 125/1994 cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției privind diversitatea biologică, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992. Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 199 din 02 august 1994;
- Decretul nr. 38/1994 pentru aprobarea și supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție, adoptată la Washington la 3 martie 1973. Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 211 din 12 august 1994;
- Legea nr. 13/1998 pentru aderarea României la Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice, adoptată la Bonn la 23 iunie 1979. Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 24 din 26 ianuarie 1998;
- Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate. Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 152 din 12 aprilie 2000;
- Decretul nr. 163/2000 privind promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998. Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 224 din 22 mai 2000;
- Decretul nr. 620/2002 privind promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000 Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 536 din 23 iulie 2002;
- Legea muntelui nr. 347/2004 cu modificările aduse prin următoarele acte: L 329/2009. Republicarea în Monitorul Oficial, Partea I nr. 448 din 30 iunie 2009;
- Ordonanța de urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările aduse prin următoarele acte: Rectificare 2006; Legea 265/2006; OUG 57/2007; OUG 164/2008; OUG 114/2007; OUG 71/2011;

OUG 58/2012; Legea 187/2012. Are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 1196 din 30 decembrie 2005;

– Decretul nr. 1167/2006 privind promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților, adoptată la Kiev la 22 mai 2003. Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 879 din 27 octombrie 2006;

– Legea nr. 46/2008 Codul Silvic, cu modificările și completările ulterioare;

– Legea nr. 407/2006 – legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic, modificată și completată prin Legea 149/2015;

– Ordinul nr. 207/2006 privind aprobarea conținutului Formularului Standard Natura 2000 și a manualului de completare al acestuia. Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 284 din 29 martie 2006;

– Ordonanța de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice cu modificările aduse prin următoarele acte: OUG 154/2008; L 329/2009; L 49/2011; L 187/2012; OUG 31/2014; OG 20/2014. Are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 442 din 29 iunie 2007;

– Hotărârea de Guvern nr. 846/2010 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung;

– Ordinul nr. 255/2007 privind unele măsuri pentru aplicarea regulamentelor Uniunii Europene privind comerțul cu specii sălbatice de faună și flora, cu modificările aduse prin următoarele acte: Ordin 890/2009; Ordin 855/2013; Ordin 865/2014. Are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 229 din 03 aprilie 2007;

– Ordinul de Ministru nr. 1052/2014 privind Metodologia de atribuire în administrare și custodie a ariilor naturale protejate, cu modificările și completările ulterioare;

– Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 979/2009 privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele numărul 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, pe teritoriul național;

– Ordinul de ministru nr. 159/2011 privind aprobarea condițiilor de practicare a pescuitului recreativ/sportiv și modelelor permiselor de pescuit recreativ/sportiv în ariile naturale protejate.

1.4 Procesul de elaborare a planului de management

Elaborarea planului de management a demarat practic prin implementarea proiectului ”Elaborarea planului de management pentru ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru și ariile protejate conexe”, dezvoltat și implementat de către Asociația Excelsior, finanțat prin Programul Operațional Sectorial ”Mediu”, axa prioritară 4 - Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii, domeniul major de intervenție - Dezvoltarea infrastructurii și a planurilor de management pentru protejarea biodiversității și rețelei Natura 2000, solicitarea de proiecte nr. IV/2011. În cadrul proiectului s-a

propus elaborarea planului de management pentru 4 situri Natura 2000 și 4 arii naturale protejate de importanță națională din județul Arad. În cadrul proiectului s-au realizat observații și studii de determinare a stării de conservare pentru speciile și habitatele de importanță comunitară din ariile naturale protejate ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru – exclusiv suprafața de la nord de râul Crișul Negru, ROSCI0048 Crișul Alb, ROSCI0231 Nădab-Socodor-Vârșand, ROSCI0350 Lunca Teuzului - exclusiv suprafața suprapusă ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.97 Rezervația de soluri sărăturate Socodor, 2.98 Arboretul Macea, VI.1 Pădurea Lunca - Colonie De Stârci, VI.2 Pădurea Socodor - colonie de stârci, s-au desfășurat acțiuni de informare și consultare a comunităților locale și s-a elaborat planul integrat de management al acestora. Tot în cadrul proiectului au fost organizate sesiuni de consultare a comunităților locale și a tuturor factorilor interesați cu privire la elaborarea planurilor de management, la măsurile de conservare și planurile de acțiune propuse. Sesiunile de consultare au fost organizate în fiecare comună sau oraș cu teritoriu administrativ pe suprafața ariilor naturale protejate vizate, respectiv Cermei, Chișineu Criș, Grăniceri, Macea, Mișca, Olari, Pilu, Sântana, Socodor, Sinteia Mare, Șepreuș, Șicula, Șimand, Zărand, Zerind – județul Arad, Avram Iancu – județul Bihor.

Măsurile de conservare a speciilor și habitatelor, precum și măsurile de reducere a impactului negativ a activităților umane, au fost propuse de către specialiștii implicați în realizarea observațiilor de teren și elaborarea planului de management. Măsurile propuse au fost în primul rând evaluate de către custode și propuse spre discuție factorilor interesați, în cadrul sesiunilor de consultare organizate prin proiect. După obținerea punctelor de vedere ale factorilor interesați a fost propusă forma finală a planului de management, care este propusă spre avizare în cadrul procedurii SEA. După parcurgerea procedurii SEA și aplicarea ultimelor modificări, odată cu obținerea avizului autorității competente de mediu, planul de management va fi transmis spre aprobare la autoritatea centrală de protecția mediului, respectiv la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

În elaborarea planului de management au fost implicate următoarele instituții:

- a. Asociația Excelsior,
- b. Agenția pentru Protecția Mediului Arad,
- c. Direcția Silvică Arad,
- d. Administrația Națională Apele Române - Administrația Bazinală de Ape Crișuri,
- e. Administrațiile publice locale ale localităților din regiune: Cermei, Chișineu Criș, Grăniceri, Macea, Mișca, Olari, Pilu, Sântana, Socodor, Sinteia Mare, Șepreuș, Șicula, Șimand, Zărand, Zerind – județul Arad, Avram Iancu – județul Bihor.
- f. Administratorii fondurilor de Vânătoare din regiune,
- g. și altele asemenea.

Sesiunile de consultare au fost organizate cu sprijinul administrațiilor publice locale. Sesiunile de consultare au fost organizate cu sprijinul administrațiilor publice locale, astfel:

- La sediul Primăriei Chișineu-Criș, în data de 11.06.2014,
- La sediul Primăriei Pilu, în data de 04.06.2014,
- La sediul Primăriei Zerind, în data de 13.06.2014,
- La sediul Primăriei Avram Iancu, în data de 10.06.2014,
- La sediul Primăriei Mișca, în data de 10.06.2014,
- La sediul Primăriei Șepreuș, în data de 24.04.2014,
- La sediul Primăriei Sinteza Mare, în data de 24.04.2014,
- La sediul Primăriei Cermei, în data de 17.06.2014,
- La sediul Primăriei Șicula, în data de 25.06.2014,
- La sediul Primăriei Olari, în data de 29.04.2014,
- La sediul Primăriei Zărand, în data de 19.06.2014,
- La sediul Primăriei Socodor, în data de 13.06.2014,
- La sediul Primăriei Sântana, în data de 29.04.2014,
- La sediul Primăriei Macea, în data de 19.06.2014,
- La sediul Primăriei Grăniceri, în data de 04.06.2014,
- La sediul Primăriei Șimand, în data de 11.06.2014.

Lista factorilor interesați de pe teritoriul ariilor naturale protejate cuprinde următorii:

- a. Direcția Silvică Arad, Ocolul Silvic Chișineu-Criș și Ocolul Silvic Iuliu Moldovan,
- b. Administrația Națională Apele Române - Administrația Bazinală de Apă Crișuri,
- c. Consiliul Județean Arad,
- d. Administrațiile publice locale ale comunelor și orașelor Cermei, Chișineu Criș, Grăniceri, Macea, Mișca, Olari, Pilu, Sântana, Socodor, Sinteza Mare, Șepreuș, Șicula, Șimand, Zărand, Zerind – județul Arad, Avram Iancu – județul Bihor,
- e. Administratorii fondurilor de vânătoare: 13 Dorobanț, 14 Andrei Șaguna, 17 Șimand, 19 Șiclău-Grăniceri, 20 Rîtul Pilu, 21 Socodor, 22 Sălișteanca, 23 Adea, 24 Lunca-Holumburi, 25 sintea, 26 Șomoș, 27 Nădab Moară, 28 Nădab, 44 Chereuș, 46 Balta,
- f. Crescători de animale și ferme de animale,
- g. Agricultori și asociații agricole.

1.5. Procedura de modificare și actualizare a planului de management

Planul de management integrat al ariei naturale protejate ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru – exclusiv suprafața de la nord de râul Crișul Negru și ariilor naturale protejate conexe ROSCI0048 Crișul Alb, ROSCI0231 Nădab-Socodor-Vărșand, ROSCI0350 Lunca Teuzului - exclusiv suprafața suprapusă ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.97 Rezervația de soluri sărăturate Socodor, 2.98

Arboretul Macea, VI.1 Pădurea Lunca - colonie de stârci, VI.2 Pădurea Socodor - colonie de stârci, este aprobat prin Ordin de Ministru după obținerea avizului Agenției pentru Protecția Mediului Arad.

Modificarea și actualizarea planului se face după cum urmează:

- a. la 5 ani după publicarea în Monitorul Oficial a aprobării acestuia prin ordin al autorității publice centrale pentru protecția mediului;
- b. la propunerea custodelui, cu respectarea procedurii de aprobare;
- c. când anumite prevederi din planul de management nu mai corespund unor modificări legislative apărute ulterior aprobării acestuia.

Așadar, planul de management cuprinde unele prevederi care iau în considerare, pe cât posibil, factorii ce ar putea schimba situația actuală, permițând astfel o flexibilitate în luarea deciziilor, fără a compromite obiectivul principal, acela de conservare a mediului natural pentru care au fost desemnate ariile protejate în cauză.

Competența aprobării modificărilor în planul de management revine:

- a. Autorității Publice Centrale pentru Protecția Mediului – în cazul în care se impun schimbări la nivel de obiective/acțiuni sau la nivelul regulamentului de funcționare;
- b. Custodelui – dacă modificările se referă la planificarea anuală a activităților și alocarea fondurilor.

1.6. Procedura de implementare a planului de management

Responsabilitatea implementării planului de management integrat revine custodelui, în conformitate cu prevederile din Convenția de custodie nr. 0140 din 01.07.2010, încheiată între Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și Asociația pentru Promovarea Valorilor Naturale și Culturale ale Banatului și Crișanei "Excelsior", convenție încheiată și modificată cu respectarea prevederilor Ordinului de ministru nr. 1052/2014 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării și acustodiei ariilor naturale protejate. Convenția de custodie a fost modificată prin actul adițional nr. 2/03.12.2014, pentru a se conforma reglementărilor din Ordinul de ministru nr. 1052/2014 privind Metodologia de atribuire în administrare și custodie a ariilor naturale protejate, cu modificările și completările ulterioare.

Organizarea activităților se va realiza de către custode, în colaborare permanentă cu factorii interesați - administrații publice locale, Agenția pentru Protecția Mediului Arad, Garda Forestieră Oradea, Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Arad, proprietari și administratori de terenuri, instituții academice și de cercetare, ONG-uri, specialiști și alte persoane fizice și juridice interesate.

După aprobarea planului de management, autoritățile administrației publice locale competente au obligația actualizării documentațiilor de amenajare a teritoriului și a documentațiilor de urbanism locale, prin integrarea prevederilor referitoare la ariile protejate aflate în discuție în cuprinsul acestor planuri. Astfel, în vederea localizării cu exactitate a ariilor protejate în documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism, în piesele grafice/desenate ale documentațiilor vor fi incluse și limitele ariilor naturale protejate.

Avizul custodelui ariilor este necesar la elaborarea sau actualizarea documentațiilor de amenajarea teritoriului și urbanism ce cuprind și suprafețe ale ariilor naturale protejate sau sunt în imediata vecinătate a acestor arii.

Avizul/punctul de vedere al custodelui se emite în conformitate cu OM nr. 1052/2014 precum și a OUG 57/2007 cu modificările și completările ulterioare, pentru activitățile, planurile și proiectele cu potențial impact negativ asupra speciilor și habitatelor de importanță comunitară și națională ce se constituie în obiective de conservare ale Complexului AP Crișuri.

Pentru a asigura accesul factorilor interesați la informațiile obținute în cadrul proiectului ”Elaborarea planului de management pentru ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru și ariile protejate conexe” și în special pentru a asigura accesul la planul de management integrat elaborat în cadrul acestuia, planul de management este publicat pe pagina de web dedicată ariilor naturale protejate, respectiv www.campiacrisurilor.ro. Aici sunt postate și informații geo-spațiale cu privire la distribuția și starea de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ pentru ariile naturale protejate vizate.

CAPITOLUL 2.

DESCRIEREA ARIILOR NATURALE PROTEJATE

2.1. Informații generale

2.1.1. Localizarea ariilor naturale protejate

Ariile naturale protejate din componența Complexului AP Crișuri, ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru – exclusiv suprafața de la nord de râul Crișul Negru, ROSCI0048 Crișul Alb, ROSCI0231 Nădab-Socodor-Vârșand, ROSCI0350 Lunca Teuzului - exclusiv suprafața suprapusă ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.97 Rezervația de soluri sărăturate Socodor, 2.98 Arboretul Macea, VI.1 Pădurea Lunca - colonie de stârci, VI.2 Pădurea Socodor - colonie de stârci sunt situate în Regiunea Vest, foarte puțin în Regiunea Nord-Vest, partea nord-vestică a județului Arad și foarte puțin în partea sud-vestică a județului Bihor, pe teritoriul administrativ a localităților Cermei, Chișineu Criș, Grăniceri, Macea, Mișca, Olari, Pilu, Sântana, Sinteia Mare, Socodor, Șepreuș, Șicula, Șimand, Zărând, Zerind – județul Arad, Avram Iancu – județul Bihor. Are o suprafață de 37.864,40ha.

Complexul AP Crișuri este localizat în Bazinul Crișurilor, formele de relief dominante fiind cele de câmpie și respectiv cea de luncă, dezvoltându-se în mare parte între cursurile Crișului Alb și Crișului Negru, dar și la sud-vest de zona de curgere a Crișului Alb, în apropierea graniței româno-maghiare. Văile râurilor Crișul Alb și Crișul Negru sunt administrate de către Direcția Bazinală de Apă Crișuri.

Pe teritoriul sitului se regăsesc și o serie de canale, dintre care cel mai important este Canalul Morilor. Canalele sunt administrate de către Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare.

De asemenea, pe teritoriul sitului se regăsesc o serie de bălți permanente, artificiale, administrate de către o serie de persoane și societăți private.

Complexul AP Crișuri este situat în partea de nord-vest a județului Arad și sud-vest a județului Bihor, fiind încadrat aproape complet, 98,7%, pe teritoriul administrativ al județului Arad și doar 1,3% pe teritoriul județului Bihor. Conform fișelor standard și hărților în format GIS are o suprafață de cca. 37.864,40ha, fiind situat între coordonatele de 21° 20' 8" longitudine E și 46° 30' 38" latitudine N, cu o altitudine minimă de 81 m, maximă de 114 m și medie de 92 m. Se încadrează în regiunea biogeografică Panonică.

Din punct de vedere geografic, Complexul AP Crișuri reprezintă o zonă de câmpie, străbătută de râul Crișul Alb și de un număr mare de canale, fiind mărginită la nord de râul Crișul Negru. Această arie, pe lângă numeroasele terenuri agricole, include și un procent ridicat de zone umede, bălți, câmpuri întinse cu vegetație ierboasă și păduri. Datorită faptului că zona cuprinde habitate diversificate, în ciuda efectelor negative ale impactului antropic, biodiversitatea regiunii este foarte ridicată.

Ariile naturale protejate individualizate sunt desfășurate pe următoarele unități administrativ teritoriale:

- a. ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru: Apateu, Bârsa, Beliu, Bocsig, Cărand, Cermei, Ineu, Mișca, Pâncota, Sebiș, Seleuș, Șepreuș, Șicula, Șilindia, Târnova, Tauț – județul Arad; Avram Iancu – județul Bihor,
- b. ROSCI0231 Nădab-Socodor-Vârșand: Chișineu-Criș, Grăniceri, Macea, Pilu, Socodor, Șimand,
- c. ROSCI0350 Lunca Teuzului – exclusiv suprafața de suprapunere cu ROSPA0014 Câmpia Cermeiului: Avram Iancu, Cermei, Mișca, Sinteia Mare, Șepreuș, Șicula,
- d. 2.97 Rezervația de soluri sărăturate Socodor: Socodor,
- e. 2.98 Arboretul Macea: Macea,
- f. VI.1 Pădurea Lunca - colonie de stârci: Mișca,
- g. VI.2 Pădurea Socodor - colonie de stârci: Socodor.

Suprafețele ocupate de către Complexul AP Crișuri în fiecare unitate administrativ teritorială sunt: Cermei – 103,58 ha, Chișineu Criș – 6608,43 ha, Grăniceri – 3209,44 ha, Macea – 3385,94 ha, Mișca – 4956,78 ha, Olari – 357,61 ha, Pilu – 2031,92 ha, Sântana – 901,78 ha, Sinteia Mare – 3279,05 ha, Socodor – 5449,16 ha, Șepreuș – 944,28 ha, Șicula – 215,26 ha, Șimand – 1654,19 ha, Zărand – 1022,44 ha, Zerind – 2995,52 ha – județul Arad, Avram Iancu – 682,59 ha – județul Bihor.

Complexul AP Crișuri este localizat în bioregiunea Panonică.

Coordonatele geografice ale Complexului AP Crișuri sunt:

- a. Latitudine nordică 46°32'56"N,
- b. Longitudine estică: 21°30'09"E.

Localizarea sitului Complexului AP Crișuri este evidențiată în harta nr. 174 din anexa nr. 2 la planul de management.

2.1.2. Căi de acces

Căile de acces în Complexul AP Crișuri sunt următoarele:

- a. Șoselele Arad-Șimand-Avram Iancu-Oradea – E671-DN79, Macea – DJ709J, Grăniceri – DJ709B, Vârșand – DN79A, Avram Iancu – E671-DN79, Vânători – DJ794, Șepreuş – DJ793, Cermei – DJ709, Sinteza Mare – DN79A, Zărand DJ792, Sântana – DJ792C, Curtici – DJ792.
- b. Căile ferate Oradea-Arad, Curtici-Arad, Grăniceri-Arad.

2.1.3. Zonarea internă a ariei naturale protejate

Complexul AP Crișuri nu necesită o zonare internă funcțională.

2.1.4. Suprapuneri cu alte arii naturale protejate

În cadrul Complexului de Arii Protejate Crișuri se suprapun următoarele arii naturale protejate: ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru – exclusiv suprafața de la nord de râul Crișul Negru, ROSCI0048 Crișul Alb, ROSCI0231 Nădab-Socodor-Vârșand, ROSCI0350 Lunca Teuzului - exclusiv suprafața suprapusă ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.97 Rezervația de soluri sărăturate Socodor, 2.98 Arboretul Macea, VI.1 Pădurea Lunca - colonie de stârci, VI.2 Pădurea Socodor - colonie de stârci.

Pe suprafața ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru, care se întinde la nord de râul Crișul Negru, se suprapune pe un segment scurt situl Natura 2000 ROSCI0049 Crișul Negru.

Harta în care se prezintă ariile naturale suprapuse din cadrul Complexului AP Crișuri se găsește în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 188.

2.2. Mediul abiotic

2.2.1. Geomorfologie

În vestul dealurilor pe un subasment carpatic și panonic râurile au modelat și format Câmpia de Vest. Această unitate din centrul câmpiei prezintă aceeași configurație: o treaptă înaltă cu altitudini peste 100 m spre dealuri alcătuită din glacisuri, terase, câmpii tabulare înalte pe depozite loessoide și câmpii de dune; o treaptă joasă cu altitudini sub 100 m alcătuită din câmpii de divagare, câmpii tabulare joase și câmpii mlăștinoase desecate.

Din punct de vedere altitudinal Câmpia Crișurilor este cuprinsă între 88 m - în vest pe Crișul Alb și aproximativ 140 – 150 m - la est de Oradea în cadrul teraselor înalte. Ca tipuri de relief se disting trei categorii: relief major, relief mediu și microrelief. Tipurile majore de relief sunt câmpiile de glacis, spre unitatea deluroasă, unități de tranziție, corespund cu luncile înalte ale râurilor și câmpiile joase aluviale, pe văile și luncile joase ale râurilor. Relieful mediu este prezent prin terase, glacisuri, piemonturi și lunci. Treptele de terase sunt înșirate astfel: pe Crișuri apar 5 trepte: T5 la intrarea în câmpie; T4 este foarte fragmentată; T3 parazitată deluvio-coluviară; T2 prezintă tranziția spre glacisuri și T1 avansează în câmpie pierzându-se sub luncă. Glacisuriel sunt de eroziune - sub terasele 5 și 4, de eroziune și acumulare - sub

terasele 3 și 2 și glacisuri recente coluvio-proluviale - sub frunțile de terase. Piemonturile sunt tipice, Câmpia piemontană Târnova, și mai apar sub formă de poală piemontană. Microformele de relief sunt grinduri, popine, ostroave, renii și forme de relief antropice.

Aspectele generale ale câmpiei au fost determinate de:

- eroziunea piemonturilor din dealurile situate la est de câmpie;
- acumularea s-a făcut sub forma unei câmpii piemontane de către acțiunea de aluvionare a râurilor;
- toate acestea pe fondul mișcărilor subsidente din zona Sarethului și pe fondul modificărilor paleoclimatice succesive.

Astfel în Câmpia Crișurilor s-au format doua unități distincte, și anume: câmpia înaltă și câmpia joasă aluvială.

Câmpiile înalte

Aceasta formează o fâșie desfășurată pe ramura vestică a dealurilor avînd direcția nord – sud, de la Biharia până la Valea Teuzului. Caracteristicile câmpiei înalte sunt:

- altitudinile oscilează între 100 și 185 m;
- este fragmentată transversal de Crișuri. Această fragmentare a dus la formarea a mai multor subunități, și anume: Câmpia Bihariei - situată la nord de Crișul Repede, Câmpia Miersigului - situată între Crișul Repede și Crisul Negru, Câmpia Călăcei - situată între Crișul Negru și Crișul Alb și Câmpia Bocsigului – câmpie de terase - situată la sud de Crișul Alb;
- mai este fragmentată și de afluenții râurilor alohtone și transformată în câmpuri plate care au înclinare de la est spre vest;
- aici există patru generații de glacisuri situate la nivelul teraselor fluviatile ale Crișurilor cu care se racordează, aceste terase sunt la 6 – 10 m, 15 – 20 m, 30 – 40 m și 55 – 60 m;
- văile râurilor au lunci întinse și în mod obișnuit patru nivele de terase cu aceleași altitudini ca și glacisurile.

Aici se disting o serie de tipuri de câmpii: câmpii de glacis, piemontane, de terase, de podiș peneplanat și de podiș terminal sau câmpii tabulare cu loess sau nisipuri. Ca subunități amintim: Câmpia Barcău – Biharia, Câmpia Miersigului, Câmpia Cermeiului, Câmpia Bocsigului și Câmpia Tauțului. Subunitățile câmpiei înalte sunt: Câmpia Carei – Valea lui Mihai, Câmpia Pirului, Câmpia Bihariei, Câmpia Miersigului și Câmpia Susagului.

Regionarea s-a făcut mai mult pe fâșii longitudinale, de la nord la sud distingându-se câmpii înalte numite câmpii piemontane și câmpii joase.

Câmpiile joase aluviale

Această unitate este rezultatul acțiunii râurilor în compartimentul subsident al Sanetului în timpul Holocen. Prezintă mai multe aspecte care o individualizează în cadrul Câmpiei Crișurilor:

- altitudinile sunt sub 100 m la est de canalul colector care traversează regiunea de la nord la sud;

- aspectul general al câmpiei este determinat de suprafața orizontală care prezintă albiile părăsite, mlaștini și lăcoviști;
- interfluviile au aspectul unor câmpuri joase cu microrelief pozitiv și negativ, aici canalele colectoare de irigații și de secare sunt mai vechi;
- apariția lacurilor, exemplu în Câmpia Teuzului – Lacul Cefa.

Aici se disting, de asemenea diferite tipuri de câmpii: câmpii mlăștinoase, de luncă și tip culoar. Ca subunități amintim: Câmpia Salontei, Câmpia Crișului Alb și Câmpia Crișului Negru. Gr. P. Pop identifică o serie de subdiviziuni în cadrul câmpiilor joase: Culoarul Ierului, Câmpia Borșului, Câmpia Salontei, Câmpia Crișului Negru, Câmpia Teuzului și Câmpia Crișului Alb.

Câmpia Crișului Alb este formată din mai multe lunci înalte străpunse de lunci joase. Se extinde până la Nord de Teuz. Această unitate prezintă ca subunități următoarele câmpii Teuzului, Chișineu Criș și Ineului. Câmpia Crișului Negru unitatea apare ca un culoar situat între câmpiile înalte Miersig și Cermei.

Harta geomorfologică a Complexului AP Crișuri este prezentată în anexa 2 la planul de management, harta nr. 175.

2.2.2. Geologie

Fundamentul litologic, împărțit în mai multe blocuri, a răspuns diferențiat față de mișcările recente. Se remarcă sectoare de subsidență active cum este sectorul Câmpiei Crișului Alb.

Ridicarea cristalinului în zona Inand – Salonta a separat în cadrul Câmpiei Crișurilor două compartimente din punct de vedere stratigrafic, și anume un compartiment nordic și altul sudic. Acestea au evoluat diferit până în Miocen - Tortonian.

- compartimentul nordic cuprinde peste cristalin formațiuni permieni și mezozoice cu grosimi variabile care se subțiază treptat spre vest, nord și sud;
- compartimentul sudic prezintă fundamentul cristalin ridicat în zona localității Inand la 1 500 m; iar peste acest cristalin sunt numai depozite miocene și pliocene.

Toate depozitele sedimentare care s-au depus în grabene pot atinge grosimi de 3000 până la 4000 m, iar cele depuse peste horsturi au grosimi de câteva sute de metri. Sedimentarea Bazinului Panonic cunoaște trei momente și anume: Miocen, Pliocen și Quaternar.

Sedimentarea în Miocen cunoaște condiții uniforme pentru întreg Bazinul Panonic. În timpul Tortonian și Sarmațian sunt semnalate depuneri de marne cu intercalații de argile cenușii cât și o serie grezoasă – nisipoasă.

Depozitele pliocene stau transgresiv peste porțiuni din fundamentul cristalin înregistrându-se o monotonie litologică. În aceste depozite sunt argile, marne, nisipuri care apar la zi în marginea de est pe suprafețe restrânse și mai apar pe interfluvii. Spre vest aceste depozite se scufundă lent fiind acoperite de Quaternar, care prezintă grosimi care variază între 1 400 și 3 000 m. În cea mai mare parte a regiunii lipsesc depozite din Sarmațianul Superior și din Meoțian.

Depozitele quaternare sunt prezente în toată unitatea. Cea mai mare adâncime a quaternarului atinge 100 – 400 m la sud de Crișul Repede până la Crișul Alb. Astfel Pleistocenul este prezent prin argile, nisipuri, pietrișuri și bolovanișuri formând depozite proluviale ale conurilor de dejecție. Tot din această perioadă sunt datate și unele depozite loessoide. Holocenul este prezent prin depozite loessoide, depozite aluvionare de luncă, depozite de mlaștină și chiar un strat de turbă în Câmpia Teuzului. Litologia depozitelor quaternare indică o alternanță de argile și prafuri cu bancuri de pietriș și nisip. Cea mai mare grosime a cuaternarului din Câmpia de Vest se află aici în arealul orașului Salonta unde atinge o grosime de 400 m.

Principalele etape de evoluție

Acestea sunt: etapa uscatului preneogen; etapa neogenă numită și etapa de bazin lacustru și etapa cuaternară.

În evoluția morfotectonică se remarcă scufundarea subsidentă treptată a depresiunii Panonice odată cu înălțarea Carpaților, începând cu faza stirică - Helvețian Superior – Badenian. Acum începe faza de bazin marin când apar golfuri largi marine. Urmează faza lacustră în timpul Sarmațian impusă de mișcările moldavice. Acum este separată o mare unitate lacustră a Mării Sarmațiene. Tot acum se remarcă o reactivare a subsidenței în cadrul grabenelor din Apuseni. În timpul Sarmațian Superior – Dacian mișcările attice exondează regiunea pentru prima dată.

În Pontian are loc o puternică subsidență regiunea devenind lacustră. Aici sunt depuse sedimente groase de conglomerate, marne, argile, pietrișuri și nisipuri. La sfârșitul acestei perioade mișcările rhodanice exondează regiunea și se conturează areale mlăștinoase. După mișcările valahe, la sfârșitul pliocenului, se trece la faza de câmpie mlăștinoasă lacuri locale pe ariile cu subsidență activă. Aceste lacuri au funcționat ca nivele de bază pentru râurile din Munții Apuseni. În timpul mișcărilor passadene din Pleistocenul Inferior și Mediu se realizează câmpiile înalte. În timpul Holocen se impun arealele de subsidență.

Elemente de tectonică

Falia principală este cea panonică, crustală, care separă depresiunea de orgenul Munților Apuseni. Tectonica globală impune faptul că această câmpie în general este suprapusă pe o serie de microplăci panonice.

Faliile carpatice direcții diferite, sunt localizate sub sedimentar, predominante sunt direcțiile nord-est – sud-vest și nord-vest – sud-est. Aceste falii au determinat căderea cristalinelor în trepte spre vest formând sistemul de grabene și horsturi dar și apariția apelor termale în cadrul Câmpiei Crișurilor. De exemplu Munții Codru Moma se prelungesc spre vest cu un horst ascuns, iar la sud se identifică grabenul Crișului Alb. Sistemele de grabene din fundament sunt pe aliniamentele Oradea – Borș și Chișineu Criș – Socodon. Horsturile apar pe aliniamentele Inand – Tinca și la sud de Crișul Alb.

Harta geologică a Complexului AP Crișuri este prezentată în anexa 2 la planul de management, harta nr. 176.

2.2.3. Hidrologie

Apele freatice

Acestea reprezintă principalul element de nuanțare a caracteristicilor geografice din Câmpia Crișurilor deoarece condiționează următoarele diferențieri:

- apariția diferitelor tipuri de soluri azonale;
- apariția diferitelor asociații vegetale de tipul pajiștilor mezofile, apariția plantelor halofile și higrofile;
- influențează elementele microclimatice;
- influențează modul de utilizare a terenurilor.

Litologia orizontului acvifer freatic

Apele freatice sunt cantonate în depozite quaternare alcătuite din nisipuri cu granulometrie diferită, pietrșuri și bolovănișuri care au intercalații de argile, prafuri argiloase sau argile prăfoase. Toate formează depozite permeabile. Granulometria și panta terenurilor scade de la est spre vest influențând astfel succesiunea acviferului.

La partea superioară se dezvoltă formațiuni cu permeabilitate mai redusă adică prafuri argilo – nisipoase și chiar argile compacte. Acestea provoacă în anumite zone un caracter ascensional al nivelului hidrostatic. Formațiunile cu granulometrie fină și solurile dezvoltate deasupra acestor formațiuni prezintă o textură grea și un orizont B impermeabil bine dezvoltat. Deasupra acestora se acumulează un strat acvifer sezonier, numit strat supracvifer, și contribuie la accentuarea excesului de umiditate.

Adâncimea apelor freatice scade de la est la vest.

- în câmpia glacisurilor pânza freatică oscilează între 5 și 10 m; de exemplu în Câmpia Miersig depășește 10 m;
- în câmpia mijlocie oscilează între 4 și 5 m;
- în câmpia aluvială și în luncile râurilor nivelul freatic oscilează între 2 și 5 m uneori ajungând și la 0,5 m;
- în zonele depresionare Cefa, Salonta și Câmpia Teuzului, în vechile albie părăsite și drenate adâncimea nivelului freatic oscilează între 0 și 2 m.

Panta hidrolică, denumită și panta fluxului subteran variază între 4 și 7‰ - la contactul cu piemontul și între 0,6 și 0,8‰ în câmpia joasă.

Nivelul hidrostatic este supus influențelor climatice, astfel: primăvara infiltrațiile se fac ușor iar vara se produce o evapo – transpirație intensă. Ca urmare a acestor fenomene oscilațiile nivelului freatic prezintă amplitudini de 1 – 2 m în apropierea râurilor și chiar de 3 m în depozitele grosiere. De exemplu în Câmpia Teuzului aceste oscilații ating 0,5 până la 3,5 m. Amplitudinile mari determină apariția bălților, apariția solurilor hidromorfe și a celor halomorfe care duc la dezvoltarea vegetatiei higrofile. Îndiguirea râurilor mari a provocat depunerea aluviunilor în albie micșorând astfel secțiunea de scurgere. Astfel la ape mari

râul curge la nivelul câmpiei și provoacă ridicarea nivelului pânzei freatice. Rețeaua canalelor de drenaj contribuie și ele la scăderea nivelului freatic pe suprafețe mari.

Chimismul apelor freatice

Calitatea apelor în cadrul Câmpiei Crișurilor scade de la est la vest. În Câmpiei Teuzului, în zona Salontei și în Câmpia Cermei apele freatice nu sunt potabile. Chimismul apelor freatice variază de la un loc la altul pe distanțe relativ mici. Mineralizarea ridicată din zona Vârșag – Zerind – Avram Iancu - cu o concentrație de 0,8 gr/l, face ca apa să nu poată fi folosită nici pentru irigații.

Apele freatice din Câmpia Crișurilor pot fi: bicarbonatate cloro – sodice - cantonate în centrul și estul câmpiei și bicarbonatate sulfo – sodice – calcice - cantonate în partea vestică.

Apele de adâncime

Acestea prezintă caracter ascensional sau chiar artezian. Sunt cantonate în depozite de vârstă și adâncimi diferite, variind de la depozite quaternare până la depozite triasice. Apele de adâncime sunt folosite pentru alimentarea cu apă a localităților. Acestea mai pot fi termale și minerale.

Apele de suprafață

Râurile

Sunt împărțite după izvor în autohtone și alohtone. Cele autohtone au izvoare în câmpie și un caracter semipermanent sau temporar. Cele alohtone sunt cele mai mari fiind principalii colectori. Câmpia este străbătută de sistemul hidrografic al Crișurilor cu Barcău, Crișul Repede, Crișul Negru și Crișul Alb. La acestea se mai adaugă sistemul hidrografic al Mureșului - în sud și râurile alohtone Teuz și Cigher. Toate aceste râuri sunt principalii colectori din regiune. Râurile principale sunt îndiguite în cuprinsul câmpiilor joase. Rețeaua râurilor mici alohtone cu izvoare în dealuri și în munți sunt: Bistra și Fâneața Mare afluenți ai Barcăului, Hidișel pentru Crișul Repede, Valea Nouă și Sartiș pentru Crișul Negru, Hodișu și Sebișu pentru Crișul Alb la care se mai adaugă o serie de afluenți ai Teuzului.

Sistemul hidrografic autohton este dens între Crișul Repede și Teuz majoritatea râurilor formându-se în terase sau în câmpia de glacisuri. Toate au caracter temporar. Dintre acestea amintim câteva: Alceu, Râturi, Gepiu, Rătășel - curge paralel cu Crișul Repede.

Din punct de vedere hidrologic, care este influențat de masele de aer oceanic, râurile se caracterizează printr-un maxim de debit în februarie – martie și un debit minim în perioada august – octombrie. La aceste debite cunoscute se mai adaugă viiturile de primăvară și cele de vară. Inundații pot provoca doar râurile mici neîndiguite, dar și cele mari atunci când cantitatea de apă este mare și are o presiune extremă asupra digurilor care pot ceda. Exemplu Crișul Alb și Crișul Negru.

Harta hidrologică a Complexului AP Crișuri este prezentată în anexa 2 la planul de management, harta nr. 177.

2.2.3.1. Managementul apelor

Managementul apelor de pe teritoriul Complexului AP Crișuri este asigurat de către Administrația Națională ”Apele Române”, prin Administrația Bazinală de Apă Crișuri – Sistemul de Gospodărire a Apelor Chișineu-Criș, după cum urmează:

A. Activități care se desfășoară anual pe teritoriul Complexului AP Crișuri:

1. Cosirea vegetației ierboase de două-trei ori pe an, în funcție de regimul precipitațiilor, pe coronament și pe taluzele digurilor de apărare;
2. Îndepărtarea vegetației amorfe care se dezvoltă la bazele tuturor digurilor, de două ori pe an, pe o lățime de circa 4m, atât în zona inundabilă, cât și în zona apărată;
3. Îndepărtarea arborilor din imediata vecinătate a digurilor – pe o lățime de circa 4m, atât în zona inundabilă, cât și în zona apărată, anual, în zona inundabilă – cu respectarea regimului silvic, respectiv art. 6, alin. 2 din Legea nr. 46/2008 – Codul Silvic;
4. Realizarea unor completări de terasamente pe coronamentul și pe bancheta digurilor, acolo unde acestea există, anual;
5. Întreținerea rampelor de acces în și din zona inundabilă;
6. Protejarea prin vopseli și zugrăviri a bornelor, sau a altor elemente aflate pe corpurile digurilor;
7. Aplicarea unor măsuri de protecție a lucrărilor hidrotehnice împotriva animalelor care periclitează siguranța și integritatea digurilor – săparea de galerii – prin soluții stabilite de comun acord între autoritatea de gospodărire a apelor și custode;
8. Realizarea de supraînsămânțări – îndesirea covorului vegetal – cu specii autohtone, anual;
9. Activități de întreținere a lucrărilor specifice de apărări de maluri.

B. Activități pentru care se va solicita punctual, pentru fiecare în parte, punctul de vedere al custodelui:

1. Lucrări noi de investiții în scopul protecției localităților, a obiectivelor economice, sau a lucrărilor hidrotehnice, care se vor realiza conform Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung, aprobată prin HG 846/2010, strategie ce transpune Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și Consiliului Europei privind evaluarea și gestionarea riscurilor la inundații,
2. Activități de extragere a agregatelor minerale.

Fac excepție de la regula de consultare cu custodele ariilor naturale protejate situațiile de urgență generate de inundații, fenomene meteorologice periculoase, accidente la construcțiile hidrotehnice și poluări accidentale.

2.2.4. Clima

În Câmpia Crișurilor clima este temperat continentală moderată de influențe oceanice și submediteraneene - mai ales în partea sudică – spre Mureș. Tipul climatic este temperat continental de câmpie cu nuațe panonice, iar parțial suferă influențe de baraj și adăpost orografic ale Munților Apuseni. Nuanța panonică este dată de influențele oceanice venite din vest având un efect asupra precipitațiilor cu maxime în mai – iunie și decembrie dar și asupra temperaturilor pe care le moderează. Iarna aici înaintea anticlonii azoric și scandinavo-baltic din nord-vest și ciclonii mediteraneeni din sud-vest. Datorită reliefului în unele areale se observă inversiuni termice, mai ales în lungul culoarelor de tip golf.

Regimul termic este dominat de o medie anuală cuprinsă între 10,5 și 10,40 C. Temperatura medie a lunilor extreme oscilează astfel: ianuarie între -2,4 și -2,10 C, pentru ca în iulie să se înregistreze o medie de 21,0 C. Primăverile sunt timpurii și au o temperatură medie de aproximativ 10,70 C, iar toamnele încep cu scăderi de temperatură importante - septembrie 17,0 C – octombrie 11,0 C – noiembrie 6,0 C.

Precipitațiile medii anuale ating o cantitate de 600 mm/an. Această cantitate oscilează de la vest spre est astfel: 550 mm/an la graniță, 630 – 650 mm/an în fâșia centrală iar spre dealuri atinge 700 mm/an. Au existat ani ploioși cu o medie de peste 950 mm/an și ani secetoși cu o cantitate medie care a coborât la 230 mm/an. Anotimpul ploios este vara cu 31 % din cantitatea de precipitații, iar anotimpul secetos este iarna când cantitatea de precipitații scade la 25%. În 24 de ore maximă s-a înregistrat la Chișineu-Criș unde a căzut o cantitate de 128,5 mm pe 11 iunie 1970. Numărul zilelor cu zăpadă este de 105 iar numărul zilelor în care ninge este de 19 maxim 21. Prima ninsoare cade la sfârșitul lui noiembrie iar ultimele ninsori cad pe la jumătatea lunii martie.

Vânturile de Vest predomină la peste 1000 m altitudine și influențează mișcarea maselor de aer aducând mase de tip oceanic. La nivelul solului o frecvență mai mare o prezintă vânturile din sud cu 17% și vânturile din nord cu 11%, cele din vest la nivelul solului au o pondere de 4%. Se remarcă pe anotimpuri o intensificare a Vânturilor de Vest numai vara. Spre est se fac simțite brizele, iar în cadrul câmpiilor joase se remarcă o stabilitate atmosferică rezultând calmul atmosferic.

Harta climatică a ariei naturale protejate este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 178.

2.2.5. Soluri/subsoluri

Învelișul de soluri al Câmpiei Crișurilor este foarte mozaicat, alcătuit din soluri zonale și azonale. Solurile necesită ameliorări pedologice: drenări, irigații, spălări, amendamente, îngrășăminte chimice și organice, afânări și terasări.

Solurile zonale sunt reprezentate prin tipuri aparținând claselor Cernisoluri - care este majoritară, Luvisoluri și Cambisoluri. Dintre cernisoluri se întâlnesc cernoziomuri și faeoziomuri, cu diferite subtipuri. Pe alocuri apar și subtipurile salinic și vertic, determinate de condițiile locale.

Din clasa luvisoluri apar preluvosolurile tipice, roșcate și luvosolurile tipice, iar din clasa cambisoluri eutricambosolurile tipice.

Solurile azonale întâlnite fac parte din clasele Protisoluri, Hidrisoluri, Pelisoluri și Salsodisoluri.

În clasa protisoluri se includ aluviosolurile, care apar în luncile râurilor și în câmpiile joase cu exces de umiditate, în asociere cu subtipuri salice, și psamosolurile, dezvoltate pe nisipuri.

Din clasa hidrisoluri se întâlnesc gleiosoluri și stagnosoluri în arealele joase, în special din câmpiile joase. Vertosolurile, din clasa pelisoluri și salsodisolurile - solonețuri și solonceacuri - sunt dispersate în areale mici în toate câmpiile joase.

Harta solurilor din Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa 2 la planul de management, harta nr. 179.

2.3. Mediul biotic

2.3.1. Ecosisteme

Vegetația naturală a suferit un recul important datorită defrișărilor și deștelenirilor masive, dar și transformări prin drenările și înlocuirile de specii executate în regiunile cu exces de umiditate. Mediul natural este dominat de formațiunea vegetală de silvostepă cu intercalații de formațiuni acvatică, palustre și halofile în câmpiile joase și de formațiunea pădurilor de stejar în câmpiile înalte.

Silvostepa ocupă o suprafață mare spre sud pe Crișul Alb – Teuz, iar în nord este prezentă doar pe o fâșie lângă graniță. Speciile au caracter nordic. Este alcătuită din pâlcuri de pădure și pajiști. Pădurile apar în câmpiile joase și prezintă specii de stejar pedunculat, frasin, ulm, plop și salcie; mai apar în luncile propriuzise sub formă de zăvoaie cu plop, în luncile înalte și cu sălcii și arin, în luncile joase; stratul arbustiv este reprezentat de sânger, păducel, crușin, lemn câinesc, măceș și soc negru. Pajiștile au fost reduse la petice din cauză extinderii terenurilor arabile. Apar în cadrul luncilor cu specii de poa și trifoi; în cadrul sărăturilor cu specii de *Salicornia*, *Artemisia* și *Festuca*.

Pădurile de stejar sunt prezente în cadrul câmpiilor înalte și ocupă aproximativ 4,5% din suprafața câmpiei. Sunt prezente sub forma de areale: Miersig, Beliu, Apateu, Ineu și altele. Sunt compuse din specii de stejar: cer și gărniță dominante, la care se adaugă frasin, carpen, arțar tătărească, jugastru, ulm, tei. În cadrul grindurilor înalte din lunci apar petice cu păduri de stejar pedunculat. Stratul arbustiv este reprezentat de păducel, lemn câinesc și măceș, iar stratul ierbaceu este dominat de specii de *Carex* și *Poa*.

Vegetația azonală este prezentă în apropierea râurilor și lacurilor. Vegetația palustră este reprezentată de stuf, papură și pipirig.

Fauna este împărțită în două mari categorii: fauna terestră, specifică silvostepii și pădurilor și fauna acvatică specifică râurilor și lacurilor.

Fauna terestră este de tip central-european cu elemente submediteraneene. Speciile submediteraneene sunt: broasca țestoasă de uscat, vipera, scorpionul și călugărița. Speciile silvostepii sunt în cea mai mare parte reprezentate de rozătoare - șoarece de câmp, popândău, hârciog, iepurele de câmp,

veverița și păsări - dropia, prepelița, potârnichea, sitarul. Fauna specifică pădurilor este alcătuită din specii ierbivore - căprioara, cerbul lopătar și specii carnivore - vulpe, dihor, hermelină, nevăstuică, pisică sălbatică, mai apar și păsări - ciocănitoarea, șoim, cucuvea, sturz, mierlă, erete.

Fauna acvatică este reprezentată de pești, mamifere acvatice, păsări și reptile. Fauna piscicolă este reprezentată prin două areale: în est arealul mreii cu mreană, clean, somn; și în vest arealul crapului cu crap, plătică, caras, știucă, biban. Dintre mamiferele acvatice cele mai cunoscute sunt vidra și bizamul. Avifauna este prezentă prin rațe și găște sălbatică, egrete, stârci și lișițe.

Harta ecosistemelor din Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa 2 la planul de management, harta nr. 180.

2.3.2.1. Habitate Natura 2000

1. 40A0* – Tufărișuri subcontinentale peri-panonice

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: tufărișuri sud-est carpatice de cunună - *Spiraea chamaedryfolia*; tufărișuri sud-est carpatice de taulă - *Spiraea crenata*; tufărișuri ponto-panonice de porumbar - *Prunus spinosa* și salbă moale - *Evonymus europaeus*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* cu *Genista radiata*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* cu *Asplenium ruta-muraria*; Tufărișuri sud-est carpatice de *Sorbus dacica*; tufărișuri sud-est carpatice de mojdrean - *Fraxinus ornus*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* și mojdrean - *Fraxinus ornus*; tufărișuri ponto-panonice de vișinel - *Cerasus fruticosa*; tufărișuri ponto-panonice de migdal pitic - *Amygdalus nana*; tufărișuri sud-est carpatice cu *Syringa josikaea*.

- Descrierea generală: cuprinde tufărișuri scunde, caducifoliolate cu afinități continentale și submediteraneene din bazinul panonic și regiunile învecinate, inclusiv periferia estică a Alpilor, periferia sudică a Carpaților nord-vestici, Depresiunea Transilvaniei și văile și dealurile adiacente ale Carpaților Orientali și Meridionali și ale munților Apuseni, periferia sudică a bazinului panonic, platoul Moraviei, până la dealurile și văile din nordul Peninsulei Balcanice. Apar atât pe substraturi carbonatice cât și silicatică, formând o vegetație mozaicată compusă din pajiști stepice – 6210, și elemente floristice de silvostepă sau specii de plante din pajiștile rupicole panonice - 6190, adesea de-a lungul lizierelor de pădure.

- Specii caracteristice: *Amygdalus nana*, *Cerasus fruticosa*, *Cerasus mahaleb*, *Spiraea media*, *Rosa spinosissima*, *Rosa gallica*, *Rosa pimpinellifolia*, *Amelanchier ovalis*, *Cornus mas*, *Crataegus monogyna*, *Acer tataricum*, *Cotoneaster integerrimus*, *Cotoneaster tomentosus*, *Cotoneaster niger*, *Allium sphaerocephalon*, *Anemone sylvestris*, *Asparagus officinalis*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Geranium sanguineum*, *Peucedanum carvifolia*, *Teucrium chamaedrys*, *Aster linosyris*, *Inula ensifolia*, *Inula hirta*, *Melica picta*, *Nepeta pannonica*, *Peucedanum cervaria*, *Phlomis tuberosa*, *Jurinea mollis*, *Vinca herbacea*, *Verbascum austriacum*, *Salvia austriaca*, *Stipa dasyphylla*, *Aconitum anthora*, *Chrysanthemum corymbosum*, *Vincetoxicum hirundinaria*, *Waldsteinia geoides*, *Syringa vulgaris*, *Euonymus verrucosus*, *Viburnum lantana*, *Spiraea chamaedryfolia*, *Spiraea crenata*, *Fraxinus ornus*, *Paliurus spina-christi*,

Jasminum fruticans, *Syringa josikaea*, *Genista radiata*, *Sorbus dacica*, *Sorbus aria*, *Sorbus cretica*, *Paeonia peregrina*, *Teucrium polium*, *Asplenium ruta-muraria*, *Ceterach officinarum*.

Habitatul cuprinde tufărișuri continentale cu frunze căzătoare, cu afinități submediteraneene, panonice și nord-balcanice, atribuite unui teritoriu foarte larg, din partea inferioară a Carpaților vestici, Transilvania, văile sudice ale Subcarpaților sudici, podișurile și câmpiile de la Nord de Dunăre, inclusiv din Dobrogea și până în Moldova. Sunt incluse specii și asociații foarte diferite, ca apartenență la provinciile floristice, dar toate cu caracter termofil, de cele mai multe ori xerofile, cu excepția asociației edificată de *Syringa josikaea*.

De regulă se dezvoltă pe substrat calcaros, uneori și silicios, frecvent pe substrat pietros, ca în cazul șibliacurilor, dar și pe rendzine sau pe loess cu grosime mare.

- Descrierea distribuției la nivel național: Din silvostepă până în etajul nemoral al gorunului, mai rar al fagului, în Munții Trascău, Munții Vlădeasa, Munții Gilău, Carpații Meridionali, Țara Oașului, Podișul Mehedinți, Defileul Dunării, Piemontul Oltețului, Podișul Transilvaniei și depresiunile intramontane - Ciuc, Covasna, Brașov - Podișurile Moldovei, Podișul Dobrogei, Banat, Câmpia Aradului, Câmpia Română, Câmpia Ierului, Cheile Nerei-Beușnița, Cheile Turenilor, Dealul Cetății Lempeș-Mlaștina Hărman, Dealul Ciocaș-Dealul Vițelului, Dealul Mocrei-Rovina-Ineu, Dealurile Clujului Est, Defileul Crișului Repede-Pădurea Craiului, Domogled-Valea Cernei, Fânațele Pietroasa-Podeni, Frumoasa, Insulele Stepice Șura Mică-Slimnic, Lacul Știucilor-Sic-Puini-Bonțida, Lunca Crișul Albului Inferior, Muntele Șes, Muntele Tâmpa, Pajiștea Fegernic, Pajiștile Balda-Frata-Miheșu de Câmpie, Pajiștile lui Suci, Pajiștile Sărmășel-Milaș-Urmeniș, Platoul Mehedinți, Podișul Secașelor, Porțile de Fier, Râul Tur, Sighișoara-Târnava Mare, Suatu-Cojocna-Crairât, Zau de Câmpie.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 40A0* este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 162a.

Aria de repartiție a habitatului 40A0* în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 162.

2. 6430 – Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Aconitum tauricum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Adenostyles alliariae* și *Doronicum austriacum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Cirsium waldsteinii* și *Heracleum sphondylium* ssp. *Transilvanicum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Petasites kablikianusi*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Telekia speciosa* și *Petasites hybridus*; comunități daco-getice cu *Angelica sylvestris*, *Crepis paludosa* și *Scirpus sylvaticus*; comunități daco-getice cu *Filipendula ulmaria*, *Geranium palustre* și *Chaerophyllum hirsutum*.

- Descrierea generală: Comunitățile de lizieră de pe malul apelor se caracterizează prin specii de talie înaltă, fiind foarte diversificate în componența floristică și structură. Subtipuri: comunități higrofile și nitrofile de ierburi înalte, de-a lungul cursurilor de apă și lizierelor forestiere, aparținând ordinelor *Glechometalia hederaceae* și *Convolvuletalia sepium - Senecion fluviatilis*, *Aegopodion podagrariae*, *Convolvulion sepium*, *Filipendulion*; comunități de ierburi perene înalte higrofile din etajul montan până în cel alpin, aparținând clasei *Betulo-Adenostyletea*.

- Specii caracteristice: *Glechoma hederacea*, *Epilobium hirsutum*, *Senecio fluviatilis*, *Filipendula ulmaria*, *Angelica archangelica*, *Petasites hybridus*, *Cirsium oleraceum*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Aegopodium podagraria*, *Alliaria petiolata*, *Geranium robertianum*, *Silene dioica*, *Lamium album*, *Lysimachia punctata*, *Lythrum salicaria*, *Crepis paludosa*, *Aconitum lycoctonum - Aconitum vulparia*, *Aconitum napellus*, *Geranium sylvaticum*, *Trollius europaeus*, *Adenostyles alliariae*, *Cicerbita alpina*, *Digitalis grandiflora*, *Calamagrostis arundinacea*, *Cirsium helenioides*.

- Descrierea distribuției la nivel național: Maramureș, Munții Rodna, Bazinul Sucevei, Bazinul Jijiei, Bazinul Bistritei Aurie, Mt. Ceahlău, Munții Calimani, Bazinul Bahluiului, Valea Trotusului, Munții Hasmas, Munții Gurghiului, V. Nemptisorului, Subcarpații Neamtului, Bazinele Tarcaului și Neamtului, Munții Vrancei, Bazinul Tazlăului, Munții Harghita, Bazinul Râmnicului Sarat, Cheile Tisitei, V. Siretului, Bazinul Susita, Bazinul Milcovului, Munții Baraolt, Mt. Siriu, Munții Bucegi, Mt. Postăvaru, Munții Piatra Craiului, Munții Gârbovei, Munții Iezer-Papusa, Munții Făgăraș, Bazinul superior și mijlociu al Oltului, Munții Cindrel, Munții Sebesului, Munții Lotru, Bazinul Bistritei - de Vâlcea, Munții Parâng, Munții Retezat, Munții Tarcu-Godeanu, Munții Semenic, Valea Mraconiei, Culoarul Timis-Bega, Munții Plopișului, Munții Apuseni, Depresiunea Gheorgheni, Defileul Muresului, Depresiunea Ciuc, Munții Baraolt, Podișul Târnavelor, Apuseni, Balta Mică a Brăilei, Brațul Măcin, Bucegi, Buila-Vânturarița, Buteasa, Buzăul Superior, Canaralele Dunării, Călimani-Gurghiu, Câmpia Careiului, Câmpia Ierului, Ceahlău, Cefa, Cheile Bicazului- Hășmaș, Cheile Doftanei, Cheile Lăpușului, Cheile Turzii, Ciucaș, Codrii seculari de la Strâmbu-Băiuț, Comana, Coridorul Ialomiței, Coridorul Jiului, Cozia, Creasta Nemirei, Crișul Alb, Crișul Alb între Gurahonț și Ineu, Defileul Crișului Repede-Pădurea Craiului, Defileul Jiului, Delta Dunării, Domogled-Valea Cernei, Dumbrăveni- Valea Urluia-Lacul Vederosa, Fânațele Bârca, Frumoasa, Grădiștea Muncelului-Ciclovina, Gutâi-Creasta Cocoșului, Harghita Mădăraș, Igniș, Insulele Stepice Șura Mică-Slimnic, Lacul Știucilor- Sic-Puini-Bonțida, Lunca Joasă a Prutului, Lunca Crișul Albului Inferior, Lunca Râului Doamnei, Măgura Târgu Ocna, Mestecănișul de la Reci, Muntele Șes, Munții Ciucului, Munții Făgăraș, Munții Goșman, Munții Mara-Crișul Albului, Munții Rodnei, Munții Tarcu, Muscelele Argeșului, Nordul Gorjului de Est, Nordul Gorjului de Vest, Obcinele Bucovinei, Parâng, Pădurea Eseschioi-Lacul Bugeac, Pădurea Hagieni-Cotul Văii, Pădurea și Valea Canarua Fetii- Iortmac, Pădurea Verdele, Pădurile din Sudul Piemontului Căndești, Penteleu, Piatra Craiului, Pietrosul Broștenilor-Cheile Zugrenilor, Platforma Cotmeana, Platoul Mehedinți, Poienile cu narcise de la Dumbrava Vadului, Porțile de Fier, Postăvarul, Putna-Vrancea, Rarău-Giumalău, Râul Prut, Râul Suceava, Râul Târgului-Argeșel-Râușor,

Râul Tur, Râul Vedea, Retezat, Sărăturile din valea Ilenei, Sărăturile Jijia Inferioară-Prut, Semenici-Cheile Carașului, Sighișoara-Târnavă Mare, Siretul Mijlociu-Bucecea, Sîriu, Soveja, Târnovu Mare-Latorița, Tinovul Mohoș-Lacul Sf. Ana, Turbăria de la Dersca, Valea Izei și Dealul Solovan, Vânători-Neamț.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 6430 este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 163a.

Aria de repartiție a habitatului 6430 în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 163.

3. 6440 – Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: R3712 - Comunități dacice cu *Deschampsia caespitosa* și *Agrostis stolonifera*, R3715 - Pajiști danubian-panonice de *Agrostis stolonifera*, R3716 - Pajiști danubiano-pontice de *Poa pratensis*, *Festuca pratensis* și *Alopecurus pratensis*.

- Descrierea generală: Pajiști din luncile / văile râurilor din regiunea de câmpie și colinară, din domeniile continental și subcontinental, mezofile, cu poziție intermediară între pajiștile umede și cele xerice.

- Specii caracteristice: *Cnidium dubium* / *Cnidium venosum*, *Viola persicifolia*, *Scutellaria hastifolia*, *Allium angulosum*, *Gratifolia officinalis*, *Carex praecox*, *Juncus atratus*, *Lythrum virgatum*.

- Descrierea distribuției la nivel național: Bazinul Sucevei, Bazinul Baseului, Bazinul Jijiei, Valea Bârladului, Podișul Central Moldovenesc, Lunca Prutului, Lunca Siretului, Bazinul Bahluietului, Câmpia Munteniei, Podișul Mehedinți, Timiș-Bega, Munții Plopiș, Defileul Mureșului, Valea Gurghiului, Văile Târnavă Mare și Mică, Depresiunea Sibiului, Podișul Secașelor, Valea Oltului, Valea Someșului Mare, Crișul Alb, Crișul Negru, Crișul Repede.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 6440 este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 164a.

Aria de repartiție a habitatului 6440 în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 164.

4. 6510 – Pajiști de altitudine joasă - *Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: R3802 - Pajiști daco-getice de *Arrhenatherum elatius*.

- Descrierea generală: În structura și chorologia lor tipică, acest habitat grupează pajiști colinare și din etajul montan inferior, pe versanți slab înclinați, pe soluri brune, mediu-trofice. Se caracterizează astfel:

- stratul superior este format din: *Arrhenatherum elatius*, *Dactylis glomerata*, *Festuca pratensis*, *Salvia nemorosa*, *Onobrychis viciifolia*, *Trifolium pratense*, *Alopecurus pratense*. Înălțimea acestui etaj ajunge la 80–100 cm și realizează o acoperire mare - peste 70%.

- cel de al doilea etaj, este format din plante de talie mai mică, dintre care cele mai reprezentative sunt: *Medicago lupulina*, *Agrostis stolonifera*, *Trifolium repens*, *Lotus corniculatus*, *Campanula patula*.
- în pajiștile din sudvestul țării - Oltenia, Banat - apare destul de frecvent specia *Moenchia mantica*, plantă mai pușin răspândită în flora țării;
- specii edificatoare: *Arrhenatherum elatioris*, *Dactylis glomerata*, *Lotus corniculatus*. Specii caracteristice: *Arrhenatherum elatioris*, *Cerastium holosteoides*, *Trisetum flavescens*.
- alte specii importante: *Trifolium pratense*, *Onobrychis viciifolia*, *Leontodon autumnalis*, *Lolium perenne*, *Phleum pratense*.

În regiunea de câmpie înaltă, se întâlnesc fânețe în care vegetează majoritatea speciilor citate în literatură ca edificatoare, caracteristice și / sau diferențiale pentru asociația corespondentă. Pe microversanții din etajul planar și mai ales pe taluzurile digurilor găsim aproape complet cortegiul de specii - excepție *Trisetum flavescens* și *Moenchia mantica*, dintre speciile de mai sus, specii din etajul colinar. Aceste situații pot fi interpretate ca și corespondente tot habitatului 6510, cuprinzând fânețe de 2 coase, intermediare ecologic între fânețele de luncă - *Agrostis stolonifera* + ... - și pajiștile secundare xerice de silvostepă - *Festuca rupicola*, *F. valesiaca*, *Agrostis capillaris* +

- Specii caracteristice: *Arrhenatherum elatius*, *Trisetum flavescens subsp. flavescens*, *Pimpinella major*, *Centaurea jacea*, *Crepis biennis*, *Knautia arvensis*, *Tragopogon pratensis*, *Daucus carota*, *Leucanthemum vulgare*, *Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*, *Campanula patula*, *Leontodon hispidus*, *Leontodon nudicaulis*, *Linum bienne*, *Malva moschata*.

- Descrierea distribuției la nivel național: Habitat cu largă răspândire în etajele colinar și montan, mai ales în Subcarpații Getici, Podișul Getic, Subcarpații Curburii, Subcarpații Moldovei, Podișul Moldovei, Depresiunea colinară a Transilvaniei, Dealurile de Vest.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 6510 este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 165a.

Aria de repartiție a habitatului 6510 în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 165.

5. 91F0 – Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri - *Ulmenion minoris*

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: R4404 - Păduri danubian-pontice mixte cu stejar pedunculat - *Quercus robur*, frasin - *Fraxinus* species cu *Festuca gigantea*.

- Descrierea generală: Acest tip de habitat este răspândit în luncile râurilor mari, în zona pădurilor de stejar. Sunt supuse inundării prin creșterea periodică a nivelului apei și se dezvoltă pe depozite aluviale recente. Acest tip de habitat a devenit foarte rar datorită transformării luncilor în terenuri agricole și a înlocuirii pădurilor ripariale naturale cu monoculturi de plopi hibrizi.

- Specii caracteristice: *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *U. minor*, *U. glabra*, *Fraxinus excelsior*, *Fraxinus angustifolia*, *Populus nigra*, *Populus canescens*, *Populus tremula*, *Alnus glutinosa*, *Prunus padus*, *Humulus lupulus*, *Vitis vinifera* subspecia *sylvestris*, *Tamus communis*, *Hedera helix*, *Phalaris arundinacea*, *Corydalis solida*, *Gagea lutea*, *Ribes rubrum*.

- Descrierea distribuției la nivel național: în toată România, în luncile râurilor mari, ce coboară din Carpați - Prut, Siret, Argeș, Olt, Jiu, Timiș, Mures, Someș, Crișuri - în zona pădurilor de stejar, ambele subzone. Deși potențial are o distribuție destul de amplă în țara noastră, se întâlnește azi destul de rar, în trupuri puternic fragmentate. Apare de-a lungul Dunării și pe cursurile inferioare ale marilor râuri.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 91F0 este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 166a.

Aria de repartiție a habitatului 91F0 în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 166.

6. 92A0 - Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: R4405 - Păduri dacice-getice de plop negru - *Populus nigra*, cu *Rubus caesius*; R4406 - Păduri danubian-panonice de plop alb - *Populus alba*, cu *Rubus caesius*; R4407 - Păduri danubiane de salcie albă - *Salix alba*, cu *Rubus caesius*; R4408 Păduri danubiane de salcie albă - *Salix alba*, cu *Lycopus exaltatus*; R4409 - Păduri danubiane de stejar pedunculat - *Quercus robur* și brumăriu - *Quercus pedunculiflora*, cu *Fraxinus pallisae*; R4410 - Păduri danubiane deltaice mixte de stejari - *Quercus* species și frasini - *Fraxinus* species, cu *Galium rubioides*; R4411 - Păduri danubiane deltaice mixte de stejari - *Quercus* species, frasini - *Fraxinus* species și anin negru - *Alnus glutinosa*, cu *Galium rubioides*.

- Descrierea generală: Acest tip de habitat cuprinde pădurile ripariene, zăvoaie sub formă de galerii din bazinul mediteranean dominate de *Salix alba* și *Salix fragilis* sau specii de sălcii înrudite cu acestea și păduri mediteranean central-urasiatice multistratificate cu specii de *Populus* species, *Ulmus* species, *Salix* species, *Alnus* species, *Acer* species, *Tamarix* species, *Juglans regia* și liane. În sudul României, pe Valea Dunării și văile afluenților apar de-a lungul râurilor uneori păduri-galerii dominate de plop alb - *Populus alba*, care se apropie de cele din regiunea mediteraneană. Unele specii tipic mediteraneene lipsesc din ele, dar comparându-se componența pădurilor din regiunea Mării Mediterane cu cele din sudul României, se constată asemănări evidente. Aceste păduri-galerii fac tranziția între zăvoaiele regiunii mediteraneene și cele din Europa centrală.

- Specii caracteristice: *Salix alba*, *Populus alba*, *Populus nigra*, *Fraxinus angustifolia*, *Vitis vinifera* subspecia *sylvestris*, *Galium rubioides*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Acer campestre*, *Brachypodium sylvaticum*, *Asparagus verticillatus*, *Asparagus tenuifolius*, *Asparagus officinalis*.

- Descrierea distribuției la nivel național: în toată România, în cea mai mare parte în lunca Dunării și a afluenților mari ai acesteia, dar și în luncile de deal și de câmpie, în zona pădurilor de stejari, ambele subzone și, în parte, în etajul nemoral

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 92A0 este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 167a.

Aria de repartiție a habitatului 92A0 în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 167.

7. 1530* Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice

- Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: R1502 Comunități vest-pontice cu *Halocnemum strobilaceum* și *Frankenia hirsuta* – 1510 Comunități vest-pontice cu *Limonium gmelini* și *Artemisia santonicum*, R1512 Comunități vest-pontice cu *Nitraria schoberi* și *Artemisia santonicum* – 1514 Comunități vest-pontice cu *Trifolium fragiferum*, *Cynodon dactylon* și *Ranunculus sardous*, R1516 Comunități vest-pontice cu *Pholiurus pannonicus* și *Plantago tenuiflora* – 1517 Pajiști vest-pontice de *Agropiron elongatum*, R1519 Comunități ponto-sarmatice cu *Halimione / Obione verrucifera* – 1526 Comunități ponto-sarmatice cu *Triglochin maritima*, *Aster tripolium* subspecia *pannonicum*, *Scorzonera parviflora* și *Peucedatum latifolium*, R1529 Pajiști ponto-panonice de *Hordeum hystrix* – 1532 Comunități dacice, slab halofile, cu *Aster sedifolius* și *Peucedatum officinale*.

- Descrierea generală: Habitatul cuprinde pajiști situate pe soluri mai puțin salinizate - solonciacuri, solonețuri, solodii și lăcoviști salinizate, care formează sărături continentale, în toate regiunile țării. Aceste formațiuni vegetale sunt puternic influențate de climatul panonic, cu veri aride, în care temperaturile ridicate determină un nivel înalt al evapotranspirației. Prezența sărurilor, în proporții variate, în întreg bazinul Carpatic nu este chiar recentă, fiind dovedită cel puțin de la ultimele glaciațiuni; concentrația cea mai mare de soluri sărăturate se regăsește în Ungaria, de unde radiază către țările învecinate - Austria, sudul Slovaciei, România și Bulgaria. Speciile care se pot instala pe solurile halomorfe sunt halofite tolerante sau chiar obligatorii, care depind nemijlocit de un anumit procent al sărurilor din sol.

- Specii caracteristice: *Halocnemum strobilaceum*, *Frankenia hirsuta*, *Frankenia pulverulenta*, *Limonium gmelinii*, *Lotus glaber / Lotus tenuis*, *Suaeda maritima*, *Salicornia europaea*, *Plantago maritima*, *Spergularia maritima*, *Artemisia santonica*, *Petrosimonia triandra*, *Camphorosma annua*, *Carex distans*, *Taraxacum bessarabicum*, *Aster tripolium*, *Puccinellia distans* subspecia *distans*, *Puccinellia distans* subspecia *limosa*, *Festuca pseudovina*, *Petrosimonia oppositifolia*, *Salsola soda*, *Carex divisa*, *Juncus littoralis*, *Juncus gerardii*, *Argusia sibirica*, *Plantago schwarzenbergiana*, *Aster oleifolius*, *Crypsis aculeata*, *Lepidium crassifolium*, *Bassia sedoides*, *Cyperus pannonicus*, *Nitraria schoberi*, *Dianthus guttatus*, *Pholiurus pannonicus*, *Halimione verrucifera*, *Halimione pedunculata*, *Leuzea altaica*, *Peucedanum latifolium*, *Scorzonera austriaca* varietatea *mucronata*, *Iris halophila*, *Aster linosyris*, *Polypogon monspeliensis*.

- Descrierea distribuției la nivel național: se întâlnește în majoritatea regiunilor țării - Transilvania, Crișana, Banat, Muntenia, Moldova, Dobrogea - acolo unde se întrunesc condițiile staționale: Câmpia Ierului; Cefa; Solurile sărăturate Socodor, Balta Albă, Amara, Jirlău, Lacul Sărat Căineni, Ciuperceni-Desa, Coridorul Jiului, Comana, Delta Dunării, La Sărătura, Lunca Buzăului, Vulcanii Noroioși de la Păcelele Mari și Păcelele Mici, Munții Măcinului, Pădurea și pajiștile de la Mârzești-Iași, Sărăturile din Valea Ilenei, Sărăturile Jijia Inferioară-Prut, Valea lui David, Sărăturile-Ocna Veche, Valea Florilor, Valea Călmășuiului, Histria.

Aria de repartiție la nivel național a habitatului 1530* este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 170a.

Aria de repartiție a habitatului 1530* în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 170.

2.3.2.2. Habitate după clasificarea națională

La nivelul Complexului AP Crișuri au fost identificate habitatele după clasificarea națională corespondente celor șapte tipuri de habitate Natura 2000, respectiv:

- Pentru habitatul 40A0* - Tufărișuri subcontinentale peripanonice: tufărișuri sud-est carpatice de cunună - *Spiraea chamaedryfolia*; tufărișuri sud-est carpatice de taulă - *Spiraea crenata*; tufărișuri ponto-panonice de porumbar - *Prunus spinosa* și salbă moale - *Evonymus europaeus*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* cu *Genista radiata*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* cu *Asplenium ruta-muraria*; Tufărișuri sud-est carpatice de *Sorbus dacica*; tufărișuri sud-est carpatice de mojdrean - *Fraxinus ornus*; tufărișuri sud-est carpatice de liliac - *Syringa vulgaris* și mojdrean - *Fraxinus ornus*; tufărișuri ponto-panonice de vișinel - *Cerasus fruticosa*; tufărișuri ponto-panonice de migdal pitic - *Amygdalus nana*; tufărișuri sud-est carpatice cu *Syringa josikaea*.

- Pentru habitatul: 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin: comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Aconitum tauricum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Adenostyles alliariae* și *Doronicum austriacum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Cirsium waldsteinii* și *Heracleum sphondylium* ssp. *Transilvanicum*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Petasites kablikianusi*; comunități sud-est carpatice de buruienișuri înalte cu *Telekia speciosa* și *Petasites hybridus*; comunități daco-getice cu *Angelica sylvestris*, *Crepis paludosa* și *Scirpus sylvaticus*; comunități daco-getice cu *Filipendula ulmaria*, *Geranium palustre* și *Chaerophyllum hirsutum*.

- Pentru habitatul: 6440 – Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*: Corespondența cu clasificarea românească a tipurilor de habitate: R3712 - Comunități dacice cu *Deschampsia caespitosa* și *Agrostis stolonifera*, R3715 - Pajiști danubian-panonice de *Agrostis stolonifera*, R3716 - Pajiști danubiano-pontice de *Poa pratensis*, *Festuca pratensis* și *Alopecurus pratensis*.

- Pentru habitatul 6510 – Pajiști de altitudine joasă - *Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*: R3802 - Pajiști daco-getice de *Arrhenatherum elatius*.

- Pentru habitatul 91F0 – Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri - *Ulmion minoris*: R4404 - Păduri danubian-pontice mixte cu stejar pedunculat - *Quercus robur*, frasin - *Fraxinus species* cu *Festuca gigantea*.

- Pentru habitatul 92A0 - Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*: R4405 - Păduri dacice-getice de plop negru - *Populus nigra*, cu *Rubus caesius*; R4406 - Păduri danubian-panonice de plop alb - *Populus alba*, cu *Rubus caesius*; R4407 - Păduri danubiane de salcie albă - *Salix alba*, cu *Rubus caesius*; R4408 Păduri danubiane de salcie albă - *Salix alba*, cu *Lycopus exaltatus*; R4409 - Păduri danubiane de stejar pedunculat - *Quercus robur* și brumăriu - *Quercus pedunculiflora*, cu *Fraxinus pallisae*; R4410 - Păduri danubiane deltaice mixte de stejari - *Quercus species* și frasini - *Fraxinus species*, cu *Galium rubioides*; R4411 - Păduri danubiane deltaice mixte de stejari - *Quercus species*, frasini - *Fraxinus species* și anin negru - *Alnus glutinosa*, cu *Galium rubioides*.

- Pentru habitatul 1530* Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice: R1502 Comunități vest-pontice cu *Halocnemum strobilaceum* și *Frankenia hirsuta* – 1510 Comunități vest-pontice cu *Limonium gmelini* și *Artemisia santonicum*, R1512 Comunități vest-pontice cu *Nitraria schoberi* și *Artemisia santonicum* – 1514 Comunități vest-pontice cu *Trifolium fragiferum*, *Cynodon dactylon* și *Ranunculus sardous*, R1516 Comunități vest-pontice cu *Pholiurus pannonicus* și *Plantago tenuiflora* – 1517 Pajiști vest-pontice de *Agropiron elongatum*, R1519 Comunități ponto-sarmatice cu Halimione / Obione verrucifera – 1526 Comunități ponto-sarmatice cu *Triglochin maritima*, *Aster tripolium* subspecia *pannonicum*, *Scorzonera parviflora* și *Peucedatum latifolium*, R1529 Pajiști ponto-panonice de *Hordeum hystrix* – 1532 Comunități dacice, slab halofile, cu *Aster sedifolius* și *Peucedatum officinale*.

Aria de repartiție a habitatelor după clasificarea națională în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 180.

2.3.3. Flora de interes conservativ, pentru care au fost desemnate ariile protejate

Pentru Complexul AP Crișuri, sunt menționate următoarele specii de floră de interes conservativ:

1. *Cirsium brachycephalum*, pălămidă,
2. *Eleocharis carniolica*, pipiriguțul,
3. *Marsilea quadrifolia*, trifoiașul de baltă.

Genul *Cirsium*: mai cunoscută din aceste gen este specia *Cirsium arvense* – pălămida, se caracterizează prin – conform SÂRBU et al., 2013: papusul cu peri plumoși - penat-ramificați; criteriu de deosebire de genul *Carduus*, florile roșii sau galbene, receptaculul antodiului necărnos, foliolele involucale cu margin nemembranoase, prezența numai a florilor tubuloase. *Cirsium brachycephalum* este o plantă de sol umed - cel puțin în prima parte a sezonului de vegetație, cu textură grea, cu salinizare slabă până la

medie. Ca ambianță cenotică pentru specie, conform SÂRBU et al. – 2013, prezintă următorii cenotaxoni: *Agrostion*, *Beckmannion*, *Magnocaricion elatae*.

Din punct de vedere fitosociologic, nu există unanimitate în rândul cercetătorilor din centru Europei referitor la categoria cenotică în care aceasta să fie inclusă; astfel, pe baze statistice:

- conform CHITRY & TICHY - 2013, o consideră specie-diagnostic, în Cehia, pentru alianța *Scirpion maritimi* - clasa *Phragmitio-Magnocaricetea*, alături de *Bolboschoenus maritimus* agg., *Schoenoplectus tabernaemontani*, *Juncus gerardii* și *Aster tripolium* subsp. *pannonicus*.

- conform ELIAȘ Jr. et al. - 2013, pentru toată Europa Centrală și de Sud-Est, inclusiv România, găsește pe *Cirsium brachycephalum* în două cluster-e - grupuri rezultate din clasificarea automată: a. în fânețe și pășuni de sol umed, ușor salin, împreună cu *Alopecurus pratensis*, *Beckmannia eruciformis*, *Eleocharis palustris* agg. și *Scirpus lacustris* subsp. *tabernaemontani*; b. în habitate depresionare, cu ape stagnante o mare parte din an, pe sol slab până la mediu salinizat, alături de *Atriplex prostrata*, *Bolboschoenus maritimus*, *Lotus tenuis* și *Potentilla anserina*. Acești autori subliniază încă necesitatea prelucrării unui număr mai mare de relevee - și efectuarea unora noi - în vederea precizării poziției cenotice a acestei specii.

Caracteristica morfologică principală prin care se recunoaște genul *Eleocharis* o constituie inflorescența spiciformă - cilindrică sau ovoidală, mică, de maximum 2 cm - întotdeauna situată terminal, precum și tulpinile nefoliolate - frunzele sunt prezente ca teci brunii la baza tulpinilor; tulpinile sunt cilindrice sau ușor tetramuchiate - nu trimuchiate, ca la plantele din genul *Carex* – pipirig. Spre deosebire de speciile din genul *Juncus* - familia *Juncaceae*, pipirig, speciile de *Eleocharis*, pipiriguț, sunt de talie mai mică, sub 40 - 50 cm.

Ca ambianță cenotică pentru specie, conform SÂRBU et al. – 2013, prezintă următorii cenotaxoni: *Isoëto-Nanojuncetea* și *Caricetalia fusci*. Conform acelorași autori, specia are următorul profil ecologic, exprimat în valorile indicilor autecologici. *Eleocharis carniolica* este deci plantă de zone umede - malurile apelor stătătoare, poieni, pajiști inundate periodic - care nu sunt înțelenite cu vegetație înaltă - stufărișuri, rogozișuri dense. O condiție a persistenței speciei într-o zonă, o constituie dinamica naturală inundație – secare / uscare.

Marsilea quadrifolia este o plantă perenă, erbacee, de talie mică - cca 10-20 - 50 cm înălțime a pețiolilor. Rizomul, de pe care pornesc rădăcini fixatoare - nu este plantă acvatică natantă, poate atinge 1 m lungime, conform ȚOPA, 1952. Frunze emerse lung pețiolate, cu patru secții obdeltate sau obcordate, dispuse în cruce. În cazul frunzelor submerse, secțiile sunt subțiri, filiforme, în continuarea pețiolului și nu perpendiculare pe acesta. Sporii se formează în structuri - sporocarp, sporangi - la baza pețiolilor, eliptice, pedicelate, păroase, prevăzute cu două protuberanțe mici denticulare. Formarea sporilor are loc în lunile august-octombrie. Caracteristicile habitatului și conformația frunzelor fac determinarea speciei foarte ușoară, ne-existând, sub acest aspect posibilitatea confuziilor în determinare, conform ANDREI, ș.a. 2009. Hidrofită sau higrofită de ape stagnante - mlaștini, marginile bălților, ochiuri de apă temporare din zonele

inundabile, canale, iazuri, de mică adâncime, din regiunea de câmpie. Cele mai bune condiții pentru instalarea și menținerea populațiilor de *Marsilea quadrifolia* sunt luncile inundabile, cu o dinamică naturală a ciclurilor de inundații, conform SÂRBU et al., 2013.

Specie pronunțat heliofilă, nu suportă concurența altor plante și se instalează pe substrat nud, oligotrof, luto-nisipos. Cerințele ecologice ale speciei sunt întrunite în habitate clasificate în tipul 3130 – Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe, cu vegetație din *Littorelletea uniflorae* și/sau *Isoëto-Nanojuncetea*, conform BURESCU et al., 2008. Din punct de vedere fitocenologic / fitosociologic, *Marsilea quadrifolia* este prezentă în România, conform COLDEA et al., 1997, în următoarele asociații din alianța *Phragmition*: *Scirpo-Phragmitetum* W. Koch 1926, *Oeanantho-Rorippetum* Lohmeyer 1950 și *Thelypterido-Phragmitetum* Kuiper 1958., precum și în asociația *Eleocharietum acicularis* W.Koch 1926 em. Oberd. 1957, din ordinul *Nanocyperetalia*.

1. *Cirsium brachycephalum*, pălămidă,

Caracterele de recunoaștere a speciei sunt următoarele:

- frunze fără sete rigide pe fața superioară, glabre sau cu peri moi, crispuli.
- flori roșii, roșu-violacee, rar albe;
- foliole involucale cu spin simplu - neramificat, nebifurcat la vârf, ce nu depășesc în lungime antodiul;
- foliole involucale mai scurte de 2 cm, alipite antodiului;
- plantă nedrajonantă, flori hermafrodite, papus mai scurt sau egal cu corola;
- plantă bienală, zveltă - 1-1,5 m, cu tulpina spinos aripată în jumătatea sa inferioară.

Cirsium brachycephalum este o plantă de sol umed - cel puțin în prima parte a sezonului de vegetație, cu textură grea, cu salinizare slabă până la medie.

Conform Florei României, specia era semnalată în următoarele localități: Rodna, Arpașu – Făgăraș, Sibiu; Șimand, Chișineu-Criș, Cadea, Salonta; Șiria, Turnu, Moșnița.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 159a.

2. *Eleocharis carniolica*, pipiriguțul,

Caracteristica morfologică principală prin care se recunoaște genul *Eleocharis* o constituie inflorescența spiciformă - cilindrică sau ovoidală, mică, de maximum 2 cm - întotdeauna situată terminal, precum și tulpinile nefoliolate - frunzele sunt prezente ca teci brunii la baza tulpinilor; tulpinile sunt cilindrice sau ușor tetramuchiate. Spre deosebire de speciile din genul *Juncus*, pipirig, speciile de *Eleocharis*, pipiriguț, sunt de talie mai mică - sub 40 - 50 cm.

În cadrul genului, specia *Eleocharis carniolica* se recunoaște prin următoarele trăsături morfologice nete:

- tulpinile foarte subțiri - sub 0,5 mm grosime, cu 3-6 muchii obtuze;
- tufă deasă, fără stoloni - spre deosebire de *Eleocharis acicularis*.

Eleocharis carniolica este plantă perenă, cu tulpini de talie mică - 10-20 cm înălțime, cu spiculeț ovoid, flori cu 2 stigmatate - în unele populații apar și flori cu 3 stigmatate. Înfloarește în lunile iulie-august. Crește sporadic în lunci, pajiști înmlăștinite, malurile apelor, din zona de câmpie până în etajul molidului.

Ca ambianță cenotică pentru specie se prezintă următorii cenotaxoni: *Isoëto-Nanojuncetea* și *Caricetalia fusci*.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 160a.

3. *Marsilea quadrifolia*, trifoișul de baltă.

Plantă perenă, erbacee, de talie mică - cca 10-20 -50- cm înălțime a pețiolilor. Rizomul, de pe care pornesc rădăcini fixatoare - nu este plantă acvatică natantă, poate atinge 1 m lungime. Frunze emerse lung pețiolate, cu patru secții obdeltate sau obcordate, dispuse în cruce. În cazul frunzelor submerse, secțiile sunt subțiri, filiforme, în continuarea pețiolului. Sporii se formează în structuri - sporocarpi, sporangi - la baza pețiolilor, eliptice, pedicelate, păroase, prevăzute cu două protuberanțe mici denticulare. Formarea sporilor are loc în lunile august-octombrie.

Hidrofita sau higrofita de ape stagnante - mlaștini, marginile bălților, ochiuri de apă temporare din zonele inundabile, canale, iazuri - de mică adâncime, din regiunea de câmpie. Cele mai bune condiții pentru instalarea și menținerea populațiilor de *Marsilea quadrifolia* sunt luncile inundabile, cu o dinamică naturală a ciclurilor de inundații.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 161a.

2.3.4. Fauna de interes conservativ

În formularele standard Natura 2000 și fișele ariilor naturale protejate cuprinse în Complexul AP Crișuri se regăsesc următoarele specii:

- ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru are ca scop principal conservarea speciilor:
Specii de importanță comunitară:

- Acrocephalus melanopogon*, privighetoarea de baltă,

Păsărea are lungimea de 12 cm. Este asemanatoare cu lăcarul mic - *Acrocephalus scheonobaenus*, dar are spatele mai ruginiu, creștetul și tectricele auriculare de culoare mai închisă care contrastează cu sprânceana albă; gâtul este alb. Flancurile și laturile pieptului au nuanță roșcată. Sprânceana este lată, capătul posterior fiind clar delimitat. Uneori își ține coada ușor ridicată. Adesea cântă dintr-un loc vizibil.

Cuibărește în stufărișuri, mlaștini cu vegetație deasă, adesea în păcuriș. Realizează pe an - de regulă - 2 ponte. Perioada de reproducere este între aprilie și iulie. Femela depune 3-6 ouă într-un cuib sub formă de cupă adâncă prins între tulpinile de stuf și cu precădere amplasat deasupra apei.

Se hrănește cu insecte mici, larve de insecte și paianjeni.

Ecologie, habitat: terenuri înstufite, la margine de lac, la margine de baltă - permanentă, la margine de ape curgătoare, ecosisteme incluse câmpiei, în deltă, la margine de ape salmastre.

Se reproduce și la noi în jumătatea de nord a Dobrogei, dar și în vestul țării de-a lungul aliniamentului Mureș-Crișuri, definind cel mai bine împreună cu Serbia și estul Câmpiei Panonice caracterul disjunct al arealului ei de cuibărit. Pasăre migratoare, apare la noi în țară ca oaspete de vară.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 1a.

2. *Aquila pomarina*, acvila țipătoare mică,

Acvila țipătoare mică are deschiderea aripilor – anvergura - destul de impresionantă, de 145-170 cm. Adultul are penajul brun-închis, cu supraalarele mici și mijlocii de o nuanță evident mai deschisă, chiar brun-galben-sură, cap maro deschis, o pată deschisă deasupra bazei remigelor primare interioare - vizibilă când aripa este deschisă și o culoare deschisă pe supracodale. Juvenilul este puțin mai închis, în special pe cap dar prezintă un contrast asemănător între supraalare și restul aripii; are o dungă foarte îngustă de-a lungul vârfulor supraalarelor. Mai prezintă o pată mică de nuanță deschisă pe ceafă. Silueta și zborul sunt asemănătoare cu ale acvilei-țipătoare-mari. Subalarele virează spre ciocolatiu și sunt în mod normal mai deschise dar niciodată mai închise decât remigele. Penele de pe tibie sunt mai rare decât obișnuit la păsările răpitoare mari. Sunetele emise nu sunt ca intensitate la fel cu cele ale acvilei-țipătoare-mari. Ceara și degetele sunt galbene, irisul galben-auriu. Cuibărește în Estul Europei, în păduri de diferite tipuri mai cu seamă de foioase intercalate cu pajiști naturale sau terenuri agricole, deseori în ținuturi mlăștinoase. Acvila țipătoare mică este la noi oaspete de vară, sosește în martie și pleacă în octombrie; se reproduce în perioada aprilie-august. Femela depune 2 ouă; cromatica de bază a acestora este nuanțată spre alb, ouăle fiind pătate cu macule roșcat-brune și brune. Cuibul și-l construiește în arbori la înălțimi cuprinse între 4 și 8 m. Specia revine la același cuib în fiecare an.

Cerințe de habitat: survolează terenurile joase, pajiști naturale, terenuri agricole cu culturi joase ca înălțime, nu cu plante înalte, ultimele făcând impracticabil accesul la hrană. În zona forestieră - păduri mature - până în ținuturile subcarpatice.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 2a.

3. *Aquila heliaca*, acvila de câmp,

Specie de stepă acvila imperială trăiește la noi și în zona dealurilor, câmpiilor cu pâlcuri de copaci și păduri mici; local în pădurile de la poalele munților. Adulții sunt închisi la culoare, brun – negri, cu ceafa crem deschis, scapularele albe și coada gri în porțiunea mijlocie. Imaturii sunt maro deschis cu pieptul brăzdat de dungi închise și partea inferioară a spatelui de un alb – crem pal caracteristic speciei. Remigele primare interioare sunt deschise la culoare, contrastând cu celelalte remige întunecate. Nu are - ca acvila de stepă imatură - dunga lată albă pe partea ventrală a aripilor. Silueta este ca cea a acvilei de munte, dar cu coada mai scurtă - adesea strinsă când planează, iar aripile sunt ținute mai orizontale când alunecă prin aer.

Cuibărește în copaci. Revine la același cuib în fiecare an, pe care dacă este vechi îl repară. Clocește în copaci nu prea înalți, cuiburile fiind plasate cam la jumătatea înălțimii arborelui sau în vârful acestuia, foarte vizibil.

Numărul de ouă depuse este de două - rar trei ori patru. Perechile sunt monogame și în fiecare an se întorc la cuibul vechi. Folosește ca bază ramurile groase ale arborelui, acoperind găurile cu iarbă și fulgi din propriul corp. Incubația durează 43 zile, după care apar puii de culoare albă, dintre care doar cel mai puternic va ajunge să părăsească cuibul, ceilalți murind înainte. Puiul zboară pentru prima dată după două luni și iarna migrează singur, căutând pereche în vara următoare.

Carnivor, prădează cu precădere micromamifere, hârciogi, popândăi dar și păsări până la mărimea fazanului și mai mult.

Survolează terenurile joase mai ales din silvostepă. Local și în zona forestieră până în ținuturile subcarpatice dar numai pe liziere, în apropierea unor terenuri întinse, deschise, cultivate sau nu. De asemenea poate fi o prezență și de-a lungul pădurilor de luncă.

În trecut a fost o prezență oarecum subliniată în Dobrogea și Muntenia apoi în centrul Moldovei și sudul Banatului rar în Transilvania. Astăzi este constantă în Dobrogea - pădurea Babadag, dar fără a se fi găsit cuiburi. Observații ocazionale ale acvilei-de-câmp au fost făcute și în alte puncte din țară.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 3a.

4. *Ardeola ralloides*, stârcul galben,

Culoarea dominantă a penajului păsării este cea galbenă; galben ușor brumat pe spate, abdomenul, aripile, coada și tectricele subcodale albe. În perioada de reproducere cromatica este mai intensă. Penele capului și ale cerbicei sunt foarte lungi arătând ca o coamă. Marginile acestor pene sunt tivite cu o dungă neagră. La bază ciocul este albastru deschis, vârful însă negru. Lorumul – frâul, virează spre verde deschis în funcție de incidența luminii. Ochiul: galben. Picioarele: galbene. Pasăre migratoare, oaspete de vară sosește în teritoriu în a doua jumătate a lui aprilie ca începând cu sfârșitul lui mai să fie deja de găsit primele cuibare - complete. Locurile favorabile amplasării lor sunt terenurile mlăștinoase, bălțile, lacurile cu vegetație înaltă, Delta. Cuibărește în asociații mixte împreună cu țigănușii - *Plegadis falcinellus*, cormoranii

mici - *Phalacrocorax pygmaeus*, rar și în prezența celor mari – *Phalacrocorax carbo*, apoi cu egrtele mari, mici - *Egretta alba*, *Egretta garzetta*. Cuibul este format din crengi. Atunci când își organizează vatra în stuf cuibul este alcătuit din tulpinile de *Phragmites*. Ouăle sunt ovale ori lung-ovale, albastre-pal alteori albastre-verzui, fără luciu. Depune 4-5 ouă dar pot fi și 6-7. Cele mai timpurii cuibare sunt de găsit la sfârșitul lui mai de regulă însă la cumpăna dintre mai și iunie, chiar iunie. Incubația durează 22-24 de zile.

Cerințe de habitat: zone umede, lacuri înstufite cu sălcii înalte, întinsuri de stuf, delte.

La noi este prezentă în estul țării, cu concentrări importante în Delta Dunării cum și de-a lungul Mureșului inferior și în zona Crișurilor.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 4a.

5. *Asio flammeus*, ciuful de câmp,

Penele urechilor foarte scurte și numai patru la număr. Ciocul și cercul ochilor negre. Iris galben-deschis. Partea superioară crem cu pete brune și desene bine conturate, ventral galben-ruginiu deschis cu pete longitudinale simple și striuri rahiale înguste, abdomen de nuanță deschisă; pe parte ventrală a aripilor prezintă două câmpuri negre.

Reproducerea: Specie nordică, ciuful de câmp este considerat la noi oaspete de iarnă cu toate că în decursul secolelor și chiar mai recent a fost identificat și ca pasăre clocitoare la noi în țară; prezența sa este dictată de starea demografică a șoarecilor, principala sa hrană. Cuibul și-l construiește fără excepție pe sol, în iarbă, stuf, iar pe terenurile destinate agriculturii în grâu, în smârcuri și mlaștini. Dintre toate bufnițele existente, ciuful-de-câmp își construiește singur cuibul alcătuit cu precădere din ierburi; dacă iarba este deasă, sau cum s-a putut observa pe pat de mușchi, pasărea produce cu pieptul o simplă adâncitură fără alte adaosuri. Ouăle sunt albe, în număr de 4-6 - 7-10, ovale. În anii săraci în micromamifere ponte sunt mai mici - 3 ouă. Perioada de cuibărit este martie-aprilie, cu o durată a incubației de 24-28 de zile.

Activitate: nocturnă și diurnă; activitatea sa cea mai intensă este în amurg când se află în căutare de hrană. Mișcarea aripilor este înceată dar cu o forță portantă subliniată ceea ce are ca urmare săltarea păsării la fiecare coborâre a aripilor.

Regimul alimentar: exclusiv șoareci de câmp; vânează obișnuit în terenurile agricole.

Ecologie, habitat: ținuturi de câmpie, mlaștini, pajiști cu vegetație ierboasă abundentă, culturi agricole cu grâu, stufărișuri, pârlouage năpădite de buruieni.

La noi a cuibărit sporadic aproximativ până la jumătatea secolului trecut - Dobrogea, Transilvania, Banat. Recent, 2002, a fost descoperită între localitățile Macea și Dorobanți.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 5a.

6. *Alcedo atthis*, pescărașul albastru,

Pasăre de talie mică, nu depășește ca lungime 18 cm - de la vârful ciocului la vârful cozii; ciocul este conformat modului de hrănire ihtiofag. Cele două culori dominante din penajul păsării sunt îmbinarea cromatic armonică complementară dintre portocaliu și albastru. Orange-ul părții ventrale este asigurat de prezența pigmentilor carotenoizi în timp ce partea dorsală, irizantă, cu fluctuații între albastru și albastru-verde este rezultanta conlucrării celulelor melanice cu cele hialine din structura penei care în această îmbinare reflectă din spectrul luminos doar lungimea de undă pentru culoarea albastră - 450 nm - 475 nm. Gușa: albă; tot alb în repetare, penajul distal al tectricelor auriculare, picioarele sunt roșii. Specie sedentară, dar și oaspete de iarnă atunci când condițiile climatice particulare aspectului hiemal adaugă populației autohtone indivizii coborâți din latitudini mai nordice, cuibărește la noi de-a lungul intervalului martie-începutul lui aprilie până către sfârșitul lui iunie, începutul lui iulie. Durata incubației ouălor este de 19-21 de zile. Cuibul este plasat la capătul unei galerii de până la 2 m lungime săpată în malul vertical al râurilor, fluviilor, unde femela depune în medie 7 - 6-10 ouă; cuiburi au fost găsite și malurile abrupte ale unor lacuri dar și în alunecările de teren din preajma apelor. Grija pentru incubarea ouălor apoi progenitură este în egală măsură asigurată de femelă și de mascul.

Cerințe de habitat: pescărașul albastru este o specie palustră, acvatică, strict legată de existența sistemelor lotice și lentice; prezent deopotrivă în Deltă, cum și de-a lungul țărmurilor fluviilor - Dunăre, râurilor interioare, iazurilor, lacurilor, pescăriilor. Iernile foarte grele pot duce la declinul demografic al speciei.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 6a.

7. *Aythya nyroca*, rața roșie,

Capul și gâtul sunt roșii-brune, arămii, penajul în genral roșu-brun. Târțița este neagră. Pieprul: alb. Partea inferioară a aripii este tot albă așa cum dorsal remigele apar bandate cu alb. Picioarele au nuanță plumburie, ciocul este sur iar irisul alb. Face parte din grupul rațelor scufundătoare. Rața roșie este la noi oaspete de vară dar a fost observată, rar, și în iernile blânde. Cuibărește în sălciile scorburoase iar acolo unde asemenea sălcii lipsesc își construiește vatra în stuf. Cuibul din scorbura este construit din puful femelei, spre deosebire de cel din stuf în a cărui componență intră frunzele de papură, trestie, firele de iarbă și mușchi. Cuibarul este complet la sfârșitul lui mai uneori abia la sfârșitul lui iunie. Ponta constă din 8-12 ouă.

Cerințe de habitat: bălți și lacuri eutrofe cu vegetație acvatică abundentă - inclusiv stufăriș și suprafețe de apă liberă. Preferă intinsurile de ape naturale dar cuibărește și pe heleștee, iazurile sau lacurie de baraj parțial colmatate unde se dezvoltă și vegetația.

Răspândirea la noi se concentrează mai cu seamă asupra Deltei Dunării, Bălții Mici a Brăilei dar apare și în interiorul țării pe lacuri, heleștee, acumulări artificiale. În general rața roșie este mai răspândită în sud-estul și vestul țării.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 7a.

8. *Buteo rufinus*, șorecarul mare,

Este cel mai mare dintre șorecari ajungând uneori de mărimea acvilei-țipătoare-mici - *Aquila pomarina*. Penajul general: cafeniu.

Reproducere: Specie diurnă, rapace, prezintă un joc nupțial probabil apropiat de cel al speciei nominate *Buteo buteo*. Intervalul probabil de săvârșire a acestora este cel prevernal și vernal depunerea ouălor petrecându-se în Grecia începând cu a doua treime a lunii martie și terminându-se la jumătatea lui aprilie; același este intervalul pentru perechile din Algeria, Asia Centrală, mai – iunie pentru Altai și martie pentru Africa de NV respectiv Turkestan.

Ponta constă din 2 – 5 ouă, de regulă 3 ouă, fără luciu, stropite mai cu seamă la polul bazal cu pete și grafizări în formă de puncte ori virgule dar care se pot întinde chiar pe suprafața întregii coaje. Există o fluctuație numerică a ouălor depuse în funcție de zona geografică. Cuibul din anul precedent nu este, decât rar repopulat chiar dacă teritoriul de cuibărit rămâne riguros păstrat peste ani. Același este construit strâns lipit de trunchiul coniferelor înalte și poate ajunge chiar la 1,3 m în diametru; o condiție importantă a amplasării sale astfel este dată de prezența în apropierea arborelui a unor luminișuri întinse, tăieturi largi sau chiar drumuri; în cazul altor țări cuibul este amenajat pe stâncării, uneori pe stâlpii liniilor electrice de înaltă tensiune. La construirea cuibului participă ambii parteneri; în condiții favorabile de mediu durata unei asemenea elaborări poate fi numai de două zile. Mai rare sunt folosite ca suport cuiburile vechi de cioară sau coțofanăpeste care este suprapusă propria vatră. Durata de incubație nu este cunoscută.

Activitate: specie diurnă. Execută zboruri planate acoperind ca suprafață kilometri întregi de suprafețe deschise; în cazul nostru întreaga Câmpie a Crișurilor

Regim alimentar: carnivor. Hrana de bază o asigură micromamiferele – *Microtus*, unele sciuride - *Citellus*, *Spermophilopsis*, ori cricetidaele - *Cricetus*. Pe lângă acestea din prada șorecarului mare mai fac parte vătuii de iepuri - *Lepus*, cârțițele - *Talpa*, uneori șopârlele - genurile *Lacerta* și *Eremias*, chiar șerpii de casă – *Natrix*, sau viperele - *Vipera*, însă rar. Ocazional sunt prădate chiar broaștele de pământ, *Bufo bufo* și *Bufo viridis*. Dintre păsări se cunoaște atacul asupra ciocârlilor - *Alauda*, ciufului-de-câmp - *Asio flammeus*, fazanilor, găinilor și potârnichilor, totuși arareori. Există și dovezi de necrofagie. . Lăcustele – *Locusta*, sunt vâdate prin deplasare terestră.

Ecologie, habitat: Zborul se desfășoară cu aripile larg deschise și ușor ridicate, particularitate a planării. Exploatează curenții atmosferici ascendenți. În coborârile rapide își frânge aripile de la cot până la peste 45°. Zborurile pot fi însă ca fenologie variabile în funcție de incidența și dominanța unuia dintre

factorii abiotici sau coroborarea sinergică a acestora. La noi în țară este oaspete de vară în perioada martie-octombrie - în anul 2011 din cauza condițiilor atmosferice anormale anotimpului – temperaturi ridicate și în noiembrie începutul lui decembrie; rămâne rar peste iarnă. În locurile de baștină se manifestă sedentar cu tendințe de eratism înafara perioadei de reproducere. Este specie particulară zonelor largi de câmpie sau de coline, stepă ori întinsuri aride cu vegetație de stepă mărginite de pâlcuri de arbori sau abrupturi stâncoase nu departe de o apă curgătoare sau stagnantă. O faună bogată de rozătoare în habiat este definitivă pentru prezența șorecarului mare.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 8a.

9. *Botaurus stellaris*, buhaiul de baltă,

Gâtul păsării este foarte puternic și acoperit cu pene lungi. Culoarea generală este o trecere a galbenului spre ocru împetrițată cu pete, puncte, macule longitudinale și transeversale, toate de culoare brună - brun-închis. Iris: galben. Este, ca toți stârcii pasărea bălților și lacurilor mari circumscrise de stuf, a cursurilor inferioare ale râurilor mari, fluviilor bogate în trestieș, deltă. Pasăre migratoare, este la noi oaspete de vară cu toate că în unii ani au fost observate exemplare și la vreme de iarnă. Cuibărește în stuf unde își construiește un cuib superficial din tulpinile și frunzele de trestie bătrână; uneori își amplasează vatra și în răchitiș. Cuibarul constă din 3-6 ouă brunii, de culoarea linte și se găsește de la sfârșitul lui aprilie până la începutul lui iunie. Clocitul începe cu primul ou și durează 25 - 26 de zile.

Cerințe de habitat: bălți și lacuri eutrofe cu vegetație acvatică abundentă mai cu seamă stufăriș intercalat suprafețelor de apă liberă. Preferă intinsurile de ape naturale dar cuibărește și pe heleștee sau iazuri cucerind în ultima vreme iazurile și lacurile colmatate paralel cu dezvoltarea unei vegetații palustre emerse, de la câmpie.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 9a.

10. *Chlidonias hybridus*, chirighița cu obraz alb,

Pasăre migratoare care sosește la noi odata cu alte specii de chirighițe. Are partea de deasupra capului de culoare neagră, mărginită de o zonă albă, care cuprinde obrații și zona de sub cioc. În rest, corpul are un colorit gri-albăstrui. Ciocul este lung, ascuțit și roșu, irisul este maroniu, picioarele sunt scurte și roșii. Iarna penajul are nuanțe mult mai deschise. Pasărea adultă are lungimea de 23-24 cm, deschiderea aripilor de 70-75 cm și greutatea de 80-90 g. Pe sol se deplasează cu pași mici, sacadați. Este o foarte bună zburătoare. Bate din aripi încet dar cu aplitudine mare. Înaintarea este ondulatorie alături de viteză foarte mare. Oaspete de vară. În perioada iunie-iulie, femela depune 2-4 ouă verzui cu pete negre. Ouăle sunt clocite de ambii parteneri; perioada de incubație durează 14-18 zile. Ambele păsări își apără și își hrănesc puii neajutorați. Puii sunt acoperiți cu puf alb pe partea ventrală și maroniu-cafeniu pe partea dorsală.

Cerințe de habitat: bălți și lacuri eutrofe. Preferă apele de mică adâncime, iazuri și bălți, unde vânează dar este tot atât de bine prezentă de-a lungul laturii vestice a spațiului cuprins între Delta Dunării și Insula Sacalin - Meleaua Sacalin, cum și litoralul Mării Negre.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 10a.

11. *Chlidonias niger*, chirighița neagră,

Chirighița neagră se deosebește de celelalte specii de *Chlidonias* nu atât prin ținută cât prin penaj. Este ușor de confundat în zbor cu *leucoptera* dar spre deosebire de aceasta partea ventrală a aripii este dominant alb-cenușie și nu neagră. Capul și trunchiul sunt negre cu deosebire de perioadele de trecere, când zona capului apare marmorată cu alb. Este o foarte bună zburătoare. Cuibărește pe mlaștini și lacuri bogate în vegetație natantă, în colonii monospecifice sau polispecifice asociată altor specii de sternide. Este pasăre migratoare, la noi oaspete de vară.

Reproducerea: În perioada iunie-iulie, femela depune 2-4 oua verzui cu pete negre. Ouăle sunt clocite de ambii parteneri; perioada de incubație durează 14-18 zile. Ambele păsări își apără și își hrănesc puii neajutorați. Puii sunt acoperiți cu puf alb pe partea ventrală și maroniu-cafeniu pe partea dorsală.

Activitate: diurnă.

Regimul alimentar: insecte prinse în zbor sau culese de pe oglinda apei.

Ecologie, habitat: bălți și lacuri eutrofe. Preferă apele de mică adâncime, iazuri și bălți, unde vânează dar este tot atât de bine prezentă de-a lungul laturii vestice a spațiului cuprins între Delta Dunării și Insula Sacalin - Meleaua Sacalin, cum și litoralul Mării Negre.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 11a.

12. *Ciconia ciconia*, barza albă,

Penajul păsării adulte este alb în contrast cu aripile la care remigele primare, secundare și terțiare ca și axilarele sunt de culoare neagră, nu lipsesc reflexele albastre-verzui. Ciocul și picioarele sunt roșii dar nu și în cazul puilor la care dominantă este cenușiu-albastră. Berzele adulte au irisul brun, circumscris cu negru în spațiul periorbital. Pasăre migratoare, oaspete de în jumătatea estică a continentului european, sosește la noi ocupându-și teritoriile de cuibărit, în perioada Martie-Aprilie și părăsește țara în Septembrie; dacă primăverile sunt timpurii pot fi observate exemplare sosite încă din Februarie așa cum accidental pot rămâne și peste iarnă indivizi de obicei însă malazi ori accidentați. Specie antropomorfă își construiește cuibul în apropierea vetrei umane, pe creasta acoperișului de casă, pe cea de șură, pe hornul dezafectat al vreunei case, pe stâlpi de telegraf iar mai nou pe aceeași de beton sau chiar pe cei ai liniilor de înaltă tensiune. Nu sunt evitați arborii masivi, morți, dar rămași în picioare aflați în preajma gospodăriilor cum nici parii înalți la capătul cărora gospodarul a montat vreo roată de căruță ieșită din folosință. Cuibul este

masiv, format din crengi, cu vatra reîmprospătată ciclic și ocupat de același cuplu ani la rândul. Perechile sunt stabile.

Cerințe de habitat: specie relativ gregară, antropizată care cel puțin în perioada de cuibărit trăiește în imediata apropiere a omului, mai cu seamă în sate și în mai puține cazuri la periferia unor orașe din ținuturile cu altitudine mică. Prin aridizarea indusă sau naturală a terenurilor din câmpie berzele se hrănesc mai frecvent decât în trecut pe terenurile agricole, pășuni, miriști și pârlouge, uneori chiar departe de orice sursă de apă. Pe lângă dominanța agroecosistemelor pe care le exploatează trofic mai sunt de amintit unitățile fitosociologice de tip *Arrhenatherion* Koch 1926, *Filipendulion* Segal 1966, *Phragmition australis* W.Koch 1926 cu *Thyphetum latifoliae* Soó 1927, asociația *Iris pseudacorus*.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 12a.

13. *Circaetus gallicus*, șerparul,

Partea superioară a corpului este brună, parte ventrală deschisă la culoare – albă - cu dungi longitudinale. Pe flancuri și pe tibii, penele sunt pătate cy brun. Coadă bandată - 3 ștraifuri. Treimea anterioară a corpului - cap, piept, până la nivelul abdomenului - brune. Aripile sunt lungi cu capătul distal al remigelor negru - ori brun întunecat spre negru. Oaspete de vară, lunile martie - octombrie și specie de pasaj, a fost la începutul secolului trecut pasăre clocitoare în toată țara. Se reproduce în perioada aprilie-iulie, construindu-și în fiecare an alt cuib plasat de regulă în arborii înalți din liziere sau rariști. O particularitate a speciei este aceea că depune un singur ou ceea ce în condițiile actuale poate reverbera negativ în rata natalității realizate; ne pronunțăm astfel deoarece o a doua pontă de înlocuire este puțin probabilă. Oul este oval, alb, mat, indirect pătat prin contact cu resturile organice rămase - chiar dacă numai temporar - în cuib. Maturitatea sexuală o atinge la 3-4 ani.

Cerințe de habitat specia este particulară pădurilor de diferite esențe în alternanță cu terenurile deschise și însorite, cultivate sau necultivate, cu pajiști și tufărișuri. Trăiește în special, în ecosistemele care se caracterizează printr-o largă heterogeneitate din punct de vedere structural și al utilizării terenurilor în care reptilele sunt abundente.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 13a.

14. *Circus aeruginosus*, eretele de stuf,

Masculul are penajul galben-ruginiu și brun, capul galben, pe aripă cu o zonă cenușie, sub aripă și la bază remigele nuanțate alb, aceleași proximal deci cu vârful, negre în timp ce femela este îmbrăcată mai uniform brun, pe creștet, cerbice, piept și pe umeri nuanțată galben-ruginiu. Ceara, colțurile gurii și picioarele sunt la ambele sexe galbene. Cuibul este plasat pe sol având ca suport stuful din imediata apropiere frânt - indoit, culcat, centrul prezentând o scufundătură puțin adâncă - 5-7 cm. Diametrul vetrei

ajunge în schimb la cca. 1 m. Cuibul refolosit în anii următori suferă un adaos de material format din crengi, mușchi, diferite ierburi, în așa mod ca marginea sa să depășească oglinda apei cu aproximativ 40-80 cm. Ponta este formată din 4-5 ouă ovale ori rotund-ovale, albe cu irizații albastre sau verzi, fără luciu evident. Intervalul perioadei de reproducere este cuprins între ultima treime a lui Aprilie până spre mijlocul lui Mai; între primul ou și depunerea celui de al doilea sunt necesare 2-3 zile și iarăși atâtea intervale pentru fiecare ou în parte. Incubația durează 32 - 36,38 - de zile. Clocitul este asigurat doar de femelă. Puii sunt staționari în cuib mai mult de o lună și devin zburători după a 56-a zi.

Cerințe de habitat: preferă ținuturile întinse, stepice, câmpia înierbată, pajiștile naturale necultivate, luncile înierbate, terenurile mlăștinoase în apropierea bălților sau lacurilor, acestea din urmă putând oferi nu numai o sursă trofică variată dar și ”furnizarea” unor locuri potrivite pentru cuibărit, iar ca habitat secundar, terenurile agricole.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 14a.

15. *Circus cyaneus*, eretele vânăt,

Specia se remarcă printr-un pregnant dimorfism sexual în care de regulă, ca în cazul întregului gen, masculul este în greutate mai ușor decât femela - greutatea masculului nu o depășește pe cea a unui porumbel de scorbura, în medie 300-400 gr., în timp ce aceea a femelei poate ajunge și la peste 700 gr. Penajul masculului albastru-cenușiu se află în contrast flagrant cu cel al femelei, dominant brun. Gâtul și partea dorsală la mascul sunt uniform albastre-cenușii cu excepția târțiței albe. Tot alb este și penajul ventral în timp ce proximitatea aripilor – remigelor - este neagră. Aspectul petei negre dar și lungimea remigelor sunt elemente de departajare pentru cele trei specii: *cyaneus*, *pygargus*, *macrourus*. Atunci când pasărea este observată în zbor, diferența dimensiunilor dintre remigele primare, echilibrată, imprimă vârfului aripii aspectul de rotunjit. Bordul posterior al aceleiași este limitat de o bandă neagră. Spre deosebire de mascul coloritul de bază al femelei este cafeniu, cromatică proprie părții dorsale – cap, trunchi, coadă și tectricelor mici, mijlocii și mari; la nivelul stilopodului tectricele mari sunt nuanțate mai luminos decât restul penajului. Albul târțiței este mai mare decât la celelalte două specii - *pygargus*, *macrourus*. În jurul gâtului se observă un guler mai deschis la culoare dar îngust. Partea ventrală apare striată. Ventral, aripile nuanțate cenușiu sunt străbătute de benzi brun-întunecate. Dungi evidente asigură și desenul cozii dintre care ultima - vârful cozii - este mai lată decât restul celor existente.

Cerințe de habitat: pajiști naturale, ținuturi de câmpie necultivate cu caracter stepic dar și, chiar dacă mai rar, lunci înierbate, terenuri mlăștinoase în apropierea bălților, cursurilor de ape. Ca habitat secundar având scop de sursă trofică pot fi luate în considerație culturile agricole. Iarna, în timpul migrației, eretele poate fi observat de regulă în zbor dar și poposind pe sol.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 15a.

16. *Circus pygargus*, eretele sur,

Pasăre cu dimorfism sexual. Masculul: ceara, irisul și picioarele galbene; remigele sunt; raportate la corp aripile eretelui sur sunt lungi; pliate, ajung cu vârful lor la capătul cozii. Capul, gâtul sunt cenușiu-albăstrui. Partea inferioară albă cu pete roșii-ruginii. Tectricele supracodale sur-cenușii. Remigele primare la capătul proximal negre. Codalele bandate. Femela: dorsal, cafeniu închis pătată cu galben-ruginiu. Remigele mari, bandate ventral. Tectricele supracodale cu capete sure spre alb. Coadă străbătută ca la mascul cu 4 benzi.

Reproducerea: cuibul este plasat pe sol, în locuri ierboase, având ca suport tulpinile plantelor păioase și rămurele sau ca habitat de secundar în culturi de cereale – graminee - ori în pârlouage. Depune 4-5 ouă.

Activitate: specie diurnă.

Regim alimentar: carnivor, regim alimentar format din micromamifere – șoareci – insecte de dimensiuni mai mari.

Ecologie, habitat: Specie migratoare, specia este de observat în câmpiile cultivate sau necultivate cu vegetație ierboasă, stepică, alteori în lunci, în proximitatea bălților sau lacurilor. În ultima vreme a fost găsită cuibărind în terenuri aride și culturi agricole.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 16a.

17. *Crex crex*, cârstelul de câmp,

Partea dorsală este brun-măslinie roșcată cu pete întunecate; remigele sunt brun surii cu steagul extern roșcat iar marginea aripii albicioasă. Coadă este mai roșcată decât spatele. Bărbia, gâtul și gușa sunt cenușiu-alburiu-roșcate, penele flancurilor și tectricele subcodale roșu-ruginii bandate transversal. Dimorfismul sexual se manifestă printr-o cromatică mai pronunțată la mascul și lipsa cenușii pe gât-gușa la femelă. Pasăre migratoare.

Cerințe de habitat: Locurile favorite cârstelului-de-câmp sunt fânețele umede neamendate chimic, marginile lacurilor acoperite de rogoz, locurile ierboase sau cele coplesite de buruieni, zonele inundabile din lunca râurilor; preferă zonele umede cu asociații de tip *Molinietum caeruleae* Kuhn 1937, vegetația cu *Carex*, *Juncus*, *Cirsium*, *Phleum* dar și culturile agricole de cereale păioase, trifoi ori lucernă. După recoltare cristeii se retrag în porumbiști, pârlouage, ierburi cu tufe.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 17a.

18. *Dendrocopos medius*, ciocănitoarea de stejar,

Este o pasărea puțin mai mică decât mierla cu un colorit predominant negru și alb; ciocul alb murdar spre albăstrui, fruntea și partea anterioară a capului: amestec de brun, cenușiu, alb și roșiatic; partea de sus și posterioară a capului: roșu aprins. Sexele pot fi departajate în observațiile de teren numai prin aprecierea

corectă a culorii roșii a capului, mai densă, apăsată și strălucitoare la mascul. Ceafa, spatele anterior, frâul, aripile și coada: negre. Obrajii, laturile gâtului și umerii aripii: alb-cenușii. Gâtul și pieptul sunt albe, de asemenea suprafețe albe pe flancuri, piept și abdomen spre alb-gălbui - estompate fumuriu - la femelă și alb-gălbui spre roziiu - estompate fumuriu - la mascul. Pieptul, mai cu seamă flancurile, sunt străbătute de strițiuni longitudinale întunecate. Cuibărește în scorburi pe care le dăltuiește pe de-antregul, singură. Alteori fasonează scorburile naturale. La procesul cioplirii participă ambii parteneri. Arborii preferați sunt: fagul, stejarul, castanul, arinul și salcia, întâmplător pomii fructiferi, rar coniferele. Ouăle de culoare albă în număr de 5-6, mai rar 7-8 sunt depuse pe rumegușul rezultat din dăltuire, aflat pe fundul scorburii. Incubația durează 14 zile, clocitul revenind atât femelei cum și masculului, cu o participare ceva mai apăsată a celui din urmă. Puii eclozați, rămân la cuib conform caracterului lor de nidicoli încă 20-23 de zile, răstimp în care sunt hrăniți de adulți, zilnic, cu o cantitate de insecte și alte nevertebrate, egală în greutate cu greutatea corpului fiecărui pui în parte. După acest interval de timp, puii părăsesc scorbura, pot zbura, familia destrămându-se definitiv după alte câteva zile consecutive acestui moment.

Cerințe de habitat: biotop forestier - preponderent la șes, pădurile de câmpie în care dominantă stejăretele și șleurile cu stejar pedunculat, cereto-gârnițetele, ceretele și gârnițele, luncă, parcuri. În toate cazurile este asigurată staționarea, troficizarea și refugiul.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 18a.

19. *Dryocopus martius*, ciocănitoarea neagră,

Este cea mai mare ciocănitoare de la noi; cu o lungime de aproximativ 45 cm se apropie de talia unei ciori. Specia este relativ ușor de recunoscut datorită penajului său complet negru cu creștetul roșu-carmin aprins. Deosebirea dintre sexe constă în mărimea acestei pete: la mascul acoperă întregul creștet pe când la femelă doar partea posterioară a acestuia. Ciocul și irisul sunt deschise la culoare - alb-gălbui. Coada este formată din pene puternice ascuțite la vârf, capabile să susțină pasărea în poziție verticală pe trunchiul copacilor; o particularitate de altfel comună tuturor ciocănititorilor. Zborul ciocănitirii negre este liniar și ca atare diferit de aspectul ondulat al celorlalte ciocănititori. Emite sunete caracteristice și particulare diferitelor stări comportamentale.

Cerințe de habitat: pădurile de conifere, de amestec, și la șes acolo unde apar printre foioase pini sau brazi; nu este însă o condiție strictă.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 19a.

20. *Egretta garzetta*, egreta mică,

Egreta mică, așa cum o definește și numele, are talia mai mică decât egreta mare. Penajul este în întregime alb, picioarele negre cu degetele galbene, irisul este tot galben iar ciocul negru. Imposibil de

confundat. La noi este oaspete de vară. Oaspete de vară, se află la noi din aprilie până în septembrie uneori octombrie dar și mai târziu în funcție de evoluția anotimpului. Cuibărește colonial asociată speciilor de stârci, cormorani dar și în grupări monospecifice. Cuiburile sunt construite în sălcii la marginea apei sau înconjurate de ea, materialul din care sunt alcătuite fiind o sumă importantă de crengi cu diametrul mic până la potrivit. În perioada de reproducere egretele desprinse de pe creștet sunt semnificativ dezvoltate. Pe spate, mai cu seamă în perioada de reproducere, sunt vizibile penele ornamentale care au vârful îndoit în sus. Ponta constă din 3-4 ouă de culoare sinilie uneori cu virări spre verzui.

Cerințe de habitat: lacuri și bălți cu stufăriș și sălcii în apropierea cărora se află deschideri de apă puțin adâncă, lent curgătoare sau stagnantă, zăvoaie.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 20a.

21. *Falco vespertinus*, vânturelul de seară,

Specia se aseamănă cu vinderelul roșu are însă coada mai scurtă; penajul masculului este dominat de culoarea albastră-cenușie, abdomenul și penele subcodale brun roșcate, inelul periorbital, culmen, mandibulele și picioarele roșii. Femela se aseamănă cu femele de vânturel roșu, poate fi ușor confundată cu aceasta; caracterul departajant este desenul pieptului lipsit sau aproape lipsit de macule. Juvenilii sunt de obicei mai deschiși la culoare.

Cerințe de habitat: pajiști naturale, ținuturi de câmpie necultivate cu caracter stepic dar și, chiar dacă mai rar, lunci înierbate, terenuri mlăștinoase în apropierea bălților, cursurilor de ape. Ca habitat secundar având scop de sursă trofică pot fi luate în considerație culturile agricole. În timpul migrației formează asocieri de mai multe exemplare care pot fi observat de regulă în amurg în zbor dar și poposind pe sârmele de telegraf, plopii mai înalți; alteori apar aglomerări importante și în arboretele cu aspect de brâuri la margine de culturi agricole recoltate sau în curs de recoltare.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 21a.

22. *Falco columbarius*, șoimulețul de iarnă,

Masculul este evident mai mic decât femela și cenușiu-albăstrui pe partea dorsală – spate; ventral: crem- ruginiu. Femela și juvenilii sunt bruni. ”Mustața” indiferent de penaj sau vârstă este mai slab conturată decât la celelalte specii de falconiforme. Zborul este mai puțin susținut, aproape liniar. La noi, oaspete de iarnă.

Reproducere: Cuibărește în regiuni montane, deluroase ori mlăștinoase depunându-și ouăle în cuiburi vechi. S-au găsit însă și cuiburi pe sol, în arbori ancorați pe vârfuri de stânci. De regulă preferă însă teritoriile deschise, orizonturile largi cu arbori răzleți, în tundră ecotonul pădurilor de pini – conifere, vegetați înaltă la margine de tinov.

Activitate: specie diurnă. Execută zboruri susținute, uneori razante atunci când urmărește prada.

Regim alimentar: se hrănește în special cu păsări pe care le prinde din zbor.

Ecologie, habitat: De regulă preferă însă teritoriile deschise, orizonturile largi cu arbori răzleți, în tundră ecotonul pădurilor de pini – conifere, vegetați înaltă la margine de tinov.

În perioada de migrație preferă deschiderea agroecosistemelor, cursurile largi bogate în maluri ale râurilor, întinderea stepei, a pajiștilor cuprinzătoare; una din condițiile prezenței sale o formează existența stolurilor de passeriforme bogate în indivizi.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 22a.

23. *Falco peregrinus*, șoimul călător,

Masculul adult este dungat transversal de la tectricele subcodale la gușa, negru. Flancurile sunt sure. Partea superioară a capului și cerbicea sunt de culoarea ardezii cu fruntea puțin mai deschisă. Dorsal pasărea este cenușie. Pe steagul exterior remigele primare sunt negre pe partea inferioară cu benzi transversale. Coadă: sură. Gâtul este alb, gușa albă cu o nuanță slabă spre roșcat. Perciunele este lat și negru. Dimorfismul sexual este dat de mărimea mai apăsată a femelei față de mascul.

Reproducere: Cuibărește cu predilecție pe polițele abrupturilor stâncoase dar și în cuiburile părăsite de alte păsări mari, stâlpi de înaltă tensiune, în arbori. Ponta este formată din 3-4 ouă incubate pe intervalul a 28-33 zile. Puii devin zburători la 5-6 săptămâni.

Activitate: specie diurnă. Execută zboruri susținute, uneori razante, inconfundabile pe întreaga arie a Câmpiei Crișurilor.

Regim alimentar: se hrănește în special cu păsări, relativ mari pe care le prinde din zbor.

Ecologie, habitat: specie predominant montană trăiește de preferință în zonele cu stâncării dar și în păduri cu versanți descoperiți. În pasaj sau iarna apare relativ des în ținuturi de câmpie, chiar departe de păduri sau pe lângă zone umede.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 23a.

24. *Grus grus*, cocorul,

Ca ținută pasărea este asemănătoare berzelor, stârcilor, cu talia însă mai mare și cu ținută tipică în zbor în timpul căruia ține gâtul întins spre deosebire de stârci la care capul este retras spre înapoi și gâtul în formă de S. Penajul general este cenușiu, ceafa și gâtul negre, cu creșterul roșu. Părțile laterale ale capului și gâtului albe. Partea posterioară a păsării pare ”stufoasă” din cauza tectricelor mari din urmă prelungite în formă de seceră, cu steagul intern negru; la fel sunt formate și ultimele trei remige cu rahisurile și vârfulurile negre.

Reproducerea: Specie de pasaj. A cuibărit cândva, la începutul secolului trecut în Delta Dunării. În Europa cuibăresc aproximativ 100.000 perechi.

Activitate: diurnă.

Regimul alimentar: diferite animale acvatice.

Ecologie, habitat: cuibărește în srufărișuri dese. În timpul migrației poposește pe pe câmpuri largi, terenuri deschise, în mlaștini, pe maluri de lacuri, pe câmpuri agricole, pe pajiști.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 24a.

25. *Hieraaetus pennatus*, acvila mică,

Specia se înfățișează din punct de vedere cromatic sub două aspecte: faza deschisă și faza închisă existând totodată o variabilitate fenologică foarte mare de la vârsta tânără la cea matură.

Reproducerea: cuibul este plasat în arbori relativ înalți; la construirea cuibului participă ambii parteneri. Ocazional sunt ocupate cuiburile altor răpitoare care au fost părăsite. Ponta este de găsit în intervalul aprilie-iulie. Ouăle sunt albe și în număr de două.

Activitate: specie diurnă.

Regim alimentar: carnivor, regim alimentar format din mamifere și păsări. Stă nemișcată în aer pe durate lungi, fără să bată din aripi, apoi plonjeaza spre sol cu aripile strânse și prădează.

Ecologie, habitat: Specie tipică silvostepii. Întâlnită în păduri cu copaci cu frunze căzătoare, cu luminișuri și poieni, de obicei în regiuni montane mai joase, dar și la câmpie. Preferă pădurile de luncă, arboretele și șleaurile de câmpie sau de deal unde sunt prezenți arbori înalți cu coronament bogat în apropierea cărora sunt situate terenuri deschise, cultivate sau nu în care poate vâna.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 25a.

26. *Himantopus himantopus*, piciorongul,

Pasăre inconfundabilă. Piciorongul are penajul spatelui, al aripilor negre, capul, gâtul, flancurile abdomenului și subcodalele albe. Calota și tectricele auriculare pot fi însă și negre-cenușii la ambele sexe. Penajul femelei virează cromatic, de regulă, spre brun. Picioarele sunt lungi și roșii, ciocul negru. Este pasăre migratoare, la noi oaspete de vară.

Reproducerea: în perioada iunie-iulie, femela depune 4 oua de culoare bej cu pete brune și cenușii mai bogate spre polul bazal. Ouăle sunt clocite de ambii parteneri; perioada de incubație durează 14-18 zile. Ambele păsări își apără și își hrănesc puii neajutorați. Puii sunt acoperiți cu puf alb pe partea ventrală și maroniu-cafeniu pe partea dorsală. Cuibărește solitar, alteori în mici colonii sau asociat unei colonii polispecifice în marginea acesteia.

Activitate: diurnă.

Regimul alimentar: insecte culese de pe oglinda apei dar mai cu seamă nevertebrate din mâlul apelor cu osebire larve de chironomide; în zona litorală, ca și *Recurvirsotra*, polichetul *Nereis diversicolor*.

Ecologie, habitat: bălți și lacuri eutrofe, mlaștini cu apă dulce sau salmastră, nu mai adâncă de 20-25 cm., plaje descoperite cu vegetație joasă, smârcuri, malurile largi ale râurilor cu curgere lentă, heleștee dezafectate sau în refacere.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 26a.

27. *Haliaetus albicilla*, codalbul,

Partea superioară a corpului este brună, partea ventrală la fel. Codalele albe. Ciocul este masiv și galben. Anvergura până la 2,50 m.

Juvenilii au pieptul maroniu cu pete negre iar la 2-3 ani sunt prezente și pete albe neregulate.

Păsărea se remarcă prin zborul planat în timpul căruia aripile sunt ținute arcuit în sus sau în jos, prin talia mare, aripile mari și cu aspect dreptunghiular.

În timpul zborului activ bătaia aripilor este înceată cu întreruperi scurte când planează pentru a reveni la scurtă vreme la forma inițială de deplasare.

Reproducerea: Specie parțial migratoare, cuibărește la noi în Dobrogea, Călărași, Balta Mică a Brăilei și chiar în vestul țării – jud. Arad. Unele exemplare mai nordice apar la noi ca oaspeți de iarnă. Cuiburile sunt construite în arbori bătrâni și înalți - stejar, plop, salcie, mai rar în stuf. Depune 2 ouă la sfârșit de februarie început de martie având totuși o rată a natalității realizate redusă.

Activitate: diurnă. Ziua, staționează pe arbori înalți care îi asigură prin posibilitatea controlului unui câmp larg vizual coeficientul de siguranță necesar.

Regimul alimentar: carnivor. Se hrănește cu pești și păsări de apă.

Ecologie, habitat: specia este particulară zonelor umede - râuri mari, lacuri, cu păduri de luncă și zăvoaie cu copaci mari și bătrâni.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 27a.

28. *Lanius collurio*, sfrânciocul mare,

Masculul adult are capul și târțița cenușii iar peste ochi prezintă o dungă neagră. Spatele este brun roșcat, flancurile corpului și pieptul rozii, abdomen alb - spre culoarea untului. La femelă ca și la juvenili penajul este dominant brun cu intercalări de nuanță mai deschisă de unde și aspectul pestriț al acestuia. Maculele de pe piept au aspect semilunar. Cuibul este construit mai cu seamă în tufele de *Prunus spinosa*, *Prunus mahaleb* ori *Rosa canina* dar și în salcâmi - *Robinia pseudocacacia*, soc – *Sambucus nigra*, zmeur – *Rubus caesius*, alun – *Corylus avellana*, apoi, dar mai rar, acolo unde s-au practicat ”tăieturi” forestiere de stejar, conifere, fag și unde curățările au rămas nefinalizate, printre crengi; construcția este amplasată cu

precădere la înălțimea medie de 1.20 m. Ouăle sunt ovale spre ovoid-ovale uneori ascuțite la polul apical, mate, cu pete cenușii pe fond verzui, gălbui sau roziiu. *Lanius collurio* este printre passeriforme specia cu cea mai mare variabilitate de formă și cromatică a ouălor.

Cerințe de habitat: este specia ecotonurilor și a tufelor răzlețe din luncă, luminișuri și pășuni.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 28a.

29. *Lanius minor*, sfrânciocul cu fruntea neagră,

Sfrânciocul-cu-frunte-neagră este o pasăre de talie mai mică decât cea a sfrânciocului roșiatic - *Lanius collurio*, are coada mai scurtă decât acesta, o ținută mai dreaptă și fruntea neagră. De la distanță și dintr-un unghi neprielnic de observație poate fi confundat cu sfrânciocul mare - *Lanius excubitor*, dar și în acest caz elementul de departajare poate fi coada mai lungă la *excubitor* și fruntea neagră până aproape de creștet la *minor* în comparație cu *excubitor*. Prezintă dimorfism sexual, la femelă penajul fiind bruniu, maculat semilunar în timp ce masculul are partea superioară cenușie, cea inferioară albă nuanțată pe piept roșiatic. Pe aripile negre prezintă o pată albă bine vizibilă în zbor.

Cerințe de habitat: pajiști naturale, ținuturi de câmpie necultivate cu caracter stepic dar și lunci înierbate, livezi, cu osebire vegetația în brâu la nivel de talveg. ROSPA0014 prezintă din acest punct de vedere o oferta de recuzite în sens ecologic, importantă regăsită în toate cele 4 secvențe ale sitului.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 29a.

30. *Larus melanocephalus*, pescărușul cu cap negru,

Larus melanocephalus este puțin mai mare decât *Larus ridibundus* - pescărușul râzător, capul, gâtul și ceafa sunt în întregime negre, inelul periorbital, ciocul, și picioarele roșii; zona periorbitală prezintă superior și ventral-posterior ochiului două macule albe; ciocul este prevăzut la vârf cu o pată neagră. Penajul pieptului, flancurilor, subcodalele și rectricele sunt albe, pe partea dorsală inclusiv cea a aripilor penajul virând spre cenușiu.

Reproducerea: Oaspete de vară, sosește în martie-aprilie și pleacă în octombrie. Cuibărește colonial asociat cu chira mare - *Sterna hirundo*, ciocîntorsul - *Recurvirostra avosetta*, uneori *Himantopus himantopus* - piciorongul. Ponta constă din 3-4 ouă. Present ca pasăre clocitoare doar la Murigiol - Dobrogea.

Activitate: diurnă.

Regimul alimentar: se hrănește deseori cu insecte terestre capturate în culturile agricole și cu specii acvatice de nevertebrate și pești de talie mică.

Ecologie, habitat: bălți și lacuri eutrofe, mlaștini cu apă dulce sau salmastră, nu mai adâncă de 20-25 cm, plaje descoperite cu vegetație joasă, smârcuri, malurile largi ale râurilor cu curgere lentă, heleștee dezafectate sau în refacere.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 30a.

31. *Milvus migrans*, gaia neagră,

Culoarea de bază a penajului este brună spre sur. Coada este bifurcată dar nu atât de puternic ca la *Milvus milvus*. Remigele primare ale aripilor sunt lungi și ajung în starea de repaos a păsării până la capătul celor mai lungi aripi din coadă. Capul și gâtul sunt alburii, remigele la vârf brun-negricioase, ceara, colțul gurii și picioarele galben- portocalii. Penele de pe umeri, spate și târziță sunt negru-brunatică cu vârful ruginiu spre galben întunecat. Oaspete de vară apare în teritoriu în martie și îl părăsește în octombrie. În comparație cu celelalte specii de răpitoare este mai oportunistă din punctul de vedere al alegerii surselor de troficizare.

Cerințe de habitat: este specia pădurilor de foioase bătrâne la deal și la câmpie; preferă însă arboretele de luncă situate în apropierea sistemelor acvatice lentice sau lotice - ape stătătoare sau curgătoare, dintre arbori în principal plopul, frasinul și stejarul; nu este întâmplătoare și explorarea în zbor pe de o parte a pajiștilor, pe de alta a agroecosistemelor.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 31a.

32. *Nyctycorax nyctycorax*, stârcul de noapte,

Este mai mic decât restul stârcilor, dar cu corpul masiv. Creștetul este negru-cenușiu, spatele cenușiu, ciocul negruă, fruntea albă; peste ochiul roșu trece o bandă cenușiu-neagră care face legătura cu ceafa. Aripile sunt cenușii, gâtul, pieptul, abdomenul, flancurile și subcodalele albe. Picioarele: galbene. În perioada de reproducere adulții au 3 egrete albe bine dezvoltate.

Exemplarele tinere au penajul brun cu striațiuni longitudinale pe cap, gât, parte din piept și pete albe pe parte dorsală, pe aripi. Ciocul este deschis la culoare iar picioarele verzui spre galben.

Reproducerea: Oaspete de vară, se află la noi din aprilie până în septembrie uneori octombrie dar și mai târziu în funcție de evoluția anotimpului. Cuibărește colonial asociată speciilor de stârci, cormorani, mai rar în grupări monospecifice. Cuiburile sunt construite în sălcii la marginea apei sau înconjurată de ea, materialul din care sunt alcătuite fiind o sumă importantă de crengi cu diametrul mic până la potrivit. Numărul de ouă depuse variază între 4 și 5, sunt albastre pal spre verzui cu aspect oval.

Activitate: preponderent nocturnă, însă uneori și diurnă.

Regimul alimentar: diferite animale acvatice, pești.

Ecologie, habitat: lacuri și bălți cu stufăriș și sălcii în apropierea cărora se află deschideri de apă puțin adâncă, lent curgătoare sau stagnantă, zăvoaie, păduri de luncă, păduri de alte tipuri, plantații forestiere – ca habitate de cuibărit.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 32a.

33. *Pandion haliaetus*, vulturul pescar,

Ceara și picioarele sunt albastre-cenușii; irisul galben; picioarele sunt numai puțin acoperite cu pene și înzestrate cu degete și ghiare viguroase; ghiarele sunt puternic încovoiate. De la ochi în jos, pe ambele laturi ale gâtului se conturează o fâșie brun închis. Partea ventrală este albă, coada traversată de benzi întunecate, în număr de șase; creștetul alb; partea superioară a corpului brună. Corpul apare masiv dar aripile lungi, puternic îndoite la încheietură cu vârful relativ îngust.

Cerințe de habitat: pădurile din preajma apelor, lacurilor, heleșteelor bogate în pește.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 33a.

34. *Pernis apivorus*, viesparul,

Penajul spatelui este uniform brun, ventral alb-gălbui, bandat și pătat brun. Coada are o bandă terminală brună și trei benzi bazale transversale; între benzi mai sunt prezente altele 5-6, înguste și de nuanță mai deschisă. Irisul este galben. Masculul adult are capul și obrajii cenușii. Observat de la distanță, este remarcabilă trecerea de la cenușiu la brunul spatelui la întunecarea remigelor spre negru.

Reproducerea: Oaspete de vară pe intervalul aprilie-septembrie și specie de pasaj. Cuibărește în pădurile întinse dar și în arboretele fragmentate. Depune 2-3 ouă, alteori unul singur. Ouăle sunt ovale mai rar eliptice de culoare alb-gălbuie și pătate brun; maculele sunt prost conturate, având mai degrabă aspectul de pată ștearsă. Perioada de incubație durează între 30 și 35 de zile. Cuibul este amenajat în arbori înalți - stejar, fag, mesteacăn, pin - la o distanță de 10-22 m de sol.

Activitate: specie diurnă.

Regimul alimentar: insectivor-carnivor; hrana constă din insecte mai mari, viespi, albine, bondari dar prădează și mamiferele mici, reptilele sau păsările.

Ecologie, habitat: preferă zonele împădurite unde există și o alternanță cu pajiștile dar și la loc de tăietură, rariște ori poiană, gol montan. Cauza principală a prezenței sale într-un loc dat este oferta trofică.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 34a.

35. *Picus canus*, ciocănitoarea mică,

Capul și gâtul sunt de culoare cenușie, gâtul mai deschis pe partea ventrală; masculul are o pată roșie pe frunte care lipsește la femelă. Lorumul - frâul: negru; bărbia de asemenea accentuată prin prezența unei dungii neagre. Perii nazali sunt de asemenea negri. Spatele și supraalarele – tectricele, ca și târțița verzi-măslinii. Remigele primare: negre cu pete albe. Partea ventrală, pieptul și abdomenul alb-cenușii. Coadă în schimb este brun-murdară cu benzi verzui și rahisuri negre. Irisul: roșcat-roșu. Specie rezidentă, se reproduce în intervalul mai-iunie. Ritualul de formare al perechilor este marcat de o gestică specifică așa cum și schimbarea partenerilor la cuib trece printr-o gamă întreagă de semnale de postură. Ponta este în medie formată din 6-7 ouă dar au fost găsite cuibare și cu 10 ouă. Cuibul de regulă o scorbură este fasonată de ambii parteneri cu patul vetrei format din rumegușul rezultat ca urmare a dăltuirilor săvârșite. Arborii preferați sunt stejarul, fagul, teiul, pinul, molidul iar în livezi arborii fructiferi. În perioada premergătoare nidificației dar și pentru a-și marca teritoriul este pus în fapt dărăbănitul format dintr-un număr de lovituri specifice executate pe trunchiuri de anumite esențe și cu rezonanță puternică; semnalele de asemenea natură sunt executate fără excepție de pe aceeași copaci care într-o pădure pot fi mai mulți la număr.

Cerințe de habitat: specia este particulară pădurilor de deal și de diferite esențe în alternanță cu terenurile deschise și însorite, lunci dar mai puțin în grădinile așezărilor omenești.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 35a.

36. *Platalea leucorodia*, lopătarul,

Ciocul este turtit în formă de lopată de unde își trage și numele; proximal este dublu ca lățimea din mijloc și prezintă la vârf un ”cârlig” gălbui. Regiunea orbiculară, bărbia și gâtul sunt golașe. Irisul: roșu-sanguin. Penajul general: alb cu excepția zonei pieptului la baza căruia prezintă un guler galben-ruginiu. De pe partea posterioară a creștetului se desprinde un smoc mare de pene. Picioarele sunt negre iar degetele semipalmate. Oaspete de vară, din aprilie până în septembrie. Cuibărește colonial asociat speciilor de stârci, pescăruși dar și în grupări monospecifice. Vetrele sunt organizate, amenajate, în stufăriș. Ponta constă din 3-4 ouă.

Cerințe de habitat: lacuri și bălți cu stufăriș des în apropierea cărora se află deschideri de apă puțin adâncă, lent curgătoare sau stagnantă cu fund mâlos.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 36a.

37. *Plegadis falcinellus*, țigănușul,

Ciocul păsării este curbat spre în jos adaptat modului de hrănire. Penajul de culoare brună irizează metalic la nivelul aripilor. Irisul este de asemenea brun. La nivelul frâului și bărbiei până la ochi sunt prezente două zone liniare albe care demarheză vizibil fruntea și bărbia de cioc.

Reproducerea: Oaspete de vară, din aprilie până în septembrie și pasăre de pasaj. Cuibărește colonial asociat speciilor de stârci, pescăruși dar și în grupări monospecifice. Vetrele sunt organizate, amenajate, în stufăriș. Ponta constă din 3-4 ouă.

Activitate: diurnă.

Regimul alimentar: nevertebrate din mâl mai cu seamă lipitori, diferite animale acvatice.

Ecologie, habitat: lacuri și bălți întinse cu apă puțin adâncă lent curgătoare sau stagnantă și cu fund mâlos, smârcuri, mlaștini, pajiști inundate, margini de stuf cu sălcii.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 37a.

38. *Pluvialis apricaria*, ploierul auriu,

Haina de vară a acestei păsări diferă de cea de iarnă; *vara*: fruntea și sprânceana albe, alb care se continuă circumscriind tectricele auriculare pentru a se continua mai apoi pe gât și flancuri; această înlănțuire mărginește partea frontală a păsării care de la bărbie, inclusiv tectricele auriculare până pe abdomen peste gât și piept este brun-neagră sau neagră; ciocul negru. Dorsal penajul este întunecat, pătat cu auriu, la fel creștetul și ceafa. Coada neagră este bandată arcuit cu galben; iarna: dorsal penajul este negru șters iar ventral lipsește culoarea neagră penajul fiind de această dată alb cu pete sur-mat. Laturile capului și gâtul sunt pătate cu o nuanță între galben și brun.

Reproducerea: nu cuibărește la noi, este specie de pasaj, rar iarna.

Activitate: diurnă.

Regimul alimentar: insecte culese de pe oglinda apei dar mai cu seamă nevertebrate din mâlul în zonele litorale ale apelor, mării.

Ecologie, habitat: bălți și lacuri eutrofe, mlaștini cu apă dulce sau salmastră, puțin adânci, plaje descoperite cu vegetație joasă, smârcuri, malurile largi ale râurilor cu curgere lentă.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 38a.

39. *Porzana parva*, creștețul cenușiu,

Mascul: partea dorsală brună, mijlocul spatelui negru cu pete longitudinale albe; rectricele mijlocii sunt negre dar au vârful albe. Partea anterioară, gâtul, pieptul și gambele sunt albastru-cenușiu deschis. Penele laterale și gambele sunt marcate cu benzi transversale deschise. Femela: gâtul este alb; gușa, pieptul și gambele ruginii pal precum și tectricele subcodale. Partea dorsală este brun-măslinie la mijloc cu o pată neagră peste care se suprapun răzleț macule albe. Ciocul scurt este cu aproximație galben-verzui la bază roșcat spre roșu. Iris: la dulți, roșu. Picioarele sunt galben-verzui, au degete lungi dar nepalmate - fără membrane interdigitale. Pasăre migratoare, oaspete de vară, sosește în teritoriu în a doua jumătate a lunii aprilie ca începând cu sfârșitul lunii mai să fie deja existente primele cuibare - complete. Cuibărește în

vegetația mlaștinilor; ponta este formată din 6 – 9 ouă galben-brune uneori verzui. La părăsirea cuibarului adultul acoperă ouăle cu vegetație. Forma ouălor este ovală ori lung – ovală. De regulă *Porzana parva* are două ponte pe an. Incubația durează până la 21 de zile.

Cerințe de habitat: lacuri și bălți cu apă puțin adâncă indiferent dacă este dulce sau salmastră. Este important ca vegetația palustră să fie bine dezvoltată, nu foarte deasă dar preferabil înaltă - *Juncus*, *Carex*, *Scirpus*, *Phragmites*, *Typha*. Poulează în mod secundar și heleșteele, iazurile și canalele.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 39a.

40. *Sterna hirundo*, chira de baltă,

Sterna hirundo este o pasăre migratoare care sosește la noi odată cu alte specii de chirighițe și chire. Fruntea, creștetul și ceafa sunt negre precum și frâul care se întinde ca bandă neagră peste ochi până la ceafă. Ciocul și picioarele sunt roșii, pieptul sur-argintiu, abdomenul alb. Spatele și aripile fumurii. Coda este albă și în furculiță. Pe sol se deplasează cu pași mici, sacadați. Este o foarte bună zburătoare cu bătaii de aripi iuți. Înaintarea este liniară alteori ondulatorie, cu viteză foarte mare în timpul atacului dar și lentă în timpul zborurilor nupțiale.

Reproducerea: Pasăre migratoare, este la noi oaspete de vară. În perioada iunie-iulie, femela depune 3 - 2-4 - ouă măslinii cu pete întunecate, negre. Ouăle sunt clocite de ambii parteneri; perioada de incubație durează 14-18 zile. Ambele păsări își apără și își hrănesc puii neajutorați. Puii sunt acoperiți cu puf alb pe partea ventrală și maroniu-cafeniu pe partea dorsală.

Activitate: diurnă.

Regimul alimentar: de regulă pești - hamsii, aterine, obleți și altele asemenea.

Ecologie, habitat: bălți și lacuri eutrofe, litoral marin, întinsurile de nisip cu *Salicornia*, ghioluri. Preferă apele de mică adâncime unde vânează dar este tot atât de bine prezentă de-a lungul laturii vestice a spațiului cuprins între Delta Dunării și Insula Sacalin cum și litoralul Mării Negre.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 40a.

41. *Caprimulgus europaeus*, caprimulgul,

Oaspete de vară între lunile aprilie și octombrie, caprimulgul este o specie silvestră cu regim de viață nictimeral-nocturn. Culoarea generală a penajului brun-cenușie subliniază la nivel de pană delimitări alb-umbrite spre gălbui, îndeosebi pe mijlocul capului și în zona axilară; aici pot fi recunoscute și unele nuanțe spre castaniu. În general penajul se aseamănă foarte bine cu scoarța arborilor realizând astfel prin criptizare un excelent mod de camuflare pentru specie. Diferența dintre mascul și femelă se remarcă la nivelul primelor remige primare unde masculul prezintă pete albe dungiforme așa cum la extremitatea rectricelor, a codalelor așadar, evidențiază asemenea două macule albe de fiecare parte a cozii. Păsările tinere sunt mai

deschis și mai roșcat colorate. Ciocul este scurt dar cavitatea bucofaringiană mare, urmare a adaptării la modul de hrănire insectivor. Prădător nocturn are în acest scop dezvoltate în jurul ciocului, a comisurilor cavității bucale, un număr mare de vibrise - pene transformate, care joacă rol de peri sensitivi. Cuibul este plasat pe pământ, fără urmă de ajustare. Pe locul ales, femela depune două ouă, ca formă eliptice până la eliptic-alungite, fără luciu; pe fondul alb, alb-verzui, alteori slab rozii se află presărate pete largi cenușii peste care se suprapun, cu aspect mozaicat, macule brune de toate nuanțele. Pontecele pot fi depuse începând cu sfârșitul lui Mai până la mijlocul lui Iulie. Embriogeneza durează 17-18 zile.

Cerințe de habitat: pasăre forestieră fără a agreea conform biologiei sale profunzimea pădurii ci mai degrabă limitele ei spre ecoton. Preferă pădurile de conifere dar viețuiește și în cele de foioase, dar mai cu seamă cele de amestec. Predilecte sunt și luminișurile, tăieturile pentru liniile de curent electric, liniile somiere largi, pășunile împădurite, toate însă neacoperite de un strat ierbos înalt. În unele părți ale ROSPA0014 asemenea condiții sunt prezente și favorabile prezenței speciei.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 41a.

42. *Lullula arborea*, ciocârlia de pădure,

Spatele, întreaga parte dorsală cafenie. Ventral, pieptul - striat cu brun și abdomenul de culoarea untului; sprânceana deschisă ca nuanță asemenea părții ventrale cu o coborâre bandiformă care atinge gâtul și care înconjoară tectricele auriculare - obrazul. Creasta este redusă ca dimensiune și nu întotdeauna ridicată, doar în stările de conflict generate în perioada de reproducere ca exprimare a teritorialității ori în caz de pericol. Particularitatea speciei prin care se deosebește de celelalte alaudide dar și fâse cu care poate fi ușor confundată este pata neagră încadrată în față și în spate de două zone crem pe marginea anterioară a aripii. Cuibul este plasat pe pământ și format din vegetația aflată în imediata preajmă. Perioada de cuibărit este cuprinsă între mijlocul lui mai și începutul lui iulie, în funcție de pereche. Durata incubației: două săptămâni. Ouăle în număr de 4-6 formează unica pontă din an. Fondul cromatic al ouălor variază de la brun deschis la brun închis, petele – maculele - de pe ouă fluctuând între o dispersie răzlețită până la densitatea acelorași dusă aproape de unificare. Alteori maculele se concentrează în formă de rozetă circumscrisă polului bazal al oului. Forma ouălor: oval-rotunjită, oval-alungită alteori ovoidă dar și ovoconică.

Cerințe de habitat: este specia ecotonurilor, lizierelor, silvestre.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 42a.

43. *Dendrocopos syriacus*, ciocănitoarea de grădini,

Este asemănătoare ciocănitorei pestriță mare - *Dendrocopos major* - doar că îi lipsește dunga neagră de pe laturile gâtului până la ceafă; are de asemenea mai puțin alb pe rectricele exterioare iar subcodalele sunt roșu-palid; flancurile pot fi ușor striate. Cuibărește în scorburi naturale pe care le fasonază. Arborii

preferați sunt: nucul, cireșul, prunul, dudul, salcâmul, plopul argintiu, plopul negru uneori salcia, ocazional în oricare arbore din parcuri sau grădini. Distanța de la sol a cuibului variază între -0.8- 2.0 m și 4.0 -15- m. Depune între 4 și 7 ouă, de regulă 5, alb sclipitor.

Cerințe de habitat: biotop forestier - preponderent la șes, pădurile de câmpie în care dominanță stejăretele și șleurile cu stejar pedunculat, cereto-gârnițetele, ceretele și gârnițele, luncă, parcuri, lemnoasele delimitatoare ale malurilor râurilor, probabil în toate pădurile din ROSPA0014 cu siguranță în livezi și curțile localnicilor din așezările intrate în limitele sitului fiind o specie larg răspândită în interiorul și în împrejurimile localităților în întreaga țară.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 43a.

44. *Coracias garrulus*, dumbrăveanca,

Culoarea dominantă a acestei păsări este albastrul. Cotul aripii, partea inferioară a tectricelor alare, capul, pieptul și flancurile inclusiv codalele virează între albastru și verde, uneori spre violet, în funcție de unghiul de incidență dar și intensitate luminii. Spatele este pigmentat brun - castaniu deschis; frâul se continuă ca dungă îngustă, întunecată, peste ochi.

Reproducere: Cuibărește în cavernele sălciilor bătrâne. Cum însă spre sfârșitul secolului trecut terenurile au fost "redate" agriculturii foarte multe zone umede au fost asanate extrăgându-se totodată din ele sălciile tinere ori bătrâne, ultimele găunoase, cu scorbut. Această practică a influențat negativ reproducerea speciei care în țara noastră din obișnuită a devenit o pasăre relativ rară. Zborul ritual al masculului în timpul împerecherii este asemănător celui de nagăț. Femela depune de regulă 4-5 ouă de culoare albă cu strălucire de porțelan ; s-au găsit și cuibare cu 6-7 ouă. Cuibăritul se petrece de la mijlocul lui mai până în prima treime a lunii iunie.

Activitate: diurnă.

Regim alimentar: se hrănește cu insecte pe care le prinde din zbor și șoareci.

Ecologie, habitat: pasăre iubitoare de căldură este nelipsită din decorul zăvoaielor. Preferă regiunile deschise cu copaci viguroși, dumbrăvile. Cuibărește mai rar în găurile de pământ ale malurilor prăpăstioase sau ale pereților stâncoși, uneori dărăpănături.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 44a.

45. *Anthus campestris*, fâsa de câmp,

Penajul păsărilor - brun palid. Sprânceana este bine conturată. Partea dorsală, tectricele, toate, demarcate mai întunecat la polul bazal cum și penele de pe creștet. Dimorfismul sexual este abia sesizabil până la absent. Dintre fâse este specia cea mai mare, inconfundabilă prin cântecul ei. Determinările făcute de noi se bazează mai cu seamă pe înregistrările sonore prelucrate ulterior spectral. Cântecul este

inconfundabil și facilitează determinarea păsării și fără a fi necesar contactul optic cu ea. Cuibul este plasat pe pământ și format din vegetația aflată în imediata preajmă. Perioada de cuibărit este cuprinsă între mijlocul lui mai și începutul lui iulie, în funcție de pereche. Durata incubației: două săptămâni. Ouăle în număr de 4-6 formează unica pontă din an. Există însă și ponte de înlocuire așa cum este posibilă și o a doua pontă – rar. Fondul cromatic al ouălor variază de la brun deschis la brun închis, petele – maculele - de pe ouă fluctuând între o dispersie răzlețită până la densitatea acelorași dusă aproape de unificare. Forma ouălor: oval-rotunjită, oval-alungită alteori ovoidă dar și ovoconică.

Cerințe de habitat: la noi este o prezență a silvostepii preferând întinsurile aride cu vegetație joasă dar și luncile, luminișurile sporite, pășunile, arăturile nisipoase, zonele inundabile sau terenurile umede. În ROSPA0015, situl învecinat, am identificat-o deopotrivă în timpul migrației cum și în perioada vernală și estivală, sit în a cărei cuprindere sunt incluse terenuri agricole și o bună parte pășuni. Pentru ROSPA0014 nu deținem însă nici o confirmare a prezenței ei situație pe care o punem pe seama condițiilor meteorologice atipice pentru întregul interval al cercetării.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 45a.

46. *Sylvia nisoria*, silvia porumbacă,

Penaj dorsal cenușiu-brun aripi brunii. Ventral peste fondul alb sunt dispuse striuri cenușii-brune. Peste aripă trec două dungi albicioase; tectricele subcodale sunt sure; coada este relativ lungă. Cel mai bine, pe lângă striuri, iese în evidență ochiul galben.

Cerințe de habitat: iubește versanții însoriți ai dealurilor bogăți în tufe, marginile pădurilor - ecoton, vegetația care flanchează drumul de țară, luncile, poienile circumscrise de vegetația forestieră.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 46a.

47. *Ardea purpurea*, stârcul roșu,

Penajul este cafeniu-roșcat în întregime nuanțat ușor în anumite zone spre bej întunecat. În zbor are silueta particulară stârcilor, cu gâtul strâns și îndoit în formă de S, spre deosebire de lopătari - *Platalea leucorodia* și berze care îl țin întins. Cuibărește de regulă pe crengile sălciilor dar și a altor specii de arbori – înalți - în colonii mici, monospecifice, dar și în colonii mixte.

Cerințe de habitat: zone umede, baltă, râu, liman, pajiști inundate, canale, lac, ghiol, mlaștini eutrofe, păduri de luncă - cuibărit.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 47a.

48. *Ixobrychus minutus*, stârcul pitic,

Este cel mai mic dintre stârci, are aripile albe-gălbui cu vârfurile și bordul posterior negre, spinarea este întunecată iar restul corpului gălbui.

Cerințe de habitat: zone umede, lacuri înstufite cu sălcii înalte, întinsuri de stuf, delte.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 48a.

49. *Ciconia nigra*, barza neagră,

Ca morfologie este perfect asemănătoare cu barza albă diferența fiind de cromatică a penajului. Pasărea adultă este neagră - negru-brunatică, cu un luciu metalic verde-arămiu propriu capului, gâtului, aripilor, spatelui, inclusiv penelor codale. Pieptul, abdomenul și gabele sunt albe. Tot albe sunt subalarele mari până la jumătatea zeugopodului - humerus, dispunere ușor de recunoscut la pasărea în zbor. Ciocul, inelul periorbital - tegumentul circumscris ochilor - sunt roșii, roșii sunt și picioarele. În stadiul tânăr barza neagră are penajul brun cu slabe alunecări spre negru și fără luciu metalic. Barza neagră este prin excelență o specie solitară, particulară ecosistemelor forestiere. Condiția ca locul să fie ales este prezența a cel puțin unui fir de apă în preajmă. Pădurea trebuie să fie întinsă, copacii înalți iar prezența omului sau urma activității sale, pe cât posibil inexistente.

Cerințe de habitat barza neagră este prin excelență o specie solitară, particulară ecosistemelor forestiere. Condiția ca locul să fie ales este prezența a cel puțin unui fir de apă în preajmă. Pădurea trebuie să fie întinsă, copacii înalți iar prezența omului sau urma activității sale, pe cât posibil inexistente.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 49a.

50. *Egretta alba*, egretă mare,

Penajul păsării este pe de-antregul alb. Ciocul și picioarele sunt negre. În timpul perioadei de reproducere baza ciocului este puternic colorată în alabastru azuriu; degetele de la picioare sunt negre nu galbene ca la *Egretta garzetta*. Penele de decor, egretele, sunt prezente doar în perioada ritualurilor de formare a perechii și în perioada de reproducere.

Cerințe de habitat: lacuri eutrofe și bălți înconjurate de stuf, apoi mlaștini și ape puțin adânci.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 50a.

51. *Gavia arctica*, cufundarul polar,

Asemănător cufundacilor, are însă gâtul mai gros. Penajul este o alternanță de alb cu negru; capul și ceafa sunt cenușii capul cu gâtul negru cu irizații roșcate în partea frontală; lateralele gâtului sunt albe cu benzi înguste verticale care se continuă parțial și pe laturile pieptului. Spatele este negru. Aripile de

asemenea negre sunt traversate de benzi albe. Restul penajului dorsal este presărat cu macule albe. Abdomenul și parțial pieptul sunt albe.

Cerințe de habitat: litoral marin, lacuri cu întindere mare.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 51a.

52. *Gavia stellata*, cufundarul mic,

Asemănător speciei *Gavia arctica* dar sub gușă cu o pată roșie pe piept. Penajul dominant cenușiu.

Cerințe de habitat: litoral marin, lacuri cu întindere mare.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 52a.

53. *Philomachus pugnax*, bătașul,

Toamna și iarna: penajul păsării este brun-cenușiu, pestriț; vara: masculul are creștetul și ceafa întunecate iar femela albe, cu penajul din jurul capului înfioat - la mascul; este penajul pus în evidență în timpul perioadei de formare a perechilor, așa numitul „joc nupțial” caracterizat și prin salturi înalte executate de doi sau mai mulți masculi confrunțanți.

Cerințe de habitat: țărmuri, pajiști mlăștinoase, pajiști cu iarba joasă, terenuri agricole în preajma bălților rămase de pe urma inundațiilor sau ploilor, malurile măloase ale pescăriilor.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 53a.

54. *Tringa glareola*, fluierarul de mlaștină,

Puțin mai mic și mai zvelt decât fluierarul-de-zăvoi, fluierarul-de-mlaștină are rădăcina cozii tot albă; partea dorsala a corpului și a aripilor este pestriță, iar culoarea de sub aripi mai puțin contrastantă cu abdomenul, tot de nuanță albă. Picioarele sunt în zbor mai lungi decât vârful cozii. Este o pasăre sperioasă, ușor de alarmat, care semnalizează celorlalte păsări din preajmă un posibil pericol sau o amenințare reală prin lansări bruște în zbor dublate de emiteri sonore stridente formate din înlănțuirea a două-trei elemente de același tip. Nu cuibărește în țară.

Cerințe de habitat: preferă arealurile umede, înierbate dar staționează ori cuibărește și pe sol uscat în apropierea lacurilor sau râurilor. Explorează deopotrivă limanul apelor continentale ca și pe cel al țărmurilor marine. Nu ocolește sărăturile. Zboară și se hrănește de-a lungul canalelor puste panonice iar în deltă apoi sudul complexului lagunar Razelm-Sinoe frecventează de regulă limanurile vreunui ghiol cu cădere lină sau al unor bălți. Pe Sacalin aleargă de-a lungul și latul malurilor nisipoase, cu precădere pe cel vestic, stavilă pentru melea - Meleaua Sacalin - iar la Histria în apropierea, astăzi mult împuținatelor băltiri din sărăturile cu *Salicornia*.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 54a.

55. *Falco cherrug*, șoimul dunărean,

Perioade critice: aprilie – iulie - perioada de reproduce și zbor a puilor.

Cerințe de habitat: păduri de luncă, arborete de câmpie, ținuturi deschise cu stâncării, zone umede, ținuturi stepice.

Distribuția în România cuprinde Dobrogea, lunca Dunării, mai nou în Câmpia de Vest unde ajunge din Câmpia Tisei.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 55a.

56. *Luscinia svecica*, gușă albastră,

Spatele este brun; gușa și gâtul bărbătușului sunt albastre cu o pată albă la mijloc, albastrul este mărginit de o bandă neagră și alta roșcată. Baza cozii este roșcată la ambele sexe.

Perioade critice: aprilie – iulie - perioada de reproduce și zbor a puilor.

Cerințe de habitat: mlaștini cu stufăriș și sălcii.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 56a.

57. *Recurvirostra avosetta*, cioc întorsul,

Penaj alb, cu vârful și mijlocul aripilor negre. Calota, ceafa de asemenea negre. Ciocul este recurbat adaptat modului de hrănire. Picioarele sunt albastre și palmate.

Perioade critice: aprilie – iulie - perioada de reproduce și zbor a puilor.

Cerințe de habitat: limanul apelor dulci, de preferință salmastre - cu *Nereis* - cu o consistență a mâlului sub 4 ld și adâncimea apei nu mai mare decât pieptul păsării.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 57a.

58. *Mergus albellus*, fereștrașul mic,

Penajul păsării este alb pe cap și corp, cu dungi negre pe ochi, ceafă, spinare și aripi; vârful aripilor este întunecat. Flancurile sunt acoperite de pene care au o paloare cenușie cu un desen de formă elicoidală cu zimți.

Perioade critice: oaspete de iarnă; în ultimii ani specia a redevenit pasăre clocitoare la noi, în Delta Dunării a u fost observați adulți cu pui. Perioada critică așadar este aprilie- august.

Cerințe de habitat: zone umede eutrofe, cu întinderi de apă, stufăriș și sălcii scorburoase.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 58a.

59. *Phalacrocorax pygmaeus*, cormoranul pitic,

Penaj integral negru doar capul și gâtul cu alunecare spre brun; picioarele totipalmate.

Perioade critice: aprilie – iulie.

Cerințe de habitat: lacuri și bălți întinse cu vegetație abundentă și sălcii.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 59a.

60. *Ardea cinerea*, stârcul cenușiu,

Este cel mai mare dintre stârcii de la noi. Cenușiu, cu albiș negru pe gât și pe cap. În zbor are silueta particulară stârcilor, cu gâtul strâns și îndoit în formă de S, spre deosebire de lopătari - *Platalea leucorodia* și berze care îl țin întins. Cuibărește de regulă pe crengile sălciilor dar și a altor specii de arbori înalți, în colonii mici, monospecifice, dar și în colonii mixte.

Cerințe de habitat: zone umede, baltă, râu, liman, pajiști inundate, canale, lac, ghiol, mlaștini eutrofe, păduri de luncă - cuibărit.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 60a.

b. ROSCI0048 Crișul Alb are ca scop principal conservarea speciilor:

1. *Lutra lutra*, vidra,

Vidra este un mamifer semi-acvatic, care apare într-o gamă largă de condiții ecologice. Populațiile utilizează ca habitate ape dulci stătătoare și curgătoare. Acestea trebuie să aibă o abundentă rezervă de alimente - în mod normal asociate cu un grad ridicat de calitate a apei, împreună cu habitate adecvate, cum ar fi vegetație de mal, insule, stufăriș și pădure, care sunt utilizate pentru căutarea hranei, reproducere și odihnă. Mediul de viață al vidrei este constituit din țărmurile împădurite ale apelor curgătoare de la șes, deal sau munte. Specia are nevoie de adăpost, care poate fi reprezentat de obicei de arbori de pe malul apelor, sau de stufăriș. Este un animal de amurg și nocturn.

Consumul de pește, pe zi, al unui individ, poate fi de până la 15% din greutatea sa. Vidrele își marchează cu excremente teritoriul, în diverse locuri proeminente.

Vidra este în principal o specie nocturnă și crepusculară, dar uneori este activă în timpul zilei. Comunică cu fluierături și mârâituri.

Maturitatea sexuală este atinsă la 18 luni pentru masculi și 2 ani pentru femele. Reproducerea este non-sezonieră. Vidra se împerechează în orice moment al anului. Masculii se vor împerechea cu mai multe femele, stând cu fiecare femelă în vizuina ei. O medie de 2-3 pui se nasc după o perioadă de gestație de 61-

74 zile. Poate naște între 1- 6 pui. Ei sunt neajutorați în primele șase săptămâni și sunt luați în îngrijire de către femelă. După 10 săptămâni puii ies afară împreună cu mama lor. Puii vor continua să fie îngrijiți de mamă până când împlinesc 3-4 luni, atunci când alăptarea va înceta și ei vor fi pe deplin înțărcați. Ei vor sta cu mama lor înainte de a se dispersa la vârsta de 8-12 luni, dar poate dura până la 18 luni pentru un pui să învețe să pescuiască.

Vidra este în principal solitară, masculii și femelele alăturându-se doar în timpul împerecherii. Sunt animale teritoriale, marcând granițele teritoriului individual cu excremente și o secreție groasă, lipicioasă, de la glanda anală. Teritoriul unui individ are un interval de 7-15 km liniari. Masculii au intervale teritoriale mai mari decât femeile, teritoriul unui mascul suprapunându-se peste cel al mai multor femele, dar nu cu al altor masculi. Teritoriile femelelor nu se suprapun, vidrele afișând agresivitate teritorială față de vidre de același sex. Densitatea populației este, de obicei, de aproximativ o vidră pe kilometru liniar al râurilor mari, dar poate fi mai mică de o vidră la 5 km liniari de pâraie. Masculii par a forma o ierarhie dominantă, masculul cel mai dominant ocupând cele mai favorabile zone.

Cea mai importantă componentă a habitatului lor este prezența unor scobituri în apropierea apei. Acestea pot fi sub formă de rădăcini de copac, acumulări de roci, mici peșteri sau vegetație densă. Acest lucru este important pentru crearea de vizuini pentru reproducere. Vidrele evită zonele de apă adâncă, preferând să rămână pe o rază de 100 m de la mal.

Longevitate - în stare liberă are o durată de viață de 9-10 ani, dar poate ajunge până la 15 ani.

Vidra, *Lutra lutra*, este o specie larg distribuită în România, în special în zonele riverane râurilor cu un anumit debit de apă. Aria de repartiție a speciei la nivel național cuprinde următoarele localități: Brăila, Tulcea, Sulina, Sfântu Gheorghe-Deltă, Dej - Valea Someșului, Valea Ilvei, Valea Leșului, Valea Arieșului - Albac, Valea Mureșului, Valea Streiului, Valea Hațegului - Clopotiva, Valea Cibinului, Valea Sadului, Valea Oltului, Țara Făgărașului, Țara Bârsei, valea Bistriței, Drăgănești-Vlasca, Snagov Parc, Breasta-Dolj, Mihai Bravu și Bujoreni - Teleorman, râul Ialomița, Turulung-Vii.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 146a.

2. *Bombina bombina*, buhaiul de baltă cu burta roșie,

Specie de broască de talie mică, cu aspect masiv, îndesat, spatele cu negi; dorsal brun-verzui sau cenușiu-verzui cu pete simetrice mai închise, ventral negru cu pete oranj sau galbene și puncte mici albe, predominând pigmentul negru iar petele oranj nemanifestând tendința de a conflua. Hibridează introgresiv cu *Bombina variegata*; hibridii se deosebesc în principal prin modelul ventral intermediar ce diferă de *B. bombina* prin apariția tendinței de a conflua între petele deschise ventrale. Trăiește în ape stătătoare de șes și dealuri joase. Iese din hibernare în martie, când intră în apă pentru reproducere. Reproducerea poate dura până în iulie-august; adulții rămân în sau lângă apă și după această perioadă. Se retrag pe uscat pentru hibernare în octombrie.

Cerințe de habitat: zonele umede cu vegetație de stuf sunt ocolite. Pentru depunerea pondei sunt preferate locurile cu multă vegetație în lacuri eutrofe și iazuri. Juvenilii și subadultii se pot întâlnii în locuri lipsite de vegetație, în locuri cu apă mică. Iarna se ascund în găurile soarecilor, în fisurile din pământ și în încăperi mai mari sub pământ. Trăiește în și pe lângă bazine stătătoare mari sau mici, permanente sau temporare cum sunt lacurile, bălțile, cursurile line de apă, iazuri, în care se reproduce. Preferă bazinele puțin adânci sau marginile lacurilor mai mari. Se întâlnește de la 0-400 m altitudine. Spre limita superioară a distribuției sale altitudinale se întâlnește pe aceleași teritorii cu specia înrudită *Bombina variegata*, cu care poate hibrida ocazional.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 147a.

3. *Sabanejewia aurata*, dunarița,

Zvârluga aurie este un cobitid de talie mică - până la 12 cm, cu corp alungit, comprimat lateral cu aspect teniform, dar prezintă o talie mai înaltă, respectiv mai groasă față de speciile din genul *Cobitis*. Gura mică, are poziție ventrală - gură inferioară față de planul lateral - frontal și este prevăzută cu două perechi de prelungiri tegumentare - mustăți. Spinul suborbital ascuțit este dispus înaintea și sub jumătatea anterioară a ochiului. Pedunculul caudal prezintă pe linia medio-dorsală o creastă adipoasă, creastă care devine mai expresivă în perioada de reproducere. Înotătoarele perechi - pectorale și ventrale - sunt rotunjite, iar înotătoarele neperechi dorsală, respectiv anală au marginea dreaptă. Preponderent prezintă un colorit de fond alb-galbui sau galben auriu. Pe culoarea de fond sunt expuse pete brun-negricioase - șirul dorsal este format din 10-14 pete, rar 8,9,15 sau 16; laturile corpului prezintă o zonă cu puncte/pete/marmorări mai mici, excepție făcând rândul de puncte/pete/marmorări care este dispus mai apropiat de zona ventrală.

Cerințe de habitat: Preferă apele curgătoare a căror facies este format din prundiș amestecat cu nisip și argilă; altitudinea ecosistemelor acvatic reofile nu condiționează prezența ei. Un obicei/comportament des întâlnit este acela de a se îngropa în substratul/faciesul ecosistemului acvatic.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 148a.

4. *Cobitis taenia*, zvârluga,

Zvârluga este un cobitid de talie mică, până la 12 cm, cu corp alungit, comprimat lateral -aspect teniform.

Epoca de reproducere are loc în perioada aprilie-iulie. Dimorfismul sexual se manifestă prin talia mult mai mare a femelelor, respectiv prin prezența unui solz Canestrini pe a doua radie a înotătoarei pectoral a masculilor.

Femelele de zvârlugă trăiesc în medie 5 ani, iar maturitatea sexuală se instalează la vârsta de 2-3 ani. Masculii trăiesc în medie 3 ani, iar maturitatea sexuală se instalează la vârsta de 1-2 ani.

Hrana este procurată noaptea de pe fundul/faciesul mediului abiotic - specie bentofagă; hrana este reprezentată de alge, larve de insect, respectiv nevertebrate pasmofile.

Preferă apele lin curgătoare sau stătătoare a căror facies este format din nisip, argilă și mai rar pietriș. Evită ecosistemele acvatice a căror facies este format din mâl.

Un obicei/comportament des întâlnit la speciile din genul *Cobitis* este acela de a se îngropa în substratul/faciesul ecosistemului acvatic.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 149a.

5. *Gymnocephalus schraetzer*, răspărul,

Răspărul este un percid cu corp alungit, fusiform, ușor comprimat lateral și de talie mică - exemplarele obișnuite au o talie de 14 – 20 cm, maxim 24 cm. Capul mare cu bot alungit este prevăzut cu o gură mică, terminală, protractilă. Exoscheletul format din solzi mici ctenoizi; plăcile operculare sunt prevăzute cu țepi. Pe linia medio – dorsală sunt întâlnite două înotătoare dorsale unite; înotătoarele ventrale sunt rotunjite și au poziție toracală.

Epoca de reproducere debutează în luna aprilie și se încheie în luna mai, perioadă în care întreprind migrații scurte în vederea reproducerii. Maturitatea sexuală se instalează la vârsta de 2-3 ani în funcție de sex. Dimorfismul sexual este slab pronunțat astfel încât sexele sunt recunoscute greu după aspectul extern.

Se hrănește cu nevertebrate acvatice bentonice, icre și puiet de pește.

Preferă ecosistemele acvatice reofile - ajunge până în zona colinară - și ocazional ecosistemele acvatice stagnofile, respectiv salmastre cu substrat/facies tare - nisipos, pietros sau argilos; trăiesc în cârduri.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 150a.

6. *Zingel zingel*, pietrarul,

Pietrarul este un percid cu corp alungit, fusiform și de talie medie-mică - exemplarele obișnuite au o talie de 30 – 35 cm, maxim 50 cm. Capul prezintă un bot obtuz și este comprimat dorso-ventral, iar gura mare - în raport cu talia, semilunară are poziție ventrală - gură inferioară - față de planul lateral.

Epoca de reproducere debutează în luna martie și se încheie în luna aprilie. Maturitatea sexuală se instalează la vârsta de 2-3 ani în funcție de sex. Dimorfismul sexual este slab pronunțat astfel încât sexele sunt recunoscute greu după aspectul extern.

Se hrănește cu nevertebrate acvatice bentonice, icre și puiet de pește.

Preferă ecosistemele acvatice reofile mari și relativ adânci cu facies/substrat format din pietriș, nisip sau argilă; coabitează cu fusarul.

Specie bentonică, cu un regim de viață preponderent nocturn; formează cârduri mici.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 151a.

7. *Rhodeus sericeus amarus*, boarța,

Specie de talie mică - 4-7 cm, rar 11 cm, corp înalt și comprimat lateral. Capul este comprimat lateral, ochii mari sunt dispuși în jumătatea anterioară a capului. Exoscheletul este constituit din solzi cicloizi mari.

Epoca de reproducere are loc în perioada aprilie-august, iperioadă în care dimorfismul sexual este pronunțat. La masculi dimorfismul sexual persistă tot timpul deoarece sunt mai mari, au corpul mai înalt și colorat mai intens. Tot la masculi în perioada de reproducere este vizibilă la nivelul buzei superioare, respectiv deasupra ochilor o masă de butoni albi. Femelele care sunt de două ori mai numeroase decât masculii, se diferențează de aceștia prin faptul că papila genitală este alungită sub forma unui ovopozitor - 5-8 mm - care se alungește în perioada de reproducere și capătă o culoare portocalie.

Preferă apele stătătoare sau lin curgătoare, dar este întâlnită frecvent și în plin curent ajungând chiar până în zona păstrăvului - zona montană.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 152a.

8. *Gobio kessleri*, petrocul,

Porcușorul de nisip - *Gobio kessleri banaticus* - este un ciprinid de talie mică - până la 10 cm, cu corp fusiform, ușor comprimat lateral. Capul este relativ mare în raport cu talia, gura mică și subterminală - inferioară - este prevăzută cu o pereche de mustăți lungi - prelungiri tegumentare. Pedunculul caudal alungit și cilindric se continuă posterior cu înotătoarea caudal homocercă furcată. Exoscheletul este format din solzi cicloizi care sunt prevăzuți pe partea dorsală cu striuri/creste epiteliale. Coloritul variază în funcție de condițiile mediului de viață, respectiv stare fiziologică, dar preponderant expune un colorit cenușiu-verzui sau cenușiu-gălbui pe partea dorsală, iar pe flancuri prezintă un șir de pete mari - 7-9, rar 6, 10 sau 11 - cu formă dreptunghiulară, cenușiu închis, dispuse longitudinal, iar partea ventrală este albă. Mai - iunie este perioada de reproducere. Iunie - iulie este perioada de predezvoltare. Octombrie - noiembrie este perioada de migrare în „gropile de iernare”.

Cerințe de habitat: preferă apele curgătoare - specie reofilă - cu fund nisipos din partea inferioară a zonei scobarului și ajunge până în zona crapului, zonă în care este întâlnit mai frecvent; trăiesc în cârduri.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 153a.

9. *Gobio albipinnatus*, porcușorul de șes, murgoiul,

Porcușorul de șes este un ciprinid de talie mică - până la 12 cm, cu corp fusiform, comprimat lateral, aspect care induce un profil dorsal convex. Toate cele trei regiuni corporale - regiunea capului, regiunea trunchiului, respectiv regiunea cozii - sunt relativ înalte. Botul este scurt și obtuz, gura mică și subterminală - inferioară - este prevăzută cu o pereche de mustăți lungi - prelungiri tegumentare. Pedunculul caudal mai înalt decât gros, se continuă cu înotătoarea caudală furcată - adânc scobită. Orificiul anal este dispus mai aproape de înotătoarele ventrale a căror poziție este abdominală. Solzii din regiunea dorsală prezintă 5-9 striuri/carene epiteliale evidente care sunt dispuse longitudinal. Partea dorsală a capului expune o culoare cenușie mai închis, iar partea dorsală de la nivelul trunchiului, respectiv a cozii expune o culoare gălbuie-cenușie. Flancurile/laturile corpului expun 7-8, rar 6 sau până la 12 pete rotunde mai mici ca la celelalte specii ale genului. Pete de culoare închisă și puțin evidente sunt expuse și partea dorsală a corpului, iar partea ventrală a corpului este albă. Radiile înotătoarei dorsale, respectiv caudale expun 2 șiruri de pete negre lipsite de contrast. Mai - iunie deoarece este perioada de reproducere. Iunie - iulie deoarece este perioada de predezvoltare. Octombrie - noiembrie - depinde de zona geografică - deoarece este perioada de migrare în „gropile de iernare”.

Cerințe de habitat: preferă apele curgătoare - specie reofilă - din zona de șes a căror facies este compus din nisip fin sau argilă. Evită apele stătătoare sau apele curgătoare care au viteza mare de curgere în detrimentul apelor cu curent slab - 28-45 cm/s. Este o specie solitară, dar uneori se adună în cârduri mici. Activitatea adulților manifestată prin diferite tipuri de comportament este pronunțată noaptea, situație care nu se repetă și la juvenili deoarece la această vârstă sunt activi în timpul zilei.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 154a.

10. *Misgurnus fossilis*, țiparul,

Țiparul este un cobitid de talie mică - 25 cm, rar 30 cm, cu corp alungit, puțin comprimat lateral; aspect serpentiniform/vermiform, aspect care nu se mai păstrează și în regiunea cozii, regiune care are un aspect teniform. Nările care sunt dispuse în apropierea ochilor prezintă o compartimentare care este făcută de un pliu tegumentar răsfrânt la exterior. Gura cu poziție inferioară, prezintă buze cărnoase; buza inferioară este prevăzută cu două perechi de lobi cărnoși - perechea posterioară prezintă lobi lungi și subțiri, având aspectul unor mustăți. În apropierea orificiului bucal sunt prezente 3 perechi de prelungiri tegumentare numite mustăți - a 3-a pereche este cea mai lungă. Pedunculul caudal prezintă pe linia medio-dorsală o carenă/creastă adipoasă evidentă. Solzii care formează scheletul extern, sunt mici, evidenți și suprapuși parțial; linia laterală este greu de localizat datorită faptului că solzii sunt mici/mărunți. Partea dorsală a corpului expune o culoare cafeniu închis pe fondul căreia sunt vizibile pete/marmorări negricioase. Zona este delimitată de o bandă neagră îngustă dispusă longitudinal ce debutează anterior de la nivelul operculului, extremitatea superioară și ajunge până la baza înotătoarei caudale. Banda delimitatoare este

întreruptă în partea posterioară a corpului de pete izolate închise la culoare. Ventral de banda delimitatoare, corpul expune o culoare cafeniu închis, zonă care este iar delimitată de o bandă neagră, lată ce debutează anterior de la nivelul ochilor și ajunge la până la baza înotătoarei caudale. Ventral de banda lată, corpul expune o culoare galben – ruginiu pe fondul căreia sunt dispuse pete/marmorări cafenii; cea de-a 3-a bandă apare în zona deschisă la culoare este îngustă și întreruptă. Capul expune o culoare cafeniu deschis pe fondul căreia apar marmorării/pete închise la culoare; înotătoarele expun o culoare cenușie pe fondul căreia apar marmorării/pete închise la culoare. Martie – iunie este perioada de reproducere. Aprilie – iulie este perioada de predezvoltare.

Cerințe de habitat: preferă apele stătătoare sau lin curgătoare - zona mreii până în zona scobarului - din zona colinară și mai rar în cea de șes. În râuri este localizat în sectoarele care prezintă vegetație submersă, respectiv un facies mîlos.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 155a.

11. *Zingel streber*, fusarul,

Fusarul este un percoid cu corp alungit, fusiform și de talie mică - exemplarele obișnuite au o talie de 14 – 16 cm, maxim 22 cm. Capul prezintă un bot obtuz și este comprimat dorso-ventral, iar gura mare - în raport cu talia, semilunară, are o poziție ventrală - inferioară, față de planul lateral.

Epoca de reproducere debutează în luna martie și se încheie în luna mai. Maturitatea sexuală se instalează la vârsta de 2-3 ani în funcție de sex. Dimorfismul sexual este slab pronunțat astfel încât sexele sunt recunoscute greu după aspectul extern.

Se hrănește cu nevertebrate acvatice bentonice, icre și puiet de pește.

Preferă ecosistemele acvatice reofile din zona de deal, respectiv șes și care au un facies/substrat format din pietriș, nisip sau argilă; coabitează cu pietrarul.

Specie bentonică, cu un regim de viață preponderent nocturn, solitară - nu se grupează în cârduri - și nu întreprinde migrații sezoniere; adesea se îngroapă în nisip.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 156a.

12. *Unio crassus*, scoica de râu,

Cochilia speciei *Unio crassus* are formă ovală, mai mult sau mai puțin regulată. Aceasta este oarecum scurtă, dilatată și cuneiformă. Prezintă regiunea anterioară rotunjită, largă și scurtă, iar regiunea posterioară alungită, cu rostrum obtuz. Marginea superioară este arcuită și marginea inferioară subrectilinie, umbonele destul de evident, larg și erodat. Ligamentul cochilar este robust și evident scos în afară, scurt. Pe umbone posedă o serie de ridicături concentrice.

Preferă ecosistemele acvatice reofile cu substrat nisipos, mălos sau cu pietriș fin, dar este întâlnită și în bălți care sunt alimentate permanent din râuri și rar mai în lacuri.

Frecvența speciei este mai mare în ecosistemele acvatice reofile din sectorul colinar și cel de podiș.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 157a.

13. *Lucanus cervus*, rădașca,

Este o insectă cu corpul alungit, masiv, negru, cu luciu mat. Mandibulele și elitrele masculilor sunt brune-castanii. Antenele sunt destul de lungi. Dimorfismul sexual este pronunțat la această specie. Masculul are capul masiv și mandibulele sub forma unor coarne ramificate foarte mari, culoarea elitrelor fiind brun castaniu. Lungimea corpului variază între 25 și 75 mm. La exemplarele mari lungimea coarnelor poate atinge aproape jumătate din lungimea totală a individului. Femela are capul și mandibulele potrivite ca mărime, iar culoarea elitrelor este neagră. Lungimea corpului femelelor variază între 25 și 30 mm. Dezvoltarea larvelor are loc pe o perioadă de 4-5 ani. Gândacii tineri apar toamna, însă nu părăsesc camera larvară până în primăvara următoare. Zboară din aprilie până în septembrie. La nivel comunitar se află într-o stare de conservare necorespunzătoare în bioregiunile continentală și alpină și favorabilă în cea panonică. În România se găsește în pădurile de stejar de la șes.

Cerințe de habitat: trăiește cel mai adesea pe trunchiuri și ramuri de stejar, în zonele mediteraneene, și este activă după-amiaza. Larvele se dezvoltă cel mai frecvent în scorburi de butuci din lemn de stejar.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 158a.

c. ROSCI0231 Nădab - Socodor – Vărșad are ca scop principal conservarea speciilor:

1. *Spermophilus citellus*, popândăul,

Biotopul speciei este reprezentat de zone de șes, pajiști, câmpii, chiar și zone colinare cu un drenaj al apei foarte bun.

Caracteristici de biologie și ecologie - este un animal de talie relativ mică, cu o lungime a corpului de cca. 20 de cm, și cântărește la maturitate 240-340 de grame, greutatea variind funcție de sursele de hrană disponibile și de securitatea habitatului; în general, înainte de perioada de hibernare ia mult în greutate, ajungând până la 450 g. Corpul este alungit, capul aproximativ rotund cu urechi mici, cu ambele perechi de membre scurte, adaptate traiului în galeriile săpate în pământ. Pe partea internă a obrazilor au "pungi" cu ajutorul cărora transportă hrana în vizuină. Blana prezintă variații de culoare, dar în general este galben închis pe spate și bej deschis pe abdomen. Năpârlește o dată pe an.

Popândăul prezintă mai multe sezoane de activitate:

- ieșirea din hibernare – mijlocul lunii martie – începutul lunii aprilie;
- împerecherea - începutul lunii aprilie;

- apariția puilor – mijlocul lunii mai – sfârșitul lunii aprilie;
- intrarea în hibernare – sfârșitul lunii august – mijlocul lunii septembrie.

Perioadele de activitate depind de temperatură, în general fiind activ din aprilie până în august, dar se poate termina și în luna septembrie sau chiar octombrie. Perioada de hibernare este din septembrie sau jumătatea lui octombrie până la sfârșitul lui mai, mijlocul lui aprilie, în funcție de latitudine, altitudine și climă. Masculii hibernează solitar în galerii adânci, iar femelele împreună cu juvenilii din anul respectiv. În perioada activă, este un animal diurn, începând activitatea în jurul orei 7 terminând-o în jurul orei 19. Maximul de activitate este în jurul orelor 9-10 și 17-18. Iese din galerie la temperaturi de peste 15°C, iar când temperaturile depășesc 30°C poate avea loc și o estivare, somn de vară, animalul refugiindu-se în adăpostul subteran.

Trăiește în galerii, adesea cu mai multe intrări, din care una verticală. Galeria le sapă în pământ și au 5-10 cm în diametru, și o lungime de 0,7 până la 4,5 m; pot însă ajunge până la adâncimi mai mari de până la 2 m, iar camera principală, adăpostul, se află la 0,5 – 1 m. Galeria au de obicei o intrare activă cu o orientare oblică, dar în unele cazuri pot avea până la 5 intrări. Are două tipuri de galerii - simple pentru refugiu temporar sau galerii cu o structură mai complicată, cu camere laterale.

Popândăul trăiește în familii, numărul membrilor fiind foarte mult influențat de disponibilitățile de hrană. Adeseori se ridică pe membrele posterioare, pentru a veghea/observa apariția unui potențial pericol. În caz de pericol, popândăii emit sunete de alarmă, iar membrii coloniei se adăpostesc în galerii.

Spre sfârșitul perioadei active, în cursul toamnei, se pregătește de hibernare adunând rezerve nutritive sub formă de grăsime. Culcușul îl construiește din iarbă uscată, intrările galeriilor astupându-le cu vegetație, nisip sau pământ.

Hrana preferată este formată în special din tulpini tinere, frunze, muguri, bulbi, semințe, flori, părți ale plantelor verzi, rădăcini, dar și din insecte, miriapode, melci, ouă, pui de păsări și uneori chiar șoareci.

Popândăul este o specie activă ziua, când vremea e caldă cu temperaturi de peste 10°-15° C, dar nu toridă; atunci când temperatura depășește 30°C, se adăpostește în vizuină. De obicei hrana transportată este consumată imediat.

Reproducere: împerecherea are loc în lunile martie – aprilie, uneori chiar și în luna mai în anii cu ierni foarte târzii, imediat după ieșirea din hibernare, când sunt frecvente luptele între masculi.

Gestația durează 23-28 de zile. În luna iunie apar puii, numărul lor fiind cuprins între 2-13.

Longevitatea diferă, la masculi fiind de 5-6 ani, iar la femele de 10-11 ani. Maturitatea sexuală apare la vârsta de un an. Popândăii au o singură pontă pe an.

Fluctuațiile multianuale ale populațiilor sunt mari, determinate de accesul la reproducere, hrană, paraziți și altele asemenea

Comunicare: semnalul de alarmă este un șuierat, dar emit și sunete lungi plângăcioase.

Principalii prădători ai speciei sunt: păsările răpitoare, mustelidele, vulpile, șacalii, câinii, Coluber jugularis și altele asemenea.

Perioade critice: Pe perioada sezonului rece, în perioada de hibernare, popândăul poate fi afectat de diferite activități umane, cum ar fi lucrările agricole, refacerea digurilor; de asemenea poate fi afectat de perioadele de frig extrem - ierni geroase.

Ploile abundente care dau naștere inundațiilor pot determina părăsirea zonei sau chiar înecarea membrilor coloniei prin inundarea galeriilor.

Totodată popândăii sunt vulnerabili în perioada imediat următoare nașterii puilor – mijlocul lunii mai – sfârșitul lunii aprilie.

Cerințe de habitat: Preferă spațiile deschise cu vegetație de talie mică, în terenuri uscate, cu iarbă mică, adeseori pășunată pentru a putea observa din timp orice prădător. Habitatul este specific - stepă, cu vegetație ierboasă joasă și foarte joasă - pășuni, pajiști, islazuri, poieni, în general, suprafețe cu sol bine drenat. Evită pădurea și zonele cu vegetație înaltă. Pentru galerii caută taluzurile, haturile, digurile, pantele domoale. A fost semnalat și în terenuri cultivate, mai ales cu plante perene. Uneori poate fi întâlnit în plantațiile de viță de vie.

Prezența lor depinde de menținerea unei vegetații scunde - pășunat. În astfel de pajiști formează grupuri coloniale cu densități medii de cca. 40 indivizi / hectar.

În România distribuția speciei este discontinuă. Aria de răspândire extracarpatică cuprinde Moldova - cea mai mare parte a spațiului între Prut și Siret, Muntenia, Oltenia - toată lunca Dunării, de la Turnu Severin la Galați, Dobrogea, Crișana și Banat; în partea vestică se găsește începând în partea de nord cu localitatea Halmeu, și până la Foeni în sud. În general specia ocupă zona de câmpie și cea colinară, în special în zone de stepă, dar în partea de est a țării se poate întâlni până la 450 m altitudine, Piatra-Neamț și Munții Măcinului.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 168a.

2. *Mustela eversmannii*, dihorul de stepă,

Caracteristici de biologie și ecologie: la nivel național încadrată în cele din categoria „cu risc scăzut”, fiind prezentă într-o serie de arii protejate, și tolerantă la un anumit grad de modificare a habitatului. Deși populațiile sale suferă fluctuații considerabile, este puțin probabil să fie în scădere pentru a se califica pentru încadrarea într-o categorie amenințată.

Identificare - Flancuri foarte deschise. Blana mai puțin întunecată decât a dihorului comun, brun-gălbui, aproape bej în special pe spate și pe flancuri. Picioarele și o bună parte din abdomen e maro închis. Cap parțial albicios. Dihorul de stepă este foarte similar cu dihorul comun, *Mustela putorius*, în mărime, culoare și proporții, în afară de faptul că pe cap și spatele sunt aproape sau complet albe. O altă diferență față de *Mustela putorius* este la nivelul craniului adulților, și naume, faptul că craniul dihorului de stepă este mai masiv în aparență și se îngustează brusc în spatele orbitelor.

Dimensiuni, corp + coadă: masculi 32-56 cm, femele 29-52 cm. Înălțime: 10,5 – 17,5 cm - masculi 8-18 cm, femele 7-18 cm. Greutate: masculii ajung la 2050 g, 1350 g pentru femele; la naștere 4-6 g. Formulă dentară: 3/3, 1/1, 2-4 / 2-4,1 / 1-2 = 28-38 dinți. Blana sa nu este la fel de apreciată ca a rudei sale - *Mustela putorius*.

Habitat. Coexistă la nivel local cu dihorul comun în câmpii, stepe, terenuri semi-aride. Indici de prezență: vizuină simplă săpată sau împrumutată de la popândăi sau hamsteri, ce poate să o ocupe mai mulți ani la rând și să o mărească.

Biologie – Specie nocturnă. Hrană: popândăi, hamsteri, șoareci, marmote și alte rozătoare, acestea fiind vâdate în adăposturile lor. Face uneori provizii de hrană. Teritoriu rezident: se poate deplasa 18 km într-o noapte. Migrează local funcție de abundența de hrană - pradă și grosimea stratului de zăpadă. Sociabilitate: specie solitară. Comunicare: lătrat serios, puternic, repetat la un ritm rapid, mormăieli, țipete.

Reproducere - rut în februarie – martie, nașterile având loc în aprilie-mai. Maturitate sexuală la vârsta de 9 luni. Perioada de gestație este de 36-42 zile. Număr de pui între de 3-6, maxim 18. Tineretul este înțărcat la circa 1,5 luni și dispersează la vârsta de trei luni.

Comportament social. Dihorul de stepă este în principal, solitar, masculii și femelele alăturându-se doar în timpul împerecherii. Teritoriul unui individ poate avea un interval de 5-15 - până la 18 km liniari.

Longevitate - în stare liberă are o durată de viață în medie de circa 4-5 ani.

În perioada rece, dihorul de stepă poate fi afectat de accesibilitatea la sursele disponibile de hrană, iar, în perioada de reproducere - nașterea puilor până la înțărcare - de asemenea poate fi vulnerabil - afectat de atacul prădătorilor, dar și de eventualii braconieri.

Perioade critice pentru dihorul de stepă pot fi considerate inclusiv lunile de primăvară și toamnă, atunci când se desfășoară activități de genul - arături de primăvară și incendierea vegetației.

Cei mai importanți factori sunt componentele biotopului – pajiști stepice nealterate, pășuni, terenuri agricole și disponibilitatea de hrană – rozătoare, în special popândăi.

Distribuția în România, curentă și istorică, a dihorului de stepă este în mare parte necunoscută. În timp ce, în general, este acceptată prezența în Dobrogea românească, de asemenea, există date cu privire la prezența sa în afara acestei regiuni. Este prezent în trei sit-uri în Muntenia și unul din regiunea Olteniei în sudul României. Recent, apariția dihorului de stepă a fost confirmată în mai multe alte sit-uri în jurul României, indicând o distribuție mai largă.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 169a.

d. ROSCI0350 Lunca Teuzului are ca scop principal conservarea speciilor:

1. *Lutra lutra*, vidra,
2. *Bombina bombina*, buhaiul de baltă cu burta roșie,

3. *Triturus dobrogicus*, tritonul crestat dobrogean,

Specie de triton de talie mare, aspect mai filiform; piele mai puțin rugoasă decât la *Triturus cristatus* – tritonul crestat; membrele scurte în raport cu corpul; dorsal brun, brun-roșcat sau cărămiziu, cu pete mai închise, pe flancuri cu puncte mici albe; ventral galben, oranj sau roșcat cu negru, pigmentul negru predominând; gușa neagră cu alb. Masculii în rut au o creasta înaltă, dințată, întreruptă în dreptul membrilor posterioare și o bandă alb-sidefie pe coadă. Hibridează introgresiv cu *Triturus cristatus*, mai ales în zona orașului București; hibridii cu aspect mai masiv, membre mai lungi în raport cu corpul, gușa adeseori neagră cu alb. Obiceiurile de hrănire, comportamentul în timpul împerecherii și dușmanii sunt asemănătoare cu cele ale *Triturus cristatus*. Specie tipică pentru zonele de șes și trăiește la altitudini între 115-350m, în luncile râurilor mari și pe pășunile inundabile. Pentru depunerea pontelor folosește iazuri, brațe moarte, mlaștini și canale. Periodic sunt acceptate și bălți temporare. Devin maturi după aproximativ 2 până la 3 ani și ating vârsta maximă de 18 ani; în mediul natural ajung doar până la 3-8 ani.

Cerințe de habitat: trăiește în vecinătatea unor bazine stătătoare mai mari, cu vegetație bogată - lacuri, bălți, cursuri line de apă, în care se reproduce. Prefera ca în jurul apelor să existe posibilități ample de adăpostire - stuf, păpuriș, arbori, tufișuri, pietre; în afara perioadei de reproducere trăiește pe uscat, deși unele exemplare rămân în apă tot anul; poate hiberna în apă sau pe uscat. Se întâlnește de la 100 la 1900m altitudine. Habitatele de uscat - de iernare - nu depășesc 1300m distanță de zona umedă în care are loc împerecherea și depunerea pontelor. Mai rămâne de remarcat că unii indivizi rămân în zona umedă în timpul odihnei de iarnă. Perioada de împerechere are loc din martie până la mijlocul lui iulie - perioada de vârf cuprinzând aprilie-mai.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 171a.

4. *Emys orbicularis*, broasca țestoasă de lac,

Țestoasă de apă cu carapacea teșită, cu colorație negricioasă cu puncte galbene, mai vie la juvenili. Ajunge la o lungime a carapacei ce depășește rar 230 mm. Greutatea maximă măsurată este de 1200-1500g. Privită de sus carapacea are o rotunjitură, „orbiculară” spre eliptică, teșită. Exemplarele tinere sunt aproape rotunde, în creștere se lungesc și ajung la o formă eliptică. Poate trăi în jur de 80 până la 120 de ani. Trăiește în diverse habitate umede: în deltă, luncile râurilor, lacuri, bălți, diverse ape stătătoare și lin curgătoare, altitudinal de la nivelul mării până în etajul dealurilor înalte. Iese din hibernare în martie-aprilie. Intră în hibernare în octombrie. Împerecherea are loc în lunile mai-iunie, în apă. Ouăle sunt depuse în grămezi de material vegetal putrezit sau în găuri pe care la sapă la aproximativ 10 cm adâncime, pe care apoi le acoperă. De obicei depun între 3 și 16 ouă lungi, ovale cu mărimea de 3-4 cm lungime și sunt de culoare albă cu coajă tare. Durata până când eclozează din ou depinde de durata insolației; 60-70 de zile – 90 – durează până când puii ies din ou cu ajutorul dintelui de ou și apoi sapă în cuib pentru a ieși la suprafața solului.

Cerințe de habitat: trăiește în ape stătătoare și lin curgătoare, până la cca 700 m altitudine. Preferă lacurile și locurile inundate din pădurile de foioase și zonele umede cu vegetație bine dezvoltată, sau locuri cu o succesiune ridicată. Preferă apele stătătoare sau cel mult foarte lin curgătoare, care la fundul apei sunt mlăștinoase, care au zone cu porțiuni lin curgătoare și care se pot încălzi foarte rapid. În turbării apar foarte rar. Locurile de depunere a pantei, preferate sunt dunele de nisip. Din cauza pierderii acestor locuri de depunere a pantei, prin distrugerea sau degradarea lor, au fost întâlnite cazuri în care au fost folosite suprafețele arabile sau drumurile forestiere. Locurile de hibernare sunt foarte puțin cunoscute, au fost găsite în canalele de drenare și în gropi săpate de indivizi. Nu se cunoaște dacă toată perioada odihnei de iarnă are loc într-o apă stătătoare sau parțial și pe uscat.

Distribuția națională a speciei este conformă hărții prezentate în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 172a.

e. VI.1. Pădurea Lunca – colonie de stârci are ca scop principal conservarea speciilor:

1. *Ardea cinerea*, stârcul cenușiu,
2. *Egretta garzetta*, egretă mică,
3. *Nycticorax nycticorax*, stârcul de noapte.

f. VI.2. Pădurea Socodor – colonie de stârci are ca scop principal conservarea speciilor:

1. *Ardea cinerea*, stârcul cenușiu,
2. *Egretta garzetta*, egretă mică,
3. *Nycticorax nycticorax*, stârcul de noapte.

Hărțile de distribuție ale speciilor de faună de interes conservativ în Complexul AP Crișuri sunt prezentate în anexa 2 la planul de management, hărțile 1-59, 168-169 și 171-172.

2.3.5. Alte specii relevante de floră și faună

Specii de păsări cu migrație regulată din situl Natura 2000 ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru:

1. *Anas acuta*, rața sulițar,
2. *Anas clypeata*, rața lingurar,
3. *Anas crecca*, rața pitică,
4. *Anas penelope*, rața fluierătoare,
5. *Anas platyrhynchos*, rața mare,
6. *Anas querquedula*, rața cârâitoare,
7. *Anas strepera*, rața pestriță
8. *Anser albifrons albifrons*, gârlița mare,

9. *Aythya fuligula*, rața moțată,
10. *Aythya ferina*, rața cu cap castaniu,
11. *Bucephala clangula*, rața sunătoare,
12. *Gallinula chloropus*, găinușa de baltă,
13. *Cygnus olor*, lebăda albă,
14. *Fulica atra*, lișița,
15. *Gallinago gallinago*, becațina comună,
16. *Larus cachinnans*, pescărușul argintiu,
17. *Larus canus*, pescărușul sur, -
18. *Larus ridibundus*, pescărușul râzător,
19. *Numenius phaeopus*, culicul mic,
20. *Phalacrocorax carbo*, cormoranul mare
21. *Podiceps cristatus*, corcodelul mare,
22. *Rallus aquaticus*, cârsteiul de baltă,
23. *Tachybaptus ruficollis*, corcodelul mic,
24. *Vanelus vanelus*, nagățul,
25. *Corvus frugilegus*, cioara de semănătură,
26. *Tringa nebularia*, fluierarul cu picioare verzi,
27. *Tringa ochropus*, fluierarul de zăvoi,
28. *Tringa stagnatilis*, fluierarul de lac,
29. *Tringa totanus*, fluierarul cu picioarele roșii,
30. *Turdus merula*, mierla,
31. *Turdus philomelos*, sturzul cântător,
32. *Turdus viscivorus*, sturzul de vâsc,
33. *Upupa epops*, pupăza,
34. *Anser anser*, gâsca de vară,
35. *Anthus spinoletta*, fâsa de munte,
36. *Calidris ferruginea*, fugaciul roșcat,
37. *Calidris temminckii*, fugaciul pitic,
38. *Charadrius hiaticula*, prundărașul mare,
39. *Coccythraustes coccythraustes*, botgrosul,
40. *Columba oenas*, porumbelul de scorbură,
41. *Coturnix coturnix*, prepelița,
42. *Columba palumbus*, porumbelul gulerat,
43. *Cuculus canorus*, cucul,
44. *Delichon urbica*, lăstunul de casă,

45. *Miliaria calandra*, presura sură,
46. *Hippolais icterina*, frunzărița galbenă,
47. *Hirundo rustica*, rândunica,
48. *Jynx torquilla*, capîntortura,
49. *Larus fuscus*, pescărușul negricios,
50. *Limicola falcinellus*, prundărașul de nămol,
51. *Locustella fluviatilis*, prundărașul gulerat mic,
52. *Locustella luscinioides*, grelușelul de stuf,
53. *Locustella naevia*, grelușelul pătat,
54. *Luscinia luscinia*, privighetoarea de zăvoi,
55. *Luscinia megarhynchos*, privighetoarea,
56. *Motacilla alba*, codobatura albă,
57. *Motacilla flava*, codobatura galbenă,
58. *Muscicapa striata*, muscarul sur,
59. *Oenanthe oenanthe*, pietrarul sur,
60. *Oriolus oriolus*, grangurul,
61. *Phoenicurus ochruros*, codroșul de munte,
62. *Phoenicurus phoenicurus*, codroșul de pădure,
63. *Phylloscopus collybita*, pitulicea mică,
64. *Phylloscopus sibilatrix*, pitulicea sfârâitoare,
65. *Pluvialis squatarola*, ploierul argintiu,
66. *Podiceps grisegena*, corcodelul cu gât roșu,
67. *Podiceps nigricollis*, corcodelul cu gât negru,
68. *Remiz pendulinus*, boicușul,
69. *Riparia riparia*, lăstunul de mal,
70. *Saxicola rubetra*, mărăcinarul striat,
71. *Saxicola torquata*, mărăcinarul negru,
72. *Serinus serinus*, cânărașul,
73. *Streptopelia turtur*, turturica,
74. *Sturnus vulgaris*, graurul,
75. *Sylvia atricapilla*, silvia cu cap negru,
76. *Sylvia borin*, silvia de zăvoi,
77. *Sylvia corruca*, silvia mică,
78. *Tadorna tadorna*, călifarul alb,
79. *Calidris alpina*, fugaciul de țarm,
80. *Charadrius dubius*, prundărașul gulerat mic,

- 81. *Falco tinnunculus*, vânturelul roșu,
- 82. *Limosa limosa*, sitarul de mal,
- 83. *Mergus merganser*, ferestrașul mare,
- 84. *Numenius arquata*, culicul mare,
- 85. *Tringa erythropus*, fluierarul negru.

Hărțile de distribuție ale speciilor de păsări cu migrație regulată din Complexul AP Crișuri sunt prezentate în anexa 2 la planul de management, hărțile nr. 60-145.

2.4. Informații socio-economice, impacturi și amenințări

2.4.1. Informații socio-economice și culturale

2.4.1.1. Comunitățile locale și factorii interesați

Unitățile administrativ teritoriale cu raza teritorială pe cuprinsul ariei naturale protejate sunt: Cermei, Chișineu Criș, Grăniceri, Macea, Mișca, Olari, Pilu, Sântana, Socodor, Sinteza Mare, Șepreuș, Șicula, Șimand, Zărand, Zerind – județul Arad, Avram Iancu – județul Bihor.

Tabel nr. 8

Caracteristici demografice ale comunităților locale

Unitatea administrativ teritorială	Populația	Vârsta medie	Număr de case
Avram Iancu	2622	35-39	1153
Cermei	2769	30-34	1232
Chișineu Criș	7577	30-34	3047
Grăniceri	2173	35-39	1071
Macea	5449	30-34	2408
Mișca	3759	35-39	1533
Olari	1863	35-39	801
Pilu	2027	35-39	789
Sântana	10725	30-34	3900
Socodor	2340	35-39	868
Sinteza Mare	3661	35-39	1609
Șepreuș	2321	35-39	1034
Șicula	4231	30-34	1851
Șimand	3768	30-34	1510
Zărand	2505	35-39	968
Zerind	1303	35-39	688

Domenii CAEN ale activităților economice desfășurate pe teritoriul ariei naturale protejate: vânătoare, capturarea cu capcane a vânatului și activități de servicii anexe vânătorii – cod 0170 – 1 societate; lucrări de construcții a drumurilor și autostrăzilor – cod 4211 – 1 societate; construcții hidrotehnice – cod 4291 – 1 societate; lucrări de construcții a proiectelor utilitare pentru electricitate și telecomunicații – cod 4222 – 1 societate; alte transporturi terestre de călători – cod 4939 – 2 societăți; transporturi rutiere de marfuri – cod 4941 – 5 societăți; cultivarea cerealelor - exclusiv orez, plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase – cod 0111 – 3 societăți; cultivarea legumelor și a pepenilor, a rădăcinoaselor și tuberculilor – cod 0113 – 2 societăți; creșterea bovinelor de lapte – cod 0141 – 1 societate; creșterea ovinelor și caprinelor – cod 0145 – 3 societăți; activități în ferme mixte - cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor – cod 0150 – 1 societate; extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului – cod 0812 – 2 societăți.

Harta unităților administrativ teritoriale din cuprinsul Complexului AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 181.

Tabelul nr. 9

Factori interesați

Factorul interesat și principalele sale caracteristici: cunoștințe, atitudini, practici și interese	Cum sunt afectate interesele acestuia de probleme	Capacitatea și motivația de a face schimbări	Acțiuni posibile care să se adreseze intereselor factorului interesat
Guvern și entități subordonate acestuia			
Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor – are personal specializat, cu multe abilități și cunoștințe în domeniul biodiversității având un interes mare în protecția mediului	Responsabil pentru aprobarea/avizarea planurilor de management.	Motivația se bazează pe conformarea cu cadrul legislativ pentru aprobarea planurilor de management, obligatii asumate odata cu aderarea țării noastre la Uniunea Europeană	Pregătirea propunerilor pentru noi politici în domeniul protecției mediului. Proiectul propune o bază de date care poate fi necesară în contextul raportărilor obligatorii către UE privind starea de conservare a speciilor și habitatelor.
Agențiile pentru Protecția Mediului Arad și Bihor au personal cu abilități și cunoștințe în domeniul biodiversității, având un interes mare în protecția mediului	Responsabil pentru aprobarea/avizarea planului de management.	Experti disponibili si posibil implicați in proiect. Personal specializat în avizarea planului de management	Parte activă la luarea decizilor privind Situl Natura 2000 și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri;
Autorități locale și entități subordonate			
Primăriile din localitățile Cermei, Chișineu Criș, Grăniceri, Macea, Mișca, Olari, Pilu, Sântana, Socodor,	Interese privind dezvoltarea socio-economică în zona, deținerea și administrarea	Dezvoltarea socio-economică a unităților administrativ teritoriale de pe arealul ariilor protejate și din vecinătatea acestora.	Parte activă la luarea decizilor privind siturile Natura 2000 și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri organizate în vederea realizării

Sintea Mare, Șepreuș, Șicula, Șimand, Zărand, Zerind – județul Arad, Avram Iancu – județul Bihor nu dețin câte un responsabil cu pregătire în domeniul protecției mediului, au o atitudine neutră în ceea ce privește ariile protejate, deseori fiind privite ca o frână în dezvoltarea economică a localităților	de terenuri în zona ariilor natural protejate		și avizării planului de management; promovarea zonei și impulsionearea dezvoltării socio-economice prin intermediul dezvoltării turismului
Direcția Silvică Arad și ocoalele silvice private nu au un personal specializat în domeniul protecției mediului, având interese de a valorifica la maxim resursele lemnoase pe care le administrează	Gestionari ai fondului forestier din zonă.	Exercitarea unui management durabil al fondului forestier din interiorul și vecinătatea ariilor naturale protejate	Parte activă la luarea deciziilor privind Situl Natura 2000 și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri;
Unitățile școlare situate în localitățile din interiorul și din proximitatea sitului au personal specializat în domeniul protecției mediului, receptive la acțiunile ce se desfășoară în acest sens	Responsabile de activităților educative instituționalizate în rândul comunităților situate pe arealul ariilor protejate	Îmbunătățirea calității vieții în arealul protejat; creșterea gradului de conștientizare în rândul tinerii generații; îmbunătățirea calității activităților școlare prin introducerea de acțiuni cu specific regional	Parte activă la luarea deciziilor privind siturile Natura 2000 și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri; Contribuie la creșterea gradului de conștientizare prin participarea la activitățile de informare și conștientizare
Institutiile academice			
Universități	Activitatea curentă de cercetare derulată, diseminarea de informații și educare a tinerilor cercetători.	Cercetări, efectuarea de studii, experți disponibili cointeresați în studierea și managementul ariilor protejate și în conservarea biodiversității	Parte activă la luarea deciziilor privind Complexul AP Crișuri și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri; Participarea la activitățile de informare și conștientizare
Institutele de cercetare dețin personalul cel mai numeros specializat în domeniul protecției mediului cu interese	Întreprind cercetări asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar.	Instituirea de noi standarde și metodologii pentru cercetare, evaluare și monitorizare.	Participarea în cadrul activității de fundamentare științifică.

de a realiza studii în ariile protejate			
Organizații non-guvernamentale			
Organizațiile non-guvernamentale în domeniul protecției mediului și a biodiversității au cunoștințe în ceea ce privește protecția mediului și o atitudine pozitivă asupra ariilor naturale protejate	Activități în zona ariilor protejate	Implicarea în activități de protecție a naturii	Parte activă la luarea deciziilor privind Complexul AP Crișuri și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri. Acces la baza de date și la studiile realizate în cadrul proiectului. Acces la infrastructura de vizitare.
Sectorul privat			
Proprietarii de teren nu au cunoștințe referitoare la ariile naturale protejate, interesați să lucreze fără restricții terenurile	Deținători de teren din vecinătatea ariei protejate.	Conservarea valorii proprietății; dezvoltarea socio-economică a zonei	Parte activă la luarea deciziilor privind Complexul AP Crișuri și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri; Participarea la activitățile de informare și conștientizare.
Agenții economici nu au cunoștințe în domeniul protecției naturii și au deseori interese contrare acțiunilor de protecție din Situl Natura 2000 și prezintă temerea că vor fi restricționați în viitor cu privire la utilizarea terenurilor	Deținători de afaceri în domeniul turismului, dar nu exclusive, în interiorul sau la limita ariei protejate	Conservarea valorii proprietății; dezvoltarea socio-economică a zonei	Parte activă la luarea deciziilor privind Complexul AP Crișuri și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri; Participarea la activitățile de informare și conștientizare.
Asociațiile agricole și fermierii nu dețin personal specializat în domeniul protecției naturii și nu au cunoștințe legate de protejarea biodiversității. Sunt interesate în valorificarea superioară a produselor alimentare și prezintă temerea că vor fi restricționați în viitor cu privire la utilizarea terenurilor	Cunoașterea cadrului legal pentru Complexul AP Crișuri	Creșterea capacității de schimbare și adaptare la noile standarde impuse odată cu aderarea la Uniunea Europeană; dezvoltarea socio-economică a zonei	Parte activă la luarea deciziilor privind Complexul AP Crișuri și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri; Participarea la activitățile de informare și conștientizare.
Camera de Comerț și Industrie din Arad nu are personal specializat în domeniul protecției	Responsabili de impulsivarea dezvoltării economice a zonei	Dezvoltarea socio-economică a zonei; Conservarea resurselor care pot fi valorificate prin dezvoltarea eco-	Parte activă la luarea deciziilor privind Complexul AP Crișuri și privind problemele de mediu din zonă, prin participarea la întâlniri/workshop-uri;

naturii, cu interese în dezvoltarea economică a teritoriului său de activitate și pe care se suprapune Complexul AP Crișuri		turismului	
Administratorii fondurilor de vânătoare și pescuit, nu au personal specializat în protecția naturii, dar sunt interesați de a menține populațiile de speciilor de interes conservative la un nivel care să asigure menținerea faunei de interes cinegetic și piscicol; prezintă temerea că vor fi restricționați în viitor cu privire la utilizarea terenurilor	Administratorii ai fondurilor de vânătoare și pescuit	Exercitarea unui management durabil al fondului cinegetic și a celui piscicol din interiorul și imediata vecinătate a ariilor protejate Fonduri de vânătoare și piscicole în care sunt prezente speciile de interes comunitar	Monitorizarea în comun a speciilor de interes conservativ.

2.4.1.2. Utilizarea terenurilor

Pe suprafața Complexului AP Crișuri, conform sistemului Corine Land Cover, se regăsesc următoarele tipuri de utilizare a terenurilor: ape de suprafață – 970,00 ha, zone umede și mlaștini – 2230,00 ha, păduri – 3561,00 ha, pajiști-pășuni – 21069,40 ha, teren arabil – 9560,00 ha, livezi – 259,00 ha, suprafețe construite – 215,00 ha.

Harta utilizării terenurilor, conform Corine Land Cover, din cuprinsul Complexului AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 182.

2.4.1.3. Situația juridică a terenurilor

Suprafața Complexului AP Crișuri este divizată în ceea ce privește situația juridică a terenurilor astfel:

- Terenuri proprietate de stat: ape de suprafață – 570 ha, păduri – 3561 ha, terenuri construite – 185 ha, zone umede, mlaștini – 1130 ha;
- Terenuri proprietate privată; teren arabil – 7520 ha, livezi – 169 ha, pajiști-pășuni – 9059,4 ha, ape de suprafață – 400 ha, zone umede, mlaștini – 78 ha, suprafețe construite – 9 ha;
- Terenuri proprietate publică a comunelor: pajiști-pășuni – 12010 ha, zone umede, mlaștini – 1022 ha, teren arabil – 2040, suprafețe construite – 90 ha, livezi – 21 ha.

Harta situației juridice a terenurilor din cuprinsul Complexului AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 183.

2.4.1.4. Administratori și gestionari

Terenurile din Complexul AP Crișuri sunt administrate astfel:

- ape de suprafață – luciul de apă, al râului Crișul Alb și afluenții acestuia, respectiv râul Teuz este administrat de către Administrația Bazinală de Apă Crișuri – Sistemul de Gospodărire a Apelor Chișineu-Criș; luciul de apă al bălților de pescuit este administrat de către societăți de drept privat;
- zone umede, mlaștini – suprafețele de zone umede sunt administrate parțial de către administrațiile publice locale, parțial de către societăți de drept privat;
- păduri – trupurile de păduri din fondul forestier sunt administrate de către Direcția Silvică Arad – Ocolul Silvic Criș și Ocolul Silvic Iuliu Modovan; terenurile împădurite situate de-a lungul malurilor râurilor Crișul Alb și Teuz sunt administrate de către Administrația Bazinală de Apă Crișuri – Sistemul de Gospodărire a Apelor Chișineu-Criș, precum și de către administrațiile publice locale;
- pajiști-pășuni – suprafețele ocupate de pășuni sunt administrate parțial de către administrațiile publice locale, parțial de către societăți de drept privat;
- teren arabil – este administrat de persoane juridice de drept privat, organizate în societăți comerciale, asociații de fermieri, dar și de persoane fizice.
- livezi – suprafețele de livezi sunt administrate parțial de către administrațiile publice locale, parțial de către societăți de drept privat;
- suprafețe construite – sunt administrate de către statul român, prin Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România, Căile Ferate Române, de către Consiliul Județean Arad, de către Administrația Bazinală de Apă Crișuri – Sistemul de Gospodărire a Apelor Chișineu-Criș și respectiv de către societăți de drept privat.

Harta administratorilor terenurilor din cuprinsul Complexului AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 184.

Harta de detaliu a administratorilor terenurilor de pe te suprafața Complexului AP Crișuri va fi realizată prin implementarea unor activități viitoare, o acțiune în acest sens fiind cuprinsă în planul de activități.

2.4.1.5. Infrastructură și construcții

Tabelul nr. 10

Infrastructură și construcții în Complexul AP Crișuri

Unitate Administrativ Teritorială	Căi de acces	Șosele, drumuri asfaltate - km	Rețele electrice - km	Rețele canalizare și alimentare apă – km	Stații pentru epurarea apelor uzate - nr	Clădiri	Școli	Grădinițe	Dispensare	Obiective cultural-istorice	Hoteluri, moteluri - nr
Avram Iancu	DN79A, DC290, DC292	16	32	23	0	1121	3	1	1	2	0
Cermei	DJ709, DJ793, DC2	27	48	33	0	1236	4	2	2	3	0
Chișineu Criș	DN79, DN79A, DJ792	32	76	65	2	2401	6	4	4	5	2
Grăniceri	DN79A, DJ709B, DJ709J	18	34	20	0	1065	1	1	1	1	0
Macea	DJ709B, DJ709J	24	44	32	0	2391	2	2	1	3	0
Mișca	DN79, DJ793, DJ794	32	54	14	0	1555	2	1	1	1	0
Olari	DJ791, DC111	22	43	0	0	798	1	1	1	1	0
Pilu	DB79A	14	36	28	0	784	2	2	1	1	2
Sântana	DJ791, DJ792C	34	58	43	1	3870	4	3	3	3	2

Socodor	DN79A, DJ709B, DC113	28	37	25	0	868	1	1	1	1	0
Sintea Mare	DN79A, DJ793, DC131	29	33	12	0	1601	1	1	1	1	0
Șepreuș	DJ793, DC134	16	32	0	0	980	1	1	1	2	0
Șicula	DN79A, DJ709	23	42	21	0	1844	3	2	1	2	0
Șimand	DN79, DC111	17	28	34	0	1367	1	1	1	1	1
Zărand	DJ792	12	24	0	0	968	1	1	1	1	0
Zerind	DN79, SC119	22	38	16	0	688	2	1	1	2	0

Harta infrastructurii și construcțiilor din cuprinsul și din vecinătatea Complexului AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 185.

2.4.2. Impacturi

2.4.2.1. Presiuni - impacturi trecute și prezente

Tabel nr. 11

Presiuni – impacturi trecute și prezente

Nr. crt.	Descrierea impactului	Perioada de manifestare		Obiectiv de conservare vizat	Intensitatea impactului
		Trecut	Prezent		
1	Riscurile conexe legate de activitățile de creștere a animalelor	X	X	<i>Lutra lutra</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Spermophilus citellus</i> , <i>Mustela eversmannii</i> , <i>Bombina bombina</i> ,	Medie

	domestice			<i>Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica, Marsilea quadrifolia, 1530*</i> Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice, 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6440 – Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i> , 6510 – Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis</i> , peisajul	
2	Uciderea indivizilor prin braconaj - utilizarea diferitelor tipuri de capcane, otrăvire, sau accidental în timpul desfășurării activității de recoltare a speciilor de interes cinegetic și pescuit	X	X	<i>Lutra lutra, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina – Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber</i>	Ridicată
3	Persecuția directă a indivizilor de către localnici	X	X	<i>Lutra lutra, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis</i>	Redusă
4	Arderea vegetației	X	X	<i>Crex crex, 40A0*, 6510, 6440, 1530*, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica</i>	Medie
5	Deșeurile de orice fel degradează calitatea habitatelor și împieteză peisajul	X	X	<i>Lutra lutra, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica, Marsilea quadrifolia, 1530*, 40A0*, 6440, 6510, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Crex crex, Anthus campestris</i>	Medie

6	Utilizarea uneltelor ilegale de pescuit		X	<i>Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Emys orbicularis</i>	Medie
7	Dezvoltarea rețelelor de transport și comunicare	X	X	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, 1530*, 40A0*, 6440, 6510, <i>Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis</i> , peisajul	Medie
8	Fragmentarea habitatelor datorată dezvoltării infrastructurii și activităților economice		X	<i>Lutra lutra, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis</i> , 1530*, 40A0*, 6440, 6510, peisajul	Ridicată
9	Degradarea habitatelor prin desfășurarea unor activități economice, amenajarea cursurilor de apă, amenajarea teritoriului și poluarea apelor, modificarea suprafețelor de teren arabil, fânațe, pășuni, izlazuri cât și a zonelor împădurite, au un impact major în ceea ce privește condițiile de migrație și chiar de ocupare a habitatelor	X	X	<i>Lutra lutra, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Sabanejewia aurata, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus, Lucanus cervus, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica, Marsilea quadrifolia</i> , 1530*, 40A0*, 6440, 6510, 6430, 91F0, 92A0, peisajul	Ridicată
10	Distrugerea vegetației lemnoase	X	X	<i>Lutra lutra, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys</i>	Ridicată

	aflate în apropierea țărmurilor, a vegetației macrofite palustre, a vegetației natante, respectiv submerse din cadrul ariei protejate elimină/alterează habitatele specifice			<i>orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, 91F0, 92A0, peisajul</i>	
11	Daune cauzate de erbivore, inclusiv specii de erbivore de interes cinegetic cu cote de recoltă alocate necorespunzător, care pot produce pagube covorului vegetal și vegetației forestiere tinere		X	<i>Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica, 6430, 91F0, 92A0, peisajul</i>	Redusă
12	Activitățile off-road și deschiderea de noi căi de acces va conduce la degradarea stațională și fragmentarea habitatului unor specii		X	<i>Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica, 1530*, 40A0* 6440, 6510, 6430, peisajul</i>	Redusă
13	Dezvoltarea speciilor invazive non-native, alogene, conduce la degradarea structurii asociațiilor vegetale și habitatelor, conducând și la modificări în structura populațiilor speciilor animale		X	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Lutra lutra, Lucanus cervus, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica, Marsilea quadrifolia, 1530*, 40A0*, 6440, 6510, 6430, 91F0, 92A0, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, peisajul</i>	Medie
14	Dezechilibre în lanțul trofic cauzate		X	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Lutra</i>	Redusă

	de activitatea antropică			<i>lutra, Lucanus cervus, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica, Marsilea quadrifolia, 1530*, 40A0*, 6440, 6510, 6430, 91F0, 92A0, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus, Lucanus cervus, peisajul</i>	
15	Lucrările de amenajare a cursurilor de apă, drumurilor și altele asemenea, sau lucrările de întreținere efectuate în perioada/periodele de reproducere alterează starea de conservare a apeiilor	X	X	<i>Lutra lutra Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus, peisajul</i>	Redusă
16	Captarea apei, prin prizele de captare, pentru comunitățile locale, favorizează restrângerea habitatelor specifice	X	X	<i>Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i>	Redusă
17	Aria naturală protejată dispune de un potențial agricol mare. În acest context fermierii recurg la irigarea terenurilor agricole, fertilizare,	X	X	<i>toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus</i>	Redusă

	respectiv la utilizarea produselor biocide / hormoni / substanțe chimice pentru a crește productivitatea			<i>fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i> , 1530*, 40A0*, 6430, 6440, 6510, peisajul	
18	Igienizarea utilajelor agricole în albia minora a râului sau în apropierea albiei majore a râului, modifică însușirile chimice ale mediului biotic și abiotic	X	X	<i>Lutra lutra, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i> , peisajul	Redusă
19	Efectele induse de extragerea de agregate minerale din albia minoră a râului Crișul Alb	X	X	<i>Lutra lutra, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i> , 6430	Ridică
20	Stațiile de epurare care nu sunt retehnologizate modifică din punct de vedere chimic mediul biotic și abiotic	X	X	<i>Lutra lutra, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i>	Redusă
21	Distrușgerea habitatelor specifice pentru iernare, reproducere și hrănire prin lucrări de amenajare, regularizare a albiilor cursurilor de apă, exploatarea masei lemnoase în lunca inundabilă și altele asemenea		X	<i>Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i>	Medie

22	Regularizarea cursului de apă în vederea reducerii riscului de inundare a albiei majore	X		<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus, 92A0, 6430, peisajul</i>	Medie
23	Extinderea intravilanului, în special a platformelor industriale, cu impact asupra suprafeței habitatelor specifice și calității acestora	X	X	<i>Lutra lutra, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, peisajul</i>	Medie
24	Asanarea zonelor umede și restrângerea suprafețelor de mlaștini, stufărișuri, zone bălțite	X	X	<i>Lutra lutra, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica, Marsilea quadrifolia, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Acrocephalus melanopogon, Ardeola ralloides, Alcedo atthis, Aythya nyroca, Botaurus stellaris, Chlidonias hybridus, Chlidonias niger, Ciconia ciconia, Circus aeruginosus, Himantopus himantopus, Larus melanocephalus, Nyctycorax nyctycorax, Platalea leucorodia, Plegadis falcinellus, Pluvialis apricaria, Porzana parva, Sterna hirundo, Ardea purpurea, Ixobrychus minutus, Egretta alba, Egretta garzetta, Gavia arctica, Gavia stellata, Philomachus pugnax, Tringa glareola, Recurvirostra avosetta, Mergus albellus, Phalacrocorax pygmaeus, speciile de păsări acvatice și limicole cu migrație regulată, peisajul</i>	
25	Îndepărtarea lemnului mort pe picior sau căzut la sol, respectiv a arborilor bătrâni cu scorburi	X	X	Speciile de păsări ce se hrănesc cu larve din acest tip de substrat – fam. <i>Picidae, Ciconia nigra, Pandion haliaetus</i> , specii de animale care se adăpostesc și își fac cuiburi în scorburile acestor arbori și specii de insecte care	Medie

				se dezvoltă în acest tip de substrat, dintre care unele specii de interes conservativ, <i>Lucanus cervus</i> , 91F0, 92A0	
26	Culegerea de specii de floră și faună sălbatică	X	X	<i>Lucanus cervus</i> , <i>Unio crassus</i> , 1530*, 40A0*,	Redusă
27	Invazia speciilor native, autohtone	X	X	<i>Cirsium brachycephalum</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Marsilea quadrifolia</i> , 40A0*, peisajul	Ridicată
28	Abandonarea cosirii		X	1530*, 40A0*, 6430, <i>Crex crex</i> , peisajul	Medie
29	Activitățile de îndepărtare a lăstărișului - tăierea și eliminarea subarboretului - ca tratament silvic	X	X	Speciile de păsări din familia <i>Picidae</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Lanius minor</i> , <i>Lullula arborea</i> , <i>Sylvia nisoria</i> , 91F0, 92A0	Medie

Harta impacturilor trecute și prezente din cuprinsul și din vecinătatea Complexului AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 186.

2.4.2.2. Amenințări - impacturi viitoare previzibile

Tabel nr. 12

Amenințări – impacturi viitoare previzibile

Nr. crt.	Descrierea impacturilor viitoare previzibile	Obiectiv de conservare vizat	Intensitate amenințărilor – impacturilor viitoare previzibile
1	Riscurile conexe legate de	<i>Lutra lutra</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată,	Redusă

	activitățile de creștere a animalelor domestice	<i>Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica, Marsilea quadrifolia, 1530*</i> Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice, <i>40A0*</i> tufărișuri subcontinentale peripanonice, 6440 – Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i> , 6510 – Pajiști de altitudine joasă - <i>Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis</i> , peisajul	
2	Uciderea indivizilor prin braconaj - utilizarea diferitelor tipuri de capcane, otrăvire, sau accidental în timpul desfășurării activității de recoltare a speciilor de interes cinegetic și pescuit	<i>Lutra lutra, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina – Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber</i>	Medie
3	Persecuția directă a indivizilor de către localnici	<i>Lutra lutra, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis</i>	Redusă
4	Arderea vegetației	<i>Crex crex, 40A0*, 6510, 6440, 1530*, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica</i>	Redusă
5	Deșeurile de orice fel degradează calitatea habitatelor și împieteză peisajul	<i>Lutra lutra, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus, Cirsium brachycephalum, Eleocharis carniolica, Marsilea quadrifolia, 1530*, 40A0*, 6440, 6510, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Crex crex, Anthus campestris</i>	Redusă
6	Utilizarea uneltelor ilegale de pescuit	<i>Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Emys</i>	Redusă

		<i>orbicularis</i>	
7	Dezvoltarea rețelelor de transport și comunicare	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, 1530*, 40A0*, 6440, 6510, <i>Spermophilus citellus</i> , <i>Mustela eversmannii</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , peisajul	Medie
8	Fragmentarea habitatelor datorată dezvoltării infrastructurii și activităților economice	<i>Lutra lutra</i> , <i>Spermophilus citellus</i> , <i>Mustela eversmannii</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , 1530*, 40A0*, 6440, 6510, peisajul	Medie
9	Degradarea habitatelor prin desfășurarea unor activități economice, amenajarea cursurilor de apă, amenajarea teritoriului și poluarea apelor, modificarea suprafețelor de teren arabil, fânațe, pășuni, izlazuri cât și a zonelor împădurite, au un impact major în ceea ce privește condițiile de migrație și chiar de ocupare a habitatelor	<i>Lutra lutra</i> , <i>Spermophilus citellus</i> , <i>Mustela eversmannii</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Sabanejewia aurata</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Cobitis taenia</i> , <i>Gymnocephalus schraetzer</i> , <i>Zingel zingel</i> , <i>Rhodeus sericeus amarus</i> , <i>Gobio kessleri</i> , <i>Gobio albipinnatus</i> , <i>Misgurnus fossilis</i> , <i>Zingel streber</i> , <i>Unio crassus</i> , <i>Lucanus cervus</i> , <i>Cirsium brachycephalum</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Marsilea quadrifolia</i> , 1530*, 40A0*, 6440, 6510, 6430, 91F0, 92A0, peisajul	Medie
10	Distrușgerea vegetației lemnoase aflate în apropierea țărmurilor, a vegetației macrofite palustre, a vegetației natante, respectiv	<i>Lutra lutra</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Sabanejewia aurata</i> , <i>Cobitis taenia</i> , <i>Gymnocephalus schraetzer</i> , <i>Zingel zingel</i> , <i>Rhodeus sericeus amarus</i> , <i>Gobio kessleri</i> , <i>Gobio albipinnatus</i> , <i>Misgurnus fossilis</i> , <i>Zingel streber</i> , 91F0, 92A0, peisajul	Medie

	submerse din cadrul ariei protejate elimină/alterează habitatele specifice		
11	Daune cauzate de erbivore, inclusiv specii de erbivore de interes cinegetic cu cote de recoltă alocate necorespunzător, care pot produce pagube covorului vegetal și vegetației forestiere tinere	<i>Spermophilus citellus</i> , <i>Mustela eversmannii</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Cirsium brachycephalum</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , 6430, 91F0, 92A0, peisajul	Redusă
12	Activitățile off-road și deschiderea de noi căi de acces va conduce la degradarea stațională și fragmentarea habitatului unor specii	<i>Spermophilus citellus</i> , <i>Mustela eversmannii</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, , <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Cirsium brachycephalum</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , 1530*, 40A0* 6440, 6510, 6430, peisajul	Redusă
13	Dezvoltarea speciilor invazive non-native, alogene, conduce la degradarea structurii asociațiilor vegetale și habitatelor, conducând și la modificări în structura populațiilor speciilor animale	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Lutra lutra</i> , <i>Lucanus cervus</i> , <i>Cirsium brachycephalum</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Marsilea quadrifolia</i> , 1530*, 40A0*, 6440 , 6510, 6430, 91F0, 92A0, <i>Spermophilus citellus</i> , <i>Mustela eversmannii</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , peisajul	Ridicată
14	Dezechilibre în lanțul trofic cauzate de activitatea antropică	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Lutra lutra</i> , <i>Lucanus cervus</i> , <i>Cirsium brachycephalum</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Marsilea quadrifolia</i> , 1530*, 40A0*, 6440 , 6510, 6430, 91F0, 92A0, <i>Spermophilus citellus</i> , <i>Mustela eversmannii</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Sabanejewia aurata</i> ,	Redusă

		<i>Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus, Lucanus cervus,</i> peisajul	
15	Lucrările de amenajare a cursurilor de apă, drumurilor și altele asemenea, sau lucrările de întreținere efectuate în perioada/periodele de reproducere alterează starea de conservare a apeiiilor	<i>Lutra lutra Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus,</i> peisajul	Redusă
16	Captarea apei, prin prizele de captate, pentru comunitățile locale, favorizează restrângerea habitatelor specifice	<i>Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i>	Redusă
17	Aria naturală protejată dispune de un potențial agricol mare. În acest context fermierii recurg la irigarea terenurilor agricole, fertilizare, respectiv la utilizarea produselor biocide / hormoni / substanțe chimice pentru a crește productivitatea	toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus,</i> 1530*, 40A0*, 6430, 6440, 6510, peisajul	Medie

18	Igienizarea utilajelor agricole în albia minora a râului sau în apropierea albiei majore a râului	<i>Lutra lutra, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i> , peisajul	Redusă
19	Efectele induse de extragerea de agregate minerale din albia minoră a râului Crișul Alb	<i>Lutra lutra, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i> , 6430	Medie
20	Stațiile de epurare care nu sunt re tehnologizate modifică din punct de vedere chimic mediul biotic și abiotic	<i>Lutra lutra, Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i>	Redusă
21	Distrușgerea habitatelor specifice prin lucrări de amenajare, regularizare a albiilor cursurilor de apă, exploatarea masei lemnoase în lunca inundabilă și altele asemenea	<i>Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i>	Redusă
22	Regularizarea cursului de apă în vederea reducerii riscului de inundare a albiei majore	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Cobitis taenia, Gymnocephalus schraetzer, Zingel zingel, Rhodeus sericeus amarus, Gobio kessleri, Gobio albipinnatus, Misgurnus fossilis, Zingel streber, Unio crassus</i> , 92A0, 6430, peisajul	Redusă
23	Extinderea intravilanului, în special a platformelor industriale, cu impact	<i>Lutra lutra, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii</i> , toate speciile de păsări de interes conservativ și cu migrație regulată, <i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus</i> ,	Medie

	asupra suprafeței habitatelor specifice și calității acestora	<i>Emys orbicularis</i> , peisajul	
24	Asanarea zonelor umede și restrângerea suprafețelor de mlaștini, stufărișuri, zone bălțite	<i>Lutra lutra</i> , <i>Cirsium brachycephalum</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Marsilea quadrifolia</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Acrocephalus melanopogon</i> , <i>Ardeola ralloides</i> , <i>Alcedo atthis</i> , <i>Aythya nyroca</i> , <i>Botaurus stellaris</i> , <i>Chlidonias hybridus</i> , <i>Chlidonias niger</i> , <i>Ciconia ciconia</i> , <i>Circus aeruginosus</i> , <i>Himantopus himantopus</i> , <i>Larus melanocephalus</i> , <i>Nyctycorax nyctycorax</i> , <i>Platalea leucorodia</i> , <i>Plegadis falcinellus</i> , <i>Pluvialis apricaria</i> , <i>Phalacrocorax pygmaeus</i> , speciile de păsări acvatice și limicole cu migrație regulată, peisajul	Redusă
25	Îndepărtarea lemnului mort pe picior sau căzut la sol, respectiv a arborilor bătrâni cu scorbură	Speciile de păsări ce se hrănesc cu larve din acest tip de substrat – fam. <i>Picidae</i> , <i>Ciconia nigra</i> , <i>Pandion haliaetus</i> , specii de animale care se adăpostesc și își fac cuiburi în scorburile acestor arbori și specii de insecte care se dezvoltă în acest tip de substrat, dintre care unele specii de interes conservativ, <i>Lucanus cervus</i> , 91F0, 92A0	Redusă
26	Culegerea de specii de floră și faună sălbatică	<i>Lucanus cervus</i> , <i>Unio crassus</i> , 1530*, 40A0*	Redusă
27	Invazia speciilor native, autohtone	<i>Cirsium brachycephalum</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Marsilea quadrifolia</i> , 40A0*, peisajul	Medie
28	Abandonarea cosirii	1530*, 40A0*, 6430, <i>Crex crex</i> , peisajul	Redusă
29	Activitățile de îndepărtare a lăstărișului - tăierea și eliminarea subarboretului - ca tratament silvic	Speciile de păsări din familia <i>Picidae</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Lanius minor</i> , <i>Lullula arborea</i> , <i>Sylvia nisoria</i> , 91F0, 92A0	Redusă

Harta amenințărilor - impacturilor viitoare previzibile din cuprinsul și din vecinătatea Complexului AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 187.

CAPITOLUL 3.

EVALUAREA STĂRII DE CONSERVARE A SPECIILOR ȘI HABITATELOR

3.1. Evaluarea stării de conservare a fiecărui habitat de interes conservativ

1. 40A0* tufărișuri subcontinentale peripanonice

Suprafața habitatului în Complexul AP Crișuri este distribuită în liziera pădurilor, în suprafețe insulare: 3,15-4,5 ha, reprezentând sub 0,1% din suprafața ocupată la nivel național. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de circa 60 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este mai mare, indicând o stare de conservare nefavorabilă din punctul de vedere a suprafeței ocupate. Fiind vorba de prima operație de cartare a habitatelor în sit, se consideră ca suprafața de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 40A0* în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 162.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, mai mult de 70% din suprafața tipului de habitat este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice, indicând o stare de conservare nefavorabilă. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este în descreștere, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat mediu asupra tipului de habitat, putând afecta semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat.

Perspectivile habitatului 40A0* în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a habitatului 40A0* este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a habitatului 40A0* este în descreștere.

2. 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin

Suprafața habitatului în Complexul AP Crișuri este de 4,5 ha, reprezentând sub 0,1% din suprafața ocupată la nivel național. Porțiuni cu vegetație erbacee rupicolă inclusă în acest habitat se întâlnesc de-a lungul Crișului Alb, pe ambele maluri, și de-a lungul drumurilor. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de 60 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este mult mai mare, indicând o stare de conservare nefavorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare

a habitatelor în sit, se consideră ca suprafață de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 6430 în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 163.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, mai mult de 80% din suprafața tipului de habitat este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice, indicând o stare de conservare nefavorabilă. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este în descreștere, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat ridicat asupra tipului de habitat, afectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat.

Perspectivile habitatului 6430 în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a habitatului 6430 este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a habitatului 6430 se înrăutățește.

3. 6440 – Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*

Suprafața habitatului în Complexul AP Crișuri: 122-130 ha, reprezentând circa 0,032% din suprafața ocupată la nivel național. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de 244-260 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este mult mai mare, indicând o stare de conservare nefavorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare a habitatelor în sit, se consideră ca suprafață de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 6440 în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 164.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, mai mult de 80% din suprafața tipului de habitat este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice, indicând o stare de conservare nefavorabilă. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este în descreștere, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat ridicat asupra tipului de habitat, afectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat.

Perspectivile habitatului 6440 în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a habitatului 6440 este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a habitatului 6440 se înrăutățește.

4. 6510 – Pajiști de altitudine joasă - *Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*

Comparativ cu alte situri din țară, în siturile analizate fitocenozele din acest habitat ocupă benzi pe taluzurile digurilor mai ales în zona din apropierea pădurii și mai puțin frecventată de animale.

Suprafața habitatului în Complexul AP Crișuri: 6,3-8 ha, reprezentând sub 0,1% din suprafața ocupată la nivel național. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de circa 15 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este mai mic, indicând o stare de conservare nefavorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare a habitatelor în sit, se consideră ca suprafața de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 6510 în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 165.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, mai mult de 80% din suprafața tipului de habitat este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice, indicând o stare de conservare nefavorabilă. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este în descreștere, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat ridicat asupra tipului de habitat, afectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat.

Perspectivile habitatului 6510 în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.

Starea generală de conservare a habitatului 6510 este nefavorabilă.

Tendința stării de conservare generale a habitatului 6510 se înrăutățește.

5. 91F0 – Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri - *Ulmenion minoris*

Suprafața habitatului în Complexul AP Crișuri: 916 ha, reprezentând sub 2,3% din suprafața ocupată la nivel național. Suprafața cea mai mică se înregistrează în primul trup de pădure de lângă Sinteia Mare - 17,6 ha, iar cea mai mare în Trupul Holumburi - 387,1 ha. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de circa 965 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este aproximativ egal, indicând o stare de conservare favorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare

a habitatelor în sit, se consideră ca suprafață de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 91F0 în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 166.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, nu mai mult de 25% din suprafața tipului de habitat este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice, indicând o stare de conservare favorabilă. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este în descreștere, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat mediu asupra tipului de habitat, putând afecta semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat.

Perspectivile habitatului 91F0 în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat este asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a habitatului 91F0 este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a habitatului 91F0 este stabilă.

6. 92A0 - Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*

Acest tip de habitat a fost identificat doar de-a lungul râului Crișul Alb în cadrul Sitului Natura 2000 ROSCI0048 Crisul Alb.

Suprafața habitatului în Complexul AP Crișuri: 56,5 ha, reprezentând circa 0,06% din suprafața ocupată la nivel național. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de 60 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este aproximativ egal, indicând o stare de conservare favorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare a habitatelor în sit, se consideră ca suprafața de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 92A0 în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 167.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, mai mult de 90% din suprafața tipului de habitat este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice, indicând o stare de conservare nefavorabilă. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este în descreștere, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat ridicat asupra tipului de habitat, afectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat.

Perspectivile habitatului 92A0 în viitor sunt nefavorabile neadecvate. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat ar putea fi asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă neadecvată.

Starea generală de conservare a habitatului 92A0 este nefavorabilă neadecvată.

Tendința stării de conservare generale a habitatului 92A0 este de menținere a condițiilor.

7. 1530* Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice

- În cadrul Complexului AP Crișuri, habitatul 1530* a fost întâlnit pe solurile sărăturate de la Socodor, precum și pe pășunile încadrate în sit din jurul localităților Sânmartin, Pilu, Vărșand, Șiclău, Grăniceri. Habitatul 1530* nu ocupă integral pajiștile respective, el are o distribuție caracteristică, mozaicată, cu răspândire pe 25-45% din întreaga suprafață a pajiștilor în care a fost semnalat.

Suprafața habitatului în Complexul AP Crișuri: 3660 ha, reprezentând sub 1% din suprafața ocupată la nivel național. Porțiuni cu vegetație erbacee rupicolă inclusă în acest habitat se întâlnesc de-a lungul Crișului Alb, pe ambele maluri, și de-a lungul drumurilor. Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată este de circa 4000 ha. Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată este aproximativ egal, indicând o stare de conservare favorabilă. Fiind vorba de prima operație de cartare a habitatelor în sit, se consideră ca suprafața de referință pentru starea favorabilă cea rezultată din măsurătorile și estimările realizate.

Harta de distribuție a habitatului 1530* în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 170.

Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice nu se află în condiții bune, mai mult de 50% din suprafața tipului de habitat este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile sale, incluzând și speciile sale tipice, indicând o stare de conservare nefavorabilă neadecvată. Dinamica suprafețelor ocupate de habitat este în descreștere, ca urmare a faptului că impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor putea avea un efect cumulativ asupra tipului de habitat, putând afecta semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat.

Perspectivile habitatului 1530* în viitor sunt nefavorabile neadecvate. Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat ar putea fi asigurată. Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă neadecvată.

Starea generală de conservare a habitatului 1530* este nefavorabilă neadecvată.

Tendința stării de conservare generale a habitatului 1530* este de menținere a condițiilor.

3.2. Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ

1. *Lutra lutra*, vidra

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei *Lutra lutra* – vidra, în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 146.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 12 și maxim 18 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 10-15 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 2441 ha, ce reprezintă o valoare de circa 95% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 2570 ha, acestea din urmă reprezentând circa 45% din totalul suprafeței sitului ROSCI0350. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

2. *Mustela eversmannii*, dihorul de stepă,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei *Mustela eversmannii* – dihorul de stepă, în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 169.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 2 și maxim 8 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 4-6 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației

speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 2745 ha, ce reprezintă o valoare de circa 68% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 4000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 60% din totalul suprafeței sitului ROSCI0231. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

3. *Spermophilus citellus*, popândăul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei *Spermophilus citellus* - popândăul, în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 168.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 80 și maxim 120 indivizi, reprezentând sub 0,4% din populația națională. Mărirea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 200-220 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărirea populației de referință indică o stare nefavorabilă-neadecvată a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de scădere a efectivelor, respectiv de scădere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1200 ha, ce reprezintă o valoare de circa 30% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 4200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 65% din totalul suprafeței sitului ROSCI0231. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-neadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-neadecvată.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-neadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de scădere a parametrilor calitativi.

4. *Acrocephalus melanopogon*, privighetoarea de baltă,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 1.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 2 și maxim 4 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 2-6 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

5. *Aquila pomarina*, acvila țipătoare mică,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 2.

La nivelul sitului nu au fost identificați indivizi ai speciei, doar habitatele sale. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 2-4 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută,

respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 34500 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 34500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 97% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-neadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-neadecvată.

Deși suprafața habitatului speciei este mare, având în vedere faptul că este vorba de o specie sedentară, considerăm starea generală de conservare a speciei ca fiind nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de creștere a parametrilor calitativi.

6. *Aquila heliaca*, acvila de câmp,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 3.

Specia este prezentă în habitatele permanente - râul Crișul Alb, afluenții acestuia, Teuz, amenajări piscicole, ochiuri de apă rezultate în urma extragerii de agregate minerale, canale de drenare, cât și în habitatele temporare din cadrul albiei majore a râului Crișul Alb.

Nu au fost identificați indivizi ai speciei la nivelul sitului, decât habitatele sale. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 1-2 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 34500 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 34500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 97% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea exploatărilor forestiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-inadecvată.

Deși suprafața habitatului speciei este mare, având în vedere faptul că este vorba de o specie sedentară, considerăm starea generală de conservare a speciei ca fiind nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de creștere a parametrilor calitativi.

7. *Ardeola ralloides*, stârcul galben,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 4.

Nu au fost identificați indivizi ai speciei pe teritoriul sitului, doar habitatele sale. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 10-15 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-rea a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,8% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-inadecvată.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-rea.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de scădere a parametrilor calitativi.

8. *Asio flammeus*, ciuful de câmp,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 5.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 2 și maxim 4 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 3-4 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 30900 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 30900 ha, acestea din urmă reprezentând circa 86% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

9. *Alcedo atthis*, pescărașul albastru,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 6.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 8 și maxim 12 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 10-16 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 970 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 970 ha, acestea din urmă reprezentând circa

2,75% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

10. *Aythya nyroca*, rața roșie,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 7.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 5 și maxim 10 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 5-10 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 3200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 3200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 9% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

11. *Buteo rufinus*, șorecarul mare,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 8.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 3 și maxim 8 indivizi, reprezentând peste 2 % din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 5-10 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 35000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 35000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 98% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

12. *Botaurus stellaris*, buhaiul de baltă,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 9.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 8 și maxim 16 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 10-20 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

13. *Chlidonias hybridus*, chirighița cu obraz alb,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 10.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 15 și maxim 20 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 20 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendența actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

14. *Chlidonias niger*, chirighița neagră,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 11.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 20 și maxim 40 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 20-40 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

15. *Ciconia ciconia*, barza albă,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 12.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 70 și maxim 100 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 70 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul

activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit și vânatoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 33800 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 33800 ha, acestea din urmă reprezentând circa 85% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

16. *Circaetus gallicus*, șerparul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 13.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 3 și maxim 7 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 5-10 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 34430 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 34430 ha, acestea din urmă reprezentând circa 97% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

17. *Circus aeruginosus*, eretele de stuf,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 14.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 3 și maxim 5 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 5 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 2730 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 2730 ha, acestea din urmă reprezentând circa 8% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

18. *Circus cyaneus*, eretele vânăt,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 15.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 30 și maxim 50 indivizi, reprezentând peste 2% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 30 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 34000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 34000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 95% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

19. *Circus pygargus*, eretele sur,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 16.

Nu au fost identificați indivizi ai speciei la nivelul sitului, doar habitatele sale. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 1-2 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 30000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 30000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 85% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-inadecvată.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-inadecvată.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

20. *Crex crex*, cârstelul de câmp,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 17.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 3 și maxim 6 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 3 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 21000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 21000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 59% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

21. *Dendrocopos medius*, ciocănitoarea de stejar,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 18.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 10 și maxim 15 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia temporală și spațială, intensitatea lucrărilor silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 4000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 4000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 11% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul

activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia temporală și spațială, intensitatea lucrărilor silvice.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

22. *Dryocopus martius*, ciocănitoarea neagră,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 19.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 6 și maxim 8 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 8 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, dispersia temporală și spațială, intensitatea lucrărilor silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1160 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1160 ha, acestea din urmă reprezentând circa 3,25% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia temporală și spațială, intensitatea lucrărilor silvice.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

23. *Egretta garzetta*, egretă mică,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 20.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 20 și maxim 30 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 25-40 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

24. *Falco vespertinus*, vânturelul de seară,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 21.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 150 și maxim 300 indivizi, reprezentând peste 10% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 150 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, dispersia spațială și temporală, intensitatea lucrărilor silvice, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 21300 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 21300 ha, acestea din urmă reprezentând circa 60% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul

activităților antropice, dispersia spațială și temporală, intensitatea lucrărilor silvice, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

25. *Falco columbarius*, șoimulețul de iarnă,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 22.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 2 și maxim 4 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 4 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 21000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 21000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 59% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

26. *Falco peregrinus*, șoimul călător,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 23.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 3 și maxim 5 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă

în aria naturală protejată este de circa 3 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 21000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 21000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 59% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

27. *Grus grus*, cocorul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 24.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 10 și maxim 20 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10-15 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 33800 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 33800 ha, acestea din urmă reprezentând circa 95% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

28. *Hieraaetus pennatus*, acvila mică,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 25.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, decât habitatele sale. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 1-2 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea lucrărilor silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 30000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 30000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 85% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea lucrărilor silvice, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-inadecvată.

Deși suprafața habitatului speciei este mare, având în vedere faptul că este vorba de o specie sedentară, considerăm starea generală de conservare a speciei ca fiind nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

29. *Himantopus himantopus*, piciorongul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 26.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 35 și maxim 50 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 35 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de

menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

30. *Haliaetus albicilla*, codalbul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 27.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 1 și maxim 2 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 1-2 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendența actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 4000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 4000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 11% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

31. *Lanius collurio*, sfrânciocul mare,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 28.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 150 și maxim 300 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 150 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 30000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 30000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 95% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

32. *Lanius minor*, sfrânciocul cu fruntea neagră,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 29.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 6 și maxim 12 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 6-10 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 30000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 30000 ha, acestea din urmă reprezentând

circa 85% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

33. *Larus melanocephalus*, pescărușul cu cap negru,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 30.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 1 și maxim 2 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10-20 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-inadecvată a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 20 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,55% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-inadecvată.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

34. *Milvus migrans*, gaia neagră,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 31.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 1 și maxim 2 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă

în aria naturală protejată este de circa 1-2 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 30000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 30000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 95% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

35. *Nyctycorax nyctycorax*, stârcul de noapte,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 32.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 50 și maxim 60 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 20-30 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 2500 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 2500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 7% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

36. *Pandion haliaetus*, vulturul pescar,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 33.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 1 și maxim 2 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 1-2 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 2500 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 2500 ha, acestea din urmă reprezentând circa 7% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

37. *Pernis apivorus*, viesparul,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 34.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, decât habitatele sale. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 1-2 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-inadecvată a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este

influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, distribuția spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 30000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 30000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 95% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, distribuția spațială și temporală, intensitatea activităților silvice, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-inadecvată.

Deși suprafața habitatului speciei este mare, având în vedere faptul că este vorba de o specie sedentară, considerăm starea generală de conservare a speciei ca fiind nefavorabilă-inadecvată.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

38. *Picus canus*, ciocănitoarea mică,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 35.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 2 și maxim 3 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 3 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, distribuția spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 3820 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 3820 ha, acestea din urmă reprezentând circa 10% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, distribuția spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

39. *Platalea leucorodia*, lopătarul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 36.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 55 și maxim 20 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 15 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

40. *Plegadis falcinellus*, țigănușul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 37.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 1 și maxim 3 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 2-4 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul

activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

41. *Pluvialis apricaria*, ploierul auriu,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 38.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, decât habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10-20 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-rea a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-rea.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-rea.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

42. *Porzana parva*, crestețul cenușiu,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 39.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, decât habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 30-40 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-rea a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activității de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-rea.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-rea.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

43. *Sterna hirundo*, chiră de baltă,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 40.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 30 și maxim 40 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 30 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

44. *Caprimulgus europaeus*, caprimulgul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 41.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 3 și maxim 5 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 3 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 3560 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 3560 ha, acestea din urmă reprezentând circa 10% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

45. *Lullula arborea*, ciocârlia de pădure,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 42.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 5 și maxim 8 perechi, în migrație 100-200 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 8 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 3950 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 3950 ha, acestea din urmă reprezentând circa 11% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

46. *Dendrocopos syriacus*, ciocănitoarea de grădini,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 43.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 10 și maxim 20 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 3950 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 3950 ha, acestea din urmă reprezentând circa

11% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

47. *Coracias garrulus*, dumbrăveanca,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 44.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 3 și maxim 4 perechi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 4 perechi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 400 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 400 ha, acestea din urmă reprezentând circa 1,25% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

48. *Anthus campestris*, fâsa de câmp,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 45.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 100 și maxim 200 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 100 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 30000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 30000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 95% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

49. *Sylvia nisoria*, silvia porumbacă,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 2.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, decât habitatele sale. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 30-50 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-inadecvată a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, intensitatea lucrărilor agricole, intensitatea lucrărilor silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 35615 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 35615 ha, acestea din urmă reprezentând circa 100% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul

activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea lucrărilor silvice, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-inadecvată.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

50. *Ardea purpurea*, stârcul roșu,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 47.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 1 și maxim 3 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10-15 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-inadecvată a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă o valoare de circa 20% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,8% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de creștere a parametrilor calitativi.

51. *Ixobrychus minutus*, stârcul pitic,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 48.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 1 și maxim 3 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă

în aria naturală protejată este de circa 10-20 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-inadecvată a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de creștere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă o valoare de circa 20% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 2,8% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de creștere a parametrilor calitativi.

52. *Ciconia nigra*, barza neagră,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 49.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 20 și maxim 30 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10-15 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutier, intensitatea activităților silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 1310 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 1310 ha, acestea din urmă reprezentând circa 3,7% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților silvice, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

53. *Egretta alba*, egretă mare,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 50.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 30 și maxim 45 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 30 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendența actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 400 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 400 ha, acestea din urmă reprezentând circa 1,25% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendența stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

54. *Gavia arctica*, cufundarul polar,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, arealul tipic de distribuție a acesteia necuprinzând vestul României.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 51.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, decât habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 0-1 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-rea a populației speciei. Tendența actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este

influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-rele. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-rea.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-rea.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

55. *Gavia stellata*, cufundarul mic,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, arealul tipic de distribuție a acesteia necuprinzând vestul României.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 52.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, decât habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 0-1 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-rea a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-rele. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-rea.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-rea.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

56. *Philomachus pugnax*, bătașul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 53.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 500 și maxim 600 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 200 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 400 ha, ce reprezintă % din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 400 ha, acestea din urmă reprezentând circa 1,25% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

57. *Tringa glareola*, fluierarul de mlaștină,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 54.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 80 și maxim 120 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 30-40 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 400 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 400 ha, acestea din urmă reprezentând circa

1,25% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

58. *Falco cherrug*, șoimul dunărean,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 55.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, doar habitatele sale. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 1-2 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-inadecvată a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 24000 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 24000 ha, acestea din urmă reprezentând circa 67% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-inadecvată.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

59. *Luscinia svecica*, gușă albastră,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 56.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, doar habitatele sale. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10-15 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-inadecvată a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 2750 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 2750 ha, acestea din urmă reprezentând circa 7,55% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-inadecvată.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

60. *Recurvirostra avosetta*, cioc întorsul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 57.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 60 și maxim 70 indivizi, reprezentând peste 2% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 20-30 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 400 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 400 ha, acestea din urmă reprezentând circa 1,25% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

61. *Mergus albellus*, fereștrașul mic,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 58.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, decât habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10-15 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-rea a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților de pescuit și vânătoare.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 200 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 200 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților de pescuit și vânătoare.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-rele. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-rea.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-rea.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

62. *Phalacrocorax pygmaeus*, cormoranul pitic.

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 59.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 6 și maxim 10 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 10-15 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de

menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 400 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 400 ha, acestea din urmă reprezentând circa 1,25% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

63. *Ardea cinerea*, stârcul cenușiu,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 60.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de circa 100 perechi cuibăritoare, la care se adaugă 100-200 în pasaj, reprezentând peste 2% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 100 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 400 ha, ce reprezintă 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 400 ha, acestea din urmă reprezentând circa 1,25% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

64. *Emys orbicularis*, broasca țestoasă de lac,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 172.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 800 și maxim 1000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 800 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de 1083-2720 ha, ce reprezintă până la 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 2720 ha, acestea din urmă reprezentând circa 55% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

65. *Bombina bombina*, buhaiul de baltă cu burta roșie,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 147.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 8000 și maxim 10000 indivizi, reprezentând peste 2% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de peste 10000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a

mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de 1140-3880 ha, ce reprezintă o valoare de până la 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 3880 ha, acestea din urmă reprezentând circa 80% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

66. *Triturus dobrogicus*, tritonul crestat dobrogean,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 171.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 600 și maxim 800 indivizi, reprezentând peste 2% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 600 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de 550-600 ha, ce reprezintă o valoare de până la 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 600 ha, acestea din urmă reprezentând circa 85% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

67. *Sabanejewia aurata*, dunarița, zvârluga aurie

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 148.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 1000 și maxim 5000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 5000-10000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de 18-45 ha, ce reprezintă o valoare de până la 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 45 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

68. *Cobitis taenia*, zvârluga,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 149.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 10000 și maxim 50000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 10000-50000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de 18-45 ha, ce reprezintă o valoare de până la 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 45 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

69. *Gymnocephalus schraetzer*, răspărul,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 150.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, doar habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 10-15 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-inadecvată a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de 18-45 ha, ce reprezintă o valoare de până la 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 45 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-inadecvată.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

70. *Zingel zingel*, pietrarul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 151.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 100 și maxim 500 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 500-1000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de 18-35 ha, ce reprezintă o valoare de până la 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 35 ha, acestea din urmă reprezentând circa 4% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

71. *Rhodeus sericeus amarus*, boarța,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 152.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 10000 și maxim 50000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 10000-50000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de 18-45 ha, ce reprezintă o valoare de până la 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 45 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de creștere a parametrilor calitativi.

72. *Gobio kessleri*, petrocul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 153.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 500 și maxim 1000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 1000-5000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a

mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de 18-30 ha, ce reprezintă o valoare de până la 87% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 35 ha, acestea din urmă reprezentând circa 4% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de creștere a parametrilor calitativi.

73. *Gobio albipinnatus*, porcușorul de șes, murgoiul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 154.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 1000 și maxim 5000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 5000-10000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de 18-35 ha, ce reprezintă o valoare de până la 90% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 40 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a

exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

74. *Misgurnus fossilis*, țiparul,

Specia nu a fost observată pe teritoriul sitului, dar ar putea să existe totuși pe teritoriul acestuia și în acest sens vor fi desfășurate în continuare activități de cercetare și monitorizare.

Harta de distribuție a habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 155.

Nu au fost identificați la nivelul sitului indivizi ai speciei, decât habitatul său. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 100-150 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-rea a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este necunoscută, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 10,5 ha, ce reprezintă o valoare de 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 10,5 ha, acestea din urmă reprezentând circa 1% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-rele. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-rea.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-rea.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

75. *Zingel streber*, fusarul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 156.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 100 și maxim 500 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de 500-1000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activității de pescuit.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 18-30 ha, ce reprezintă o valoare de până la 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 30 ha, acestea din urmă reprezentând circa 3,3% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole, intensitatea activității de pescuit.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de creștere a parametrilor calitativi.

76. *Unio crassus*, scoica de râu,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 157.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 100000 și maxim 500000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este 500000-1000000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere,

dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 18-45 ha, ce reprezintă o valoare de până la 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 45 ha, acestea din urmă reprezentând circa 5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală a exploatărilor de agregate minerale din albia minoră și albia majoră a râului Crișul Alb, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de creștere a parametrilor calitativi.

77. *Lucanus cervus*, rădașca,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 158.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 9000 și maxim 11000 indivizi, reprezentând peste 2% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este circa 10000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de 685-790 ha, ce reprezintă o valoare de până la 100% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 790 ha, acestea din urmă reprezentând circa 88% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, dispersia spațială și temporală, intensitatea activităților silvice.

Perspectivile speciei în viitor sunt favorabile. Viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este favorabilă.

Starea generală de conservare a speciei este favorabilă.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de menținere a parametrilor calitativi.

78. *Cirsium brachycephalum*, pălămidă,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 159.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 910 și maxim 1250 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 6000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-inadecvată a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 0,9 ha, ce reprezintă o valoare de circa 15% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 6 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,7% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-inadecvată.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de scădere a parametrilor calitativi.

79. *Eleocharis carniolica*, pipiriguțul,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 160.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de circa 1000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 1000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare favorabilă a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de menținere a efectivelor, respectiv de menținere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul

activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 0,028 ha, ce reprezintă o valoare de circa 0,5% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 5 ha, acestea din urmă reprezentând circa 0,5% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-inadecvate. Viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă.-inadecvată

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-inadecvată.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de scădere a parametrilor calitativi.

80. *Marsilea quadrifolia*, trifoliașul de baltă,

Specia a fost observată pe teritoriul sitului.

Harta de distribuție a populației și habitatului speciei în Complexul AP Crișuri este prezentată în anexa nr. 2 la planul de management, harta nr. 161.

Populația estimată a speciei în Complexul AP Crișuri este de minim 10000 și maxim 20000 indivizi, reprezentând sub 1% din populația națională. Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată este de circa 100000 indivizi. Raportul dintre populația actuală și mărimea populației de referință indică o stare nefavorabilă-rea a populației speciei. Tendința actuală a mărimii populației speciei, dinamica populației speciei, este de scădere a efectivelor, respectiv de scădere a suprafeței habitatelor sale. Dinamica populației speciei este influențată de impactul activităților antropice, calitatea habitatului, abundența hranei, densitatea și distribuția căilor rutiere.

Habitatul actual al speciei la nivelul sitului este de circa 2,5 ha, ce reprezintă o valoare de circa 4,5% din suprafața adecvată a habitatelor speciei, respectiv circa 55 ha, acestea din urmă reprezentând circa 6% din totalul suprafeței sitului. Dinamica habitatului speciei este influențată de impactul activităților antropice, densitatea și distribuția căilor rutiere, intensitatea activităților agricole.

Perspectivile speciei în viitor sunt nefavorabile-rele. Viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată. Starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare este nefavorabilă-rea.

Starea generală de conservare a speciei este nefavorabilă-rea.

Tendința stării de conservare generale a speciei este de scădere a parametrilor calitativi.

CAPITOLUL 4.

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT

4.1 Scopul planului de management

Prezentul plan de management are ca scop stabilirea măsurilor de management necesare a fi aplicate pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și națională care se constituie în obiectivele de conservare listate în formularele standard și fișele ariilor naturale protejate din componența Complexului de Arie Protejate Crișuri: ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru și a ariilor naturale protejate conexe ROSCI0048 Crișul Alb, ROSCI0231 Nădab-Socodor-Vârșand, ROSCI0350 Lunca Teuzului - exclusiv suprafața suprapusă ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, 2.97 Rezervația de soluri sărăturate Socodor, 2.98 Arboretul Macea, VI.1 Pădurea Lunca - Colonie De Stârci, VI.2 Pădurea Socodor - colonie de stârci

4.2 Obiective generale, specifice și activități

4.2.1. Obiectiv general

Obiectivul general al planului de management este stabilirea a cadrului reglementativ pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pe o perioadă de cinci ani pentru 7 habitate și 86 de specii de importanță comunitară și națională și 86 de specii de păsări cu migrație regulată, care se constituie în obiective de conservare pentru Complexul de Arie Protejate Crișuri, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate.

4.2.1.1 Obiective specifice

Obiectiv specific 1: Implementarea unui sistem eficient de gestionare a problemelor administrative ale Complexului AP Crișuri, pe o perioadă de cinci ani, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate.

Obiectiv specific 2: Stabilirea măsurilor pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pe o perioadă de cinci ani pentru 86 de specii și 7 habitate de importanță comunitară și națională, care se constituie în obiective de conservare pentru Complexul de Arie Protejate Crișuri, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate.

Obiectiv specific 3: Stabilirea măsurilor necesare pe o perioadă de cinci ani pentru a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață, din perspectiva condițiilor cadrului natural și a utilizării durabile a resurselor naturale și culturale tradiționale ale comunităților locale de pe teritoriul Complexului AP

Crișuri și în vecinătatea acestuia, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate.

Obiectiv specific 4: Organizarea pe o perioadă de cinci ani a activităților, din responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate, necesare pentru îmbunătățirea informațiilor, conștientizarea populației și pregătirea specialiștilor cu privire la cele 7 habitate și 86 de specii de importanță comunitară și 86 de specii de păsări cu migrație regulată de pe teritoriul Complexului AP Crișuri, care vor fi puse la dispoziția celor 16 comunități locale, pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a acestora.

Activitățile corespunzătoare obiectivelor specifice stabilite sunt cele menționate în capitolul următor, planul activităților.

CAPITOLUL 5.
PLANUL DE ACTIVITĂȚI

5.1. Activități de management

Activități aferente obiectivului specific 1: Implementarea unui sistem eficient de gestionare a problemelor administrative ale Complexului AP Crișuri.

Tabel nr. 13

Activități de management

Nr. crt.	Activitatea	Prioritate*	Perioada 5*	Responsabil	Indicator	Resurse necesare**		
						Financiare***	Materiale	Umane 4*
1	Implementarea planului de pază și supraveghere pe teritoriul ariei naturale protejate, pentru identificarea și soluționarea problemelor privind impactul activităților umane asupra speciilor și habitatelor.	1	permanent	custode	Număr de vizite în teren / an = minim 50.	400000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 GPS, 1 dronă, 1 aparat foto, echipament teren	5
2	Monitorizarea cu specialiști a speciilor de interes comunitar	1	permanent	custode	Număr de vizite în teren / an = minim 50.	500000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 GPS, 1 dronă, 1 aparat foto, echipament teren	5
3	Verificarea documentațiilor planurilor/proiectelor/activitatilor pentru care se solicită avizul/punctul de vedere al custodelui.	1	permanent	custode	Număr de documentații de avizare primite	0, 00 6*	sediu	3
4	Verificarea în teren a măsurilor de conservare propuse în urma analizei planurilor/proiectelor/activitatilor pentru reducerea impactului asupra biodiversității a planurilor și proiectelor pentru care s-a solicitat avizul custodelui.	1	permanent	custode	Număr de vizite în teren pentru verificarea aplicării măsurilor din avize = nr. avize emise	10000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 GPS, 1 dronă, 1 aparat foto, echipament teren	5

5	Elaborarea avizelor custodelui pentru planurile și proiectele cu potențial impact asupra biodiversității.	1	permanent	custode	Număr de avize emise	0, 00 ^{6*}	sediu	3
6	Verificarea în teren a modului în care s-au aplicat măsurile de reducere a impactului menționate în avizele acordate pentru planuri și proiecte cu potențial impact asupra biodiversității.	1	permanent	custode	Număr de vizite în teren	5000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 GPS, 1 dronă, 1 aparat foto, echipament teren	5
7	Comunicarea cu terțe părți cu privire la activitatea de custodie a ariilor naturale protejate.	3	permanent	custode	Număr înregistrări în registrul de intrări/ieșiri documente	1000	1 autoturism, 5 telefoane, 1 fax, 5 computere	5
8	Participarea la instructaje privind managementul ariilor naturale protejate.	2	permanent	custode	Număr de cursuri și training-uri la care au participat rangerii și membri asociației	5000	1 autoturism, 5 computere	5
9	Participarea la ședințe, conferințe, work-shop-uri cu privire la activitatea de management al ariilor naturale protejate.	3	permanent	custode	Număr de ședințe, conferințe, work-shop-uri	5000	1 autoturism, 5 telefoane, 1 fax, 5 computere	5
10	Managementul datelor – administrarea bazei de date GIS.	2	permanent	custode	Număr de baze de date actualizate	0, 00 ^{6*}	5 computere	5
11	Identificarea în teren a suprafețelor aferente administratorilor și gestionarilor de pe teritoriul Complexului AP Crișuri și realizarea hărții de detaliu a acestora.	1	Anul 1-2	custode	Număr de baze de date realizate, număr de hărți realizate	65000	3 computere	3

* - sistemul de clasificare a priorităților cuprinde 1 niveluri de prioritate, dintre care 1 este cel mai ridicat, 2 – mediu iar 3 – inferior.

** - în toate tabelele din planul de acțiuni resursele necesare sunt considerate cele minime, putând fi în fapt utilizate și mai multe resurse pentru asigurarea desfășurării optime a acțiunilor propuse.

*** - resursele financiare sunt estimate în lei. Resursele financiare necesare implementării acțiunilor preconizate vor fi obținute din proiecte cu finanțare din programe naționale și comunitare.

4* - la resurse umane se consideră numărul de persoane implicate, renageri, specialiști, colaboratori și alții asemenea.

5* - se referă la perioada de aplicare și desfășurare a activității, începând cu data aprobării planului de management.

6* - a fost propusă valoarea 0,00 lei - zero lei /cantitatea nulă pentru măsurile care nu necesită desfășurarea unor activități practice concrete pentru implementare și punere în vigoare.

5.2. Activități de conservare a speciilor și habitatelor

Activități aferente obiectivului specific 2: Stabilirea măsurilor pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pe o perioadă de cinci ani pentru 87 de specii și 6 habitate de importanță comunitară și națională.

Tabel nr. 14

Activități de conservare a speciilor și habitatelor

Nr. crt.	Activitatea	Prioritate*	Perioada 5*	Responsabil	Habitat și specii vizate	Indicatori	Resurse necesare**		
							Financiare***	Materiale	Umane 4*
1	Păstrarea pe malurile apelor a arborilor și a rădăcinilor cu cavități, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei	1	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Număr vizite în teren pentru observații	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
2	Păstrarea zonelor cu vegetație greu accesibilă – sălcii, rogoz, arbuști și altele asemenea, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei	1	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Suprafață teren ocupată de vegetație - ha	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3

3	Menținerea coridoarelor de deplasare acoperite - benzi intacte între zonele cosite, sălcii, și altele asemenea, în lunca inundabilă, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei	2	permanen	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Suprafață teren ocupată de coridoare - ha	100000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
4	Păstrarea unor condiții favorabile pentru existența resurselor de hrană, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei	2	permanen	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Suprafață habitate batracieni - ha	0, 00 ^{6*}	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	3
5	Crearea mediilor omogene de mari dimensiuni, de exemplu stufărișuri, rețele de canale închise labirintice, iazuri și brațe moarte ale cursurilor acvatice pentru favorizarea biodiversității. Măsura nu se aplică pe cursurile de apă, ci în lunca inundabilă a râurilor Crișul Alb și Teuz, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei majore în perioadele de inundații	1	permanen	custode, administrator silvic – pentru colaborare, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Suprafață teren ocupată de vegetație - ha	50000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
6	Interzicerea utilizării de capcane non-selective. Se permite utilizarea de capcane pentru combaterea dăunătorilor ce pot afecta structura și funcționarea lucrărilor de apărare a malurilor.	1	permanen	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Număr vizite în teren pentru observații	2000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
7	Recreerea habitatului adecvat, unde și când este necesar, prin plantarea de vegetație specifică pe marginea corpurilor	1	permanen	custode, administrații publice locale, crescători	<i>Lutra lutra</i>	Suprafață habitat adecvat - ha	500000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto,	5

	de apă, fără a se afecta capacitatea de transport a albiei			animale				echipament teren	
8	Excluderea oricărui tratament chimic asupra vegetației de pe malurile apelor	3	permanent	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Lutra lutra</i>	Număr vizite în teren pentru observații	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
9	Monitorizarea continuă a speciilor și habitatelor acestora – inclusiv habitatele potențiale	2	permanent	custode	<i>Lutra lutra,</i>	Număr vizite în teren pentru observații	100000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	7
10	Intervenția pentru colectarea deșeurilor	3	permanent	custode, administrații publice locale	<i>Lutra lutra,</i>	Număr vizite în teren pentru colectare	2500	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
11	Reducerea numărului câinilor fără stăpân, respectiv interzicerea accesului câinilor fără jujeu	3	permanent	custode, administrații publice locale, crescători animale	<i>Lutra lutra,</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
12	Renaturarea habitatelor afectate antropoc prin lucrări adecvate, fără a afecta lucrările hidrotehnice de reducere a riscului la inundații și de stopare a eroziunii malurilor	1	permanent	custode	<i>Lutra lutra,</i>	Suprafață habitat renaturat – ha	500000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
13	Combaterea braconajului	2	permanent	custode, administrator	<i>Lutra lutra</i>	Număr vizite în teren pentru	2500	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, GPS, 1	5

				fond pescuit, administrator fond cinegetic		observații		dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	
14	Menținerea structurii și funcției habitatelor specifice, inclusiv prin lucrări de eliminare a speciilor exotice cu mare potențial invaziv, fără a afecta lucrările hidrotehnice.	2	permanen	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	92A0	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
15	Reintroducerea/repopularea cu indivizi ai speciei	3	permanen	custode	<i>Spermophilus citellus, Mustela eversmannii</i>	Număr acțiuni eliminare specii invazive	150000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
16	Reducerea/eliminarea barierelor ecologice	2	permanen	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Emys orbicularis, Triturus cristatus, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii</i>	Număr vizite în teren	150000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
17	Aplicarea ghidului de bune practici în agricultură, respectiv a codului bunelor practici agricole pentru protecția apelor subterane de poluarea cu nitrați și pentru a reduce impactul antropic cauzat de activitățile agricole	2	permanen	custode, administrații publice locale	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Gobio albipinnatus, Gobio kessleri, Gobio uranoscopus, Sabanejewia aurata, Barbus meridionalis, Unio crassus</i> toate speciile de păsări de interes conservativ,	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	3
18	Este interzisă igienizarea utilajelor agricole, cisterne, containere, în albia minora a râului sau în apropierea albiei	2	permanen	custode, administrații publice locale,	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Emys orbicularis, Gobio albipinnatus, Gobio</i>	Număr vizite în teren	1000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și	3

	majore a râului			administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>kessleri, Gobio uranoscopus, Sabanejewia aurata, Barbus meridionalis,</i>			IR, 1 aparat foto, echipament teren	
19	Sunt interzise orice tip de activități în albia minoră a râului Crișul Alb și râului Teuz, în perioadele de migrație, reproducere și metamorfoză, 01 martie-15 mai și 01 octombrie-30 noiembrie. Excepție fac intervențiile impuse de fenomene excepționale și dezastre, intervențiile pentru realizarea lucrărilor de investiții de interes național, care pot fi realizate în orice perioadă a anului	1	permanenț	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Sabanejewia aurata, Gobio albipinnatus, Gobio kessleri, Gobio uranoscopus, Barbus meridionalis,</i>	Număr vizite în teren	1000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	3
20	Cercetarea științifică pe teritoriul Complexului AP Crișuri va fi orientată, pe cât posibil, spre realizarea scopului primordial, cel de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar și de protecție	3	permanenț	custode	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Gobio albipinnatus, Gobio kessleri, Gobio uranoscopus Sabanejewia aurata, Barbus meridionalis, toate speciile de păsări, Lucanus cervus,</i>	Număr vizite în teren pentru observații	100000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	7
21	Amplasarea de capcane pentru animale, nevertebrate și vertebrate, în cadrul Complexului AP Crișuri este interzisă, cu excepția măsurilor întreprinse pentru protejarea lucrărilor hidrotehnice.	1	Anul 2-3	custode, administrator fond pescuit, administrator bazin apă, administrator	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Lutra lutra, toate speciile de păsări, Lucanus cervus</i>	Număr vizite în teren	1500	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 barcă cu motor, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5

				fond cinegetic					
22	Amplasarea unor dispozitive cu înregistrări audio menite să alunge/atragă speciile de amfibieni și păsări este interzisă, conform prevederilor din legislația specifică	1	permanent	custode, administrații publice locale, administrator fond cinegetic	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus,</i> toate speciile de păsări de interes conservativ	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
23	Populările/Repopulările cu organisme acvatice în cadrul Complexului AP Crișuri se vor face în baza unui studiu de caz, numai cu punctul de vedere/acordul/avizul custodelui și consultarea administrațiilor publice locale, a administratorului cursului de apă și a Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură, precum și cu derogările necesare din partea autorității centrale de mediu conform OUG 57, articolul 38, litera d	2	permanent	custode, gestionar fond pescuit, administrații publice locale, administrator bazin acvatic, ANPA, MMAP	<i>Gobio albipinnatus, Gobio kessleri, Gobio uranoscopus Sabanejewia aurata, Barbus meridionalis,</i>	Număr vizite în teren, număr acțiuni conștientizare organizate, număr participanți	0, 00 ^{6*}	- 6*	5
24	Stabilirea a 10-15 suprafețe-martor, de diferite vârste, relativ uniform dispersate în sit, fiecare cu câte 3-5 ha, ce vor fi excluse de la orice intervenție silvică pe durata aplicării prezentului plan de management, cu consultarea administratorului silvic	1	permanent	Custode, administrator silvic	91F0, 92A0	Număr suprafețe martor stabilite	2000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	3
25	Limitarea intervențiilor pentru curățarea lăstărișului - prin lucrări de ajutorarea regenerării naturale, degajări, curățiri - în	3	permanent	Custode, administrator silvic	91F0, 92A0	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la	0, 00 ^{6*}	- 6*	3

	perioada de reproducere a speciilor de paseriforme - martie-mai					intervenții			
26	Păstrarea lemnului mort, pe picioare sau căzut, minim 3 arbori/ha	1	permanent	Custode, administrator silvic	91F0, 92A0	Număr ua-uri evaluate - din cele incluse în APV-uri	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
27	Urmărirea compoziției-țel în funcție de tipul fundamental de pădure.	2	permanent	Custode, administrator silvic,	91F0, 92A0	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
28	Respectarea zonelor de liniște în jurul vizuinelor, cuiburilor de răpitoare identificate ca fiind active, pe o rază de 50m în jurul acestora	1	permanent	Custode, administrator silvic, gestionar fond vânătoare	91F0, 92A0, toate speciile de păsări răpitoare de interes conservativ	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	0, 00 ^{6*}	- 6*	5
29	Limitarea pătrunderii animalelor domestice în sit, controlul deplasării câinilor cu jujeu	2	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale, administrator silvic	91F0, 92A0, <i>Crex crex</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Emys orbicularis</i>	Număr vizite în teren	5000	1 autoturism teren, echipament teren	5
30	Monitorizarea impacturilor activităților antropice și a efectului aplicării măsurilor de management	1	permanent	Custode	91F0, 92A0	Număr vizite în teren pentru observații	250000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	7
31	Intervenția la combaterea dăunătorilor cu punctul de vedere al custodelui, folosindu-se în principal metode selective de	1	permanent	Custode, administrator silvic	91F0, 92A0	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	0, 00 ^{6*}	- 6*	-

	combatere								
32	Exploatarea masei lemnoase se va realiza în perioade fără precipitații cu nivel hidric scăzut în sol, conform regulilor silvice de exploatare și regimului ariilor naturale protejate, conform legislației în vigoare	1	permanent	Custode, administrator silvic	91F0, 92A0	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
33	Se va evita exploatarea masei lemnoase în perioada de reproducere și de cuibărire a speciilor de mamifere și păsări, în vecinătatea zonelor de cuibărit și reproducere, în scopul asigurării funcțiilor habitatului	1	permanent	Custode, administrator silvic	91F0, 92A0, <i>Haliaeetus albicilla</i> , <i>Milvus migrans</i> , <i>Pernis apivorus</i> , <i>Circus yaneus</i> , <i>Pandion haliaetus</i> , <i>Aquila pomarina</i> , <i>Circaetus gallicus</i> , <i>Falco vespertinus</i>	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
34	Arborii în care se găsesc adăposturi de lilieci și cuiburi de păsări răpitoare se exclud de la tăiere, în scopul asigurării funcțiilor habitatului. În cazul speciilor prioritare de interes comunitar se va asigura o zonă tampon în jurul arborilor în care se găsesc cuiburile/adăposturile, la o distanță diferită stabilită în funcție de specie, dar care nu va fi mai mica de 50m în diametru	1	permanent	Custode, administrator silvic	91F0, 92A0, <i>Haliaeetus albicilla</i> , <i>Milvus migrans</i> , <i>Pernis apivorus</i> , <i>Circus yaneus</i> , <i>Pandion haliaetus</i> , <i>Aquila pomarina</i> , <i>Circaetus gallicus</i> , <i>Falco vespertinus</i> ,	Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	15000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
35	Se va promova dezvoltarea subarboretului și a stratului arbustiv – fără a conduce la modificarea prevederilor din conținutul amenajamentelor silvice, cu consultarea administratorului silvic	2	permanent	Custode, administrator silvic	91F0, 92A0	Număr APV-uri Număr u.a.-uri evaluate - din cele propuse la intervenții	0, 00 ^{6*}	- 6*	3

36	Pentru extragerea masei lemnoase se vor utiliza doar instalațiile de scos-apropiat aprobate prin documentația specifică a partizii. În cazuri bine justificate ce impun modificarea traseelor, varianta nouă va trebui adusă la cunoștința custodelui pentru punct de vedere.	1	permanent	Custode, administrator silvic	91F0, 92A0	Număr ua-uri evaluate - din cele incluse în APV-uri	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
37	Se interzice depozitarea masei lemnoase pe malurile și în albiile râurilor și pârâurilor.	1	permanent	Custode, administrator silvic	91F0, 92A0, <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i>	Număr ua-uri evaluate - din cele incluse în APV-uri	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
38	Se exclud de la tăiere arborii situați pe o rază de 5m de o parte și de cealaltă a cursurilor de apă, permanente sau temporare – având în vedere și reglementările de certificare a pădurilor.	1	permanent	Custode, administrator silvic	91F0, 92A0, <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i>	Număr ua-uri evaluate - din cele incluse în APV-uri	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
39	Scoaterea masei lemnoase se va face pe un traseu perpendicular peste cursurile de apă permanente. În toate situațiile se impune realizarea unor structuri de traversare: podețe, din tuburi de ciment sau alte forme și materiale de realizare a traversărilor, conform cerințelor certificării pădurilor, cu punctul de vedere sau avizul custodelui și al administratorului cursului de apă.	1	permanent	Custode, administrator silvic, administrator bazin acvatic, administrații locale	91F0, 92A0, <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i>	Număr ua-uri evaluate - din cele incluse în APV-uri	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
40	Limitarea prezenței speciilor invazive.	2	permanent	Custode	91F0, 92A0, <i>Narcissus poeticus radiiflorus</i> , 40A0*, 1530*,	Număr acțiuni eliminare specii	150000	1 autoturism teren, echipament teren, unelte	5

					6430,6440, 6510	invazive		mecanice	
41	Excluderea utilizării de capcane pentru capturarea speciilor vizate.	2	permanen	Custode, gestionar fond cinegetic	<i>Lutra lutra, Emys orbicularis, Triturus cristatus</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
42	Recreerea habitatului adecvat, unde și când e necesar.	2	Anul 2-3	Custode	40A0*, 1530*, 6440, 6510, 6430, <i>Lutra lutra, Emys orbicularis, Triturus cristatus</i>	Suprafață habitate restaurate	250000	1 autoturism teren, echipament teren, unelte mecanice	7
43	Renaturarea habitatelor afectate antropice prin lucrări adecvate.	2	Anul 2-3	Custode	91F0, 92A0, <i>Haliaeetus albicilla, Milvus migrans, Pernis apivorus, Circus yaneus, Pandion haliaetus, Aquila pomarina, Circaetus gallicus, Falco vespertinus, 40A0*, 1530*, 6440, 6510, 6430</i>	Suprafață habitate renaturate	150000	1 autoturism teren, echipament teren, unelte mecanice	7
44	Managementul suprafețelor în vederea evitării și / sau reducerii fragmentării habitatelor datorată expansiunii infrastructurii și dezvoltării activităților umane, includerea în planurile de dezvoltare a aspectelor legate de conectivitatea populațiilor, în special în zonele cheie – culoarele de legătură cu alte suprafețe împădurite masiv de exemplu.	1	permanen	Custode, administrații locale, administrator silvic	<i>Bombina bombina, Bombina variegata, Triturus cristatus, Emys orbicularis, Crex crex, Egretta garzetta, Ardea purpurea, Aythya nyroca, Alcedo atthis, Ardeola ralloides, Botaurus stellaris, Platalea leucorodia, Philomachus pugnax, Tringa glareola,</i>	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
45	Combaterea braconajului, prin măsuri legale întreprinse de responsabili individual și prin acțiuni comune	1	permanen	Custode, gestionar fond cinegetic	Toate speciile de păsări de interes conservativ, toate speciile de pești de interes	Număr vizite în teren	5000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto,	3

					conservativ, <i>Lutra lutra</i>			echipament teren	
46	Conștientizarea opiniei publice privind importanța conservării speciei vizate	1	permanent	Custode, gestionar fond cinegetic, administrații locale	<i>Spermophilus citellus, Mustela eversmannii</i>	Număr vizite în teren, număr acțiuni conștientizare organizate, număr participanți	15000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto și IR, 1 aparat foto, echipament teren	5
47	Interzicerea accesului câinilor neînsoțiți, fără jujeu	2	permanent	Custode, gestionar fond cinegetic, administrații locale, crescători animale	Toate speciile de păsări de interes conservativ, <i>Lutra lutra, Emys orbicularis, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	3
48	Respectarea măsurilor privitoare la managementul cursurilor de apă, așa cum sunt menționate în subcapitolul Hidrologie, secțiunea Managementul apelor	2	permanent	Custode, administrator bazin acvatic	92A0, 6430	Număr puncte de vedere pentru măsurile întreprinse	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
49	Acolo unde există coridoare ecologice, de migrație, ori habitate naturale de interes comunitar, zonele de liniște se constituie integral sau parțial, după caz, în suprafața acestora	1	anul 1	Custode, administrator fond cinegetic	<i>Lutra lutra, Emys orbicularis, Triturus cristatus, 6430, Spermophilus citellus, Mustela eversmannii, 40A0*, 1530*, 6440, 6510, 6430</i>	Hartă zonă liniște marcată, cu aprobarea Gărzii Forestiere	0, 00 ^{6*}	- 6*	2
50	Monitorizarea și reglementarea activităților de extragere a agregatelor minerale	2	permanent	Custode, administrator bazin acvatic	<i>Alcedo atthis, Nycticorax nycticorax, Tringa glareola</i>	Număr vizite în teren	25000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	3

51	Amplasarea de platforme pe vârfurile arborilor înalți pentru facilitarea instalării cuibului - acolo unde se constată prezența speciei - cu acordul proprietarului.	2	Anul 4-5	Custode,	<i>Aquila pomarina</i>	Număr platforme amplasate	25000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
52	Monitorizarea și reglementarea deversărilor de efluenți de la stațiile de epurare ale comunelor, precum și de la diverși agenți economici sau persoane private.	3	permanen	Custode, administrator bazin acvatic,	<i>Alcedo atthis, Egretta garzetta, Egretta alba, Nycticorax nycticorax, Philomachus pugnax</i>	Număr vizite în teren, număr mostre evaluate	20000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	5
53	Marcarea firelor electrice de înaltă tensiune cu balize vizibile	3	Anul 4-5	Custode,	<i>Aquila pomarina</i>	Număr balize montate	15000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
54	Creșterea în captivitate al celui de al doilea pui care de regulă nu supraviețuiește în condiții naturale	3	permanen	Custode,	<i>Aquila pomarina</i>	Număr pui identificați și recuperați	50000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
55	Reducerea până la anulare a activității umane dacă sunt identificate teritorii sigure de cuibărire ale speciei pe întregul interval al perioadei de cuibărit.	1	permanen	Custode, administrator silvic	<i>Circaetus gallicus, Ciconia nigra, Hieraaetus pennatus, Aquila pomarina</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
56	Reglementarea activității de pășunat și cosit, pentru a păstra structura habitatelor de cuibărire și hrănire.	2	permanen	Custode, administrații locale, crescători animale	<i>Crex crex, Tringa glareola, Dioszeghyana schmidtii, Eriogaster catax, Pilemia tigrina, Nymphalis vaualbum, Arytrura musculus, Ophiogomphus cecilia, Isophya costata,</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1

57	Limitarea folosirii substanțelor chimice remanente.	3	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale, fermieri	<i>Aquila pomarina, Ciconia ciconia, Ciconia nigra, Circaetus gallicus, Circus cyaneus, Hieraaetus pennatus,</i>	Număr vizite în teren, număr mostre evaluate	0, 00 ^{6*}	- 6*	2
58	Amplasarea de cuiburi artificiale pe stâlpi.	3	Anul 2-3	Custode	<i>Ciconia ciconia</i>	Număr cuiburi amplasate	40000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
59	Plantarea pe cabluri a unor izolatori care să ferească păsările de electrocutare.	3	Anul 2-3	Custode	<i>Ciconia ciconia, Ciconia nigra,</i>	Număr izolatori plantați	50000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
60	Oprirea tăierii arborilor înalți în câmp deschis, păstrarea unui număr de 2-3 arbori înalți pe picior în lizierele unităților amenajistice exploatate, respectiv din lunca râurilor.	2	permanent	Custode, administrații locale, administrator silvic	<i>Circaetus gallicus,</i>	Număr ua-uri evaluate – din cele incluse în APV-uri	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
61	Stoparea asanării zonelor umede și păstrarea acestora.	1	permanent	Custode, administrații locale	<i>Circus aeruginosus, Egretta garzetta, Egretta alba, Nycticorax nycticorax, Philomachus pugnax, Triturus cristatus, Emys orbicularis</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
62	Stoparea colmatării bazinelor acvatice naturale sau artificiale.	1	permanent	Custode, administrații locale	<i>Chlidonias hybridus, Egretta garzetta, Egretta alba, Philomachus pugnax, Triturus cristatus, Emys orbicularis</i>	Număr vizite în teren	500000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	5

63	Limitarea extinderii culturilor agricole.	1	permanen	Custode, administrații locale, fermieri	<i>Circus cyaneus</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
64	Cositul manual al fânățelor, în afara perioadei de cuibărit.	2	permanen	Custode, administrații locale, crescători animale	<i>Crex crex,</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
65	Interzicerea cu strictețe a incendierii stufului și vegetației în general.	1	permanen	Custode, administrații locale,	<i>Ixobrychus minutus,</i> <i>Dioszeghyana schmidtii,</i> <i>Eriogaster catax, Pilemia tigrina, Nymphalis vaualbum,</i> <i>Arytrura musculus,</i> <i>Ophiogomphus cecilia, Isophya costata, Emys orbicularis,</i> <i>Bombina bombina, Bombina variegata</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
66	Păstrarea tufărișurilor de-a lungul drumurilor și la liziera pădurilor, precum și între parcelele agricole.	2	permanen	Custode, gestionar fond cinegetic, administrații locale, crescători animale administrator silvic, fermieri	<i>Lanius minor, 40A0*</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
67	Promovarea agriculturii extensive	2	permanen	Custode	<i>Bombina bombina, Bombina</i>	Număr acțiuni organizate, număr	20000	1 autoturism teren, 1 aparat foto, echipament	3

			nt		<i>variegata</i>	materiale difuzate		teren	
68	În vecinătatea parcelor cultivate în sistem bio/ecologic se interzice folosirea îngrășămintelor artificiale și pesticidelor, pentru evitarea poluărilor accidentale	1	permanent	Custode, administrații locale, fermieri	<i>Bombina bombina, Bombina variegata</i>	Număr vizite în teren, număr mostre evaluate	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
69	Controlul speciilor invazive precum <i>Amorpha fruticosa</i> și <i>Falopia japonica</i> , a căror dezvoltare conduce la degradarea habitatelor caracteristice	1	permanent	Custode	<i>Bombina bombina, Bombina variegata</i> , 92A0, 6430, 40A0*, 1530*	Dimensiune suprafețe curățate	50000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
70	Păstrarea sau amplasarea lângă bălțile populate de tritoni de pietre, ramuri, tufișuri, terenuri înierbate.	2	Anul 4-5	Custode	<i>Triturus cristatus, Emys orbicularis</i>	Dimensiune suprafețe amenajate	50000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	5
71	Crearea de noi zone umede pe teritoriul sitului.	1	Anul 2-3	Custode	<i>Triturus cristatus, Emys orbicularis</i>	Dimensiune suprafețe amenajate	150000 0	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
72	Păstrarea sau crearea de conexiuni între zonele umede existente, prin păstrarea sau crearea de zone înierbate și evitarea extinderii terenurilor agricole.	1	Anul 4-5	Custode	<i>Triturus cristatus, Emys orbicularis</i>	Dimensiune suprafețe amenajate	500000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
73	Interzicerea totală a populării cu pești răpitori a zonelor umede folosite pentru depunerea pontelor de către femelele de triton dobrogean și broască țestoasă de lac	3	permanent	Custode, administrator fond piscicol	<i>Triturus cristatus, Emys orbicularis</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
74	Interzicerea pășunatului – în zonele de depunere a pontei dar și pe rutele de	2	permanent	Custode, administrații locale,	<i>Emys orbicularis,</i>	Număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1

	migrație dintre habitatele acvatice și zonele de depunere a pantei - mai ales în perioada mai-iunie			crescători animale					
75	Menținerea și crearea zonelor de depunere a ouălor – prin defrișarea și curățirea fâșiilor cu tufăriș și arboret pentru creșterea perioadei de însoțire a locului - noiembrie-februarie	2	permanent	Custode	<i>Emys orbicularis</i> ,	Dimensiune suprafețe amenajate	20000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
76	Protecția cuiburilor – prin acoperirea urmelor sau a semnelor depunerii pantei și acoperirea cu diferite dispozitive	2	permanent	Custode	<i>Emys orbicularis</i> ,	Număr cuiburi protejate	10000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
77	Păstrarea sau crearea de conexiuni între zonele umede existente, prin păstrarea sau crearea de zone înierbate și evitarea extinderii terenurilor agricole	2	permanent	Custode	<i>Emys orbicularis</i> , <i>Triturus cristatus</i>	Dimensiune suprafețe amenajate	100000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	5
78	Realizarea de spații de subtraversare a drumurilor publice atunci când se propun lucrări de modernizare a acestora, mai ales pe rutele de migrație	1	permanent	Custode, administrații locale	<i>Triturus cristatus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Bombina variegata</i>	Număr și dimensiune suprafețe amenajate	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
79	Oprirea ciclului natural de colmatare a bălților	2	permanent	Custode	<i>Emys orbicularis</i> , <i>Triturus cristatus</i>	Dimensiune suprafețe amenajate	500000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	5
80	Limitarea regularizării afluenților prin crearea de căderi de apă mai înalte de 0,5m.	2	permanent	Custode, administrații locale, administrator	<i>Gobio kessleri</i> , <i>Gobio albipinnatus</i> , <i>Gobio uranoscopus</i> , <i>Barbus</i>	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- 6*	1

				bazin acvatic,	<i>meridionalis petenyi</i> , <i>Sabanejewia aurata</i> ,				
94	Reglarea încărcăturii de animale - maximum 1,4-1,5 UVM/ha	2	permanent	Custode, crescători animale	1530*, 6440, 6510, 6430	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
95	Trecerea unor suprafețe în exploatarea ca fâneață sau mixt - 1 coasă + pășunat	3	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale	1530*, 6440, 6510, 6430	Dimensiune suprafețe lucrate	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
96	Interzicerea pășunatului între 01 noiembrie și 15 aprilie	2	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale	1530*, 6440, 6510, 6430	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
97	Interzicerea realizării de construcții noi	3	permanent	Custode, administrații locale,	1530*, 6440, 6510, 6430	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
98	Limitarea aplicării măsurilor drastice de ameliorare agronomică - supraînsămânțare, fertilizare anorganică, amendamentare - în parcelele învecinate	2	permanent	Custode, administrații locale, crescători animale fermieri	1530*, 6440, 6510, 6430	Număr avize emise, număr vizite în teren	0, 00 ^{6*}	- 6*	1
99	Reconstrucția ecologică a suprafețelor de pajiști degradate din sit	2	Anul 3-4	Custode	1530*, 6440, 6510, 6430	Dimensiune suprafețe amenajate	500000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	7
100	Stimularea agricultorilor să construiască	3	permanent	Custode,	92A0	Număr vizite în	0, 00 ^{6*}	- 6*	1

	garduri pentru a împiedica accesul animalelor domestice în habitat și să construiască captări de apă pentru adăpare în afara habitatului		nt	fermieri, crescători animale		teren, număr avize emise			
101	Eliminarea deșeurilor din habitat / sit și prevenirea depozitării ilegale a deșeurilor	2	permanent	Custode, administrații locale	92A0, 1530*, 6440, 6510, 6430	Număr acțiuni organizate	20000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	3
102	Cosirea - cel puțin o dată pe an - a păjiștilor ripariene înalte	2	permanent	Custode, administrator teren	6430	Dimensiune suprafețe lucrate	25000	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren	5
103	Includerea obiectivelor de conservare a speciilor și habitatelor în planurile de urbanism ale comunelor	1	Anul 1-2	Custode, administrații locale	Toate speciile și habitatele de interes conservativ	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	1
104	Reconstrucția ecologică a unor zone umede pe teritoriul Complexului AP Crișuri	1	Anul 2-5	Custode, administrații locale	Toate speciile care habitează zonele umede, habitatele caracteristice	Dimensiune suprafețe amenajate	150000 0	1 autoturism teren, 1 GPS, 1 dronă cu cameră foto, 1 aparat foto, echipament teren, barcă	7

* - sistemul de clasificare a priorităților cuprinde 1 niveluri de prioritate, dintre care 1 este cel mai ridicat, 2 – mediu iar 3 – inferior.

** - în toate tabelele din planul de acțiuni resursele necesare sunt considerate cele minime, putând fi în fapt utilizate și mai multe resurse pentru asigurarea desfășurării optime a acțiunilor propuse.

*** - resursele financiare sunt estimate în lei. Resursele financiare necesare implementării acțiunilor preconizate vor fi obținute din proiecte cu finanțare din programe naționale și comunitare.

4* - la resurse umane se consideră numărul de persoane implicate, renageri, specialiști, colaboratori și alții asemenea.

5* - se referă la perioada de aplicare și desfășurare a activității, începând cu data aprobării planului de management.

6* - a fost propusă valoarea 0,00 lei - zero lei/cantitatea nulă pentru măsurile care nu necesită desfășurarea unor activități practice concrete pentru implementare și punere în vigoare.

5.3. Activități pentru promovarea turismului durabil

Activități aferente obiectivului specific 3: Stabilirea măsurilor necesare pentru a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață, din perspectiva ale condițiilor cadrului natural și a utilizării durabile a resurselor naturale și culturale tradiționale.

Tabel nr. 15

Activități pentru promovarea turismului durabil

Nr. crt.	Activitatea	Prioritate*	Perioada 5*	Responsabil	Indicatori	Resurse necesare**		
						Financiare ***	Materiale	Umane 4*
1	Reglementarea accesului turistic	2	permanent	custode, administrații locale, administrator bazin acvatic, administrator fond pescuit	Număr de panouri informative și număr de bariere amplasate	0,00	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă, echipament teren	5
2	Amplasarea de panouri indicatoare și de informare	1	Anul 1-3	custode, administrații locale, administrator bazin acvatic, administrator fond pescuit	Număr de panouri amplasate	10000,00	1 autoturism teren, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă, echipament teren	5
3	Controlul turismului de agrement	3	permanent	custode, administrații locale, administrator bazin acvatic, administrator fond pescuit	Număr de panouri informative și număr bariere amplasate	6000,00	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă, echipament teren	5
5	Promovarea evenimentelor culturale locale	2	permanent	custode, administrații locale	Număr evenimente organizate	50000,00	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video, 1 dronă	5

6	Promovarea valorilor naturale și culturale locale	2	permanent	custode, administrații locale	Număr evenimente organizate, număr materiale promovare realizate	30000,00	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video, 1 dronă	5
7	Păstrarea caracterului tradițional al construcțiilor	3	permanent	custode, administrații locale	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	2
8	Păstrarea caracterului rural tradițional	2	permanent	custode, administrații locale	Număr avize emise	0, 00 ^{6*}	- ^{6*}	2
9	Reglementarea sportului cu autovehicule off-road	2	permanent	custode, administrații locale, administrator fond pescuit, administrator bazin acvatic	Număr vizite în teren	2000,00	1 autoturism teren, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă, echipament teren	5
10	Dezvoltarea de popasuri turistice și spații de campare	1	An 1-4	custode, administrații locale, administrator fond pescuit, administrator bazin acvatic, administrator silvic – pentru consultare	Număr popasuri și spații campare realizate	150000,00	1 autoturism teren, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă, echipament teren	5
11	Promovarea producătorilor locali	3	permanent	custode, administrații locale	Număr evenimente organizate, număr materiale promovare realizate	10000,00	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video, 1 dronă	5
12	Promovarea utilizării durabile a resurselor naturale	2	permanent	custode, administrator silvic – pentru consultare	Număr evenimente organizate, număr materiale promovare realizate	30000,00	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video, 1 dronă	5

* - sistemul de clasificare a priorităților cuprinde 1 niveluri de prioritate, dintre care 1 este cel mai ridicat, 2 – mediu iar 3 – inferior.

** - în toate tabelele din planul de acțiuni resursele necesare sunt considerate cele minime, putând fi în fapt utilizate și mai multe resurse pentru asigurarea desfășurării optime a acțiunilor propuse.

*** - resursele financiare sunt estimate în lei. Resursele financiare necesare implementării acțiunilor preconizate vor fi obținute din proiecte cu finanțare din programe naționale și comunitare.

4* - la resurse umane se consideră numărul de persoane implicate, renageri, specialiști, colaboratori și alții asemenea.

5* - se referă la perioada de aplicare și desfășurare a activității, începând cu data aprobării planului de management.

6* - a fost propusă valoarea 0,00 lei - zero lei /cantitatea nulă pentru măsurile care nu necesită desfășurarea unor activități practice concrete pentru implementare și punere în vigoare.

5.4. Activități de conștientizare, educație și cercetare

Activități aferente obiectivului specific 4: Îmbunătățirea informațiilor, conștientizarea populației și pregătirea specialiștilor cu privire la cele 88 de specii și 6 habitate de importanță comunitară de pe teritoriul Complexului AP Crișuri.

Tabel nr. 16

Activități de conștientizare, educație și cercetare

Nr. crt.	Activitatea	Prioritate*	Perioada 5*	Responsabil	Indicatori	Resurse necesare**		
						Financiare ***	Materiale	Umane 4*
1	Organizarea de acțiuni de conștientizare în școli	1	permanent	custode, inspectoratul școlar județean, administrații locale	Număr acțiuni organizate, număr participanți	8000,00	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video	3
2	Organizarea unor tabere de educație ecologică	2	permanent	custode, inspectoratul școlar județean, administrații locale	Număr acțiuni organizate, număr participanți	10000,00	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video, 1 telefon, 1 computer	3
3	Organizarea unor stagii de practică cu studenți	2	permanent	custode	Număr stagii organizate, număr participanți	25000	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video, 1 telefon, 1 computer	3
4	Organizarea unor concursuri școlare	2	permanent	custode, inspectoratul școlar județean, administrații locale	Număr concursuri organizate, număr participanți	35000	1 autoturism, 1 aparat foto, 1 cameră video, 1 telefon, 1 computer	3

5	Dezvoltarea și implementarea unor programe de studiu și monitorizare a speciilor	1	permanent	custode	Număr programe, număr vizite în teren	250000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă	7
6	Evaluarea cu implicarea comunităților locale a importanței economice a bunurilor și serviciilor ecosistemelor, respectiv a resurselor naturale	2	An 1-3	custode	Număr proiecte implementate	100000	1 autoturism teren, 1 aparat foto,	3
7	Elaborarea de studii în vederea determinării oportunității introducerii/reintroducerii unor specii extinse	3	An 1-4	custode	Număr studii realizate	250000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă	5
8	Elaborarea de studii pentru determinarea măsurilor ce trebuie administrației localeicate pentru a interveni în teritorii ocupate de specii invazive și a împiedica expansiunea acestora și chiar eliminarea lor din habitatele naturale	1	An 1-3	custode	Număr studii realizate	300000	1 autoturism teren, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă	5
9	Studii și cercetări științifice pentru stabilirea măsurilor necesare pentru asigurarea conectivității habitatelor	1	An 1-3	Custode	Număr studii realizate	250000	1 autoturism teren, 1 barcă cu motor, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă	5
10	Evaluarea impactului dezvoltării și amenajării drumurilor de diferite categorii de la nivelul sitului asupra speciilor ce reprezintă obiectivele de conservare a ariei naturale protejate	3	An 1-4	Custode	Număr proiecte implementate	450000	1 autoturism teren, 1 aparat foto, 1 GPS, 1 dronă	3

* - sistemul de clasificare a priorităților cuprinde 1 niveluri de prioritate, dintre care 1 este cel mai ridicat, 2 – mediu iar 3 – inferior.

** - în toate tabelele din planul de acțiuni resursele necesare sunt considerate cele minime, putând fi în fapt utilizate și mai multe resurse pentru asigurarea desfășurării optime a acțiunilor propuse.

*** - resursele financiare sunt estimate în lei. Resursele financiare necesare implementării acțiunilor preconizate vor fi obținute din proiecte cu finanțare din programe naționale și comunitare.

4* - la resurse umane se consideră numărul de persoane implicate, renageri, specialiști, colaboratori și alții asemenea.

5* - se referă la perioada de aplicare și desfășurare a activității, începând cu data aprobării planului de management.

6* - a fost propusă valoarea 0,00 lei - zero lei /cantitatea nulă pentru măsurile care nu necesită desfășurarea unor activități practice concrete pentru implementare și punere în vigoare.

CAPITOLUL 6.
PLANUL DE MONITORIZARE A ACTIVITĂȚILOR

Tabel nr. 17

Planul de monitorizare a activităților

Perioada de implementare a planului de management	Perioada de raportare			
	Activități de management	Activități de conservare a speciilor și habitatelor	Activități pentru promovarea turismului durabil	Activități de conștientizare, educație și cercetare
An 1 - 2016	31.01.2017	31.03.2017	31.01.2017	31.03.2017
An 2 - 2017	31.01.2018	31.03.2018	31.01.2018	31.03.2018
An 3 - 2018	31.01.2019	31.03.2019	31.01.2019	31.03.2019
An 4 - 2019	31.01.2020	31.03.2020	31.01.2020	31.03.2020
An 5 - 2020	31.01.2021	31.03.2021	31.01.2021	31.03.2021

CAPITOLUL 7.
BIBLIOGRAFIE ȘI REFERINȚE

1. BAGHLI A, WALZBERG C, VERHAGEN R., 2005. Habitat use by the European polecat *Mustela putorius* at low density in a fragmented landscape. *Wildl Biol* 11:331–339
2. BARRET, P., MACDONALD, D., 2005 - Guide complet des mammifères de France et d'Europe, Delachaux et Niestle.
3. CAMPBELL, R. D., ROSELL, F., NOLET, B.A., DIJKTRA, V. A.A., 2005 - Territory and group sizes in Eurasian beavers - *Castor fiber*: echoes of settlement and reproduction, *Journal: Behavioral Ecology and Sociobiology*, Springer Berlin / Heidelberg, ISSN 0340-5443 – Print, 1432-0762 - Online, Issue: Volume 58, Number 6 / October, 2005, 597-607
4. ČERVINKA J, ŠÁLEK M, PAVLUVČÍK P, KREISINGER J., 2011. The fine-scale utilization of forest edges by mammalian mesopredators related to patch size and conservation issues in Central European farmland. *Biodivers Conserv* 20:3459–3475
5. DONIȚĂ, N., POPESCU, A., PAUCĂ-COMĂNESCU, M., MIHĂILESCU, S., BIRIȘ, I.-A., 2005 - *Habitatele din România*. Ed. Tehnică Silvică, București
6. ENTWISTLE, A., STEPHENSON, P. 2000 - Small mammals and the conservation agenda in Entwistle, Dunstone, N. *Priorities for the Conservation of Mammalian Diversity*. Cambridge Univ. press: 119-139.
7. GAFTA, D. & MOUNTFORD, J. O., ALEXIU, V., ANASTASIU, P., BĂRBOS, M., BURESCU, P., COLDEA, G., DRĂGULESCU, C., FĂGĂRAȘ, M., GAFTA, D., GOIA, I., GROZA, G., MICU, D., MIHĂILESCU, S., MOLDOVAN, O., NICOLIN, A. L., NICULESCU, M., OPREA, A., OROIAN, S., PAUCĂ-COMĂNESCU, M., SÂRBU, I., ȘUTEU, A., 2008 - *Manual de interpretare a habitatelor Natura 2000 din România.*, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca.
8. GUISAN, A. & ZIMMERMANN, N. 2000. Predictive habitat distribution models in ecology. *Ecol. Model.*, 135: 147-186.
9. HAARBERG, O., ROSELL, F., 2006. Selective foraging on woody plant species by the Eurasian beaver - *Castor fiber*, in Telemark, Norway. *Journal of Zoology*, Vol. 270, No. 2, 2006, p. 201-208
10. HALLEY, D.J. & ROSELL, F., 2003 - Population and distribution of European beavers - *Castor fiber*, *Lutra* 46:91-101
11. HALLEY, D. J. and ROSELL, F., 2002 - The beaver's reconquest of Eurasia: status,

- population development and management of a conservation success, *Mammal Rev.* 2002, Volume 32, No. 3, 153–178.
12. HURFORD C., SCHNEIDER M. 2006 - *Monitoring Nature Conservation in Cultural Habitats: A Practical Guide and Case Studies*. Ed. Springer, Dordrecht, The Netherlands. P.394
 13. IONESCU, G.-M., 2006 - *Reintroducerea castorului în România*, Teza de doctorat
 14. KRISTIANSEN LV, SUNDE P, NACHMAN G, MADSEN AB - 2007. Mortality and reproductive patterns of wild European polecats *Mustela putorius* in Denmark. *Acta Theriol* 52:871–878
 15. LODÉ, T., 1999. Time budget as related to feeding tactics of European polecat *Mustela putorius*. *Behav. Proc.*, 47: 11-18.
 16. MACDONALD, R.A. & BIRKS, J.D.S., 2003. Effects of farming practice and wildlife management on small mustelid carnivores. Pp. 106-119, in: F. Tattersall & W. Manley. *Conservation and Conflict – Mammals and Farming in Britain*. Linnean Society of London, The Mammal Society, Westbury Publishing, London, UK.
 17. MIKLÓS P., ŽIAK D., 2002 - Microhabitat selection by three small mammal species in oak-elm forest. *Folia Zool* 51- 4:275–288
 18. MURARIU D, MUNTEANU D. 2005 - *Fauna României*, Vol. XVI, Fasc. 5 – Carnivora. Editura Academiei Române, București.
 19. MURARIU D., 2005. *Mamifere - Mammalia*. In: Botnariuc N., Tatole V.. *Cartea Roșie a Vertebratelor din România*. Tipo.Curtea Veche Trad. S.R.L., București.
 20. MYERS, N., MITTERMEIER, R., MITTERMEIER, C., FONSECA, G., KENT, J. 2000. Biodiversity hotspots for conservation priorities. *Nature* 403: 853-858 109.
 21. ROSELL, F., BOZSÉR, O., COLLEN, P., PARKER, H., 2005. Ecological impact of beavers *Castor fiber* and *Castor canadensis* and their ability to modify ecosystems, *Mammal Rev.* 2005, Volume 35 No. 3&4, 248-276.
 22. ROSELL, F., PARKER, H., STEIFETTEN, Ø., 2006. Use of dawn and dusk sight observations to determine colony size and family composition in Eurasian beaver *Castor fiber*, *Acta Theriologica* 51 - 1: 107-112.
 23. ŠÁLEK M, KREISINGER J, SEDLÁČEK F, ALBRECHT T., 2009. *Corridor vs hayfield matrix use by mammalian predators in an agricultural landscape*, *Agr Ecosyst Environ* 134:8–13
 24. ŠÁLEK M, KREISINGER J, SEDLÁČEK F, ALBRECHT T., 2010. Do foraging opportunities determine preferences of mammalian predators for habitat edges in an

- agricultural landscape?, *Landsc Urban Plan* 98:86–91
25. SEGURADO, P. & ARAÚJO, M. ,2004 - An evaluation of methods for modelling species distributions. *J. Biogeogr.*, 31: 1555-1568.
 26. SUTHERLAND, J., NEWTON, I., GREED, R., 2000. *The conservation handbook. Research, management and policy.* Blackwell Science, Cambridge, 278.
 27. SVOBODOVÁ J, KREISINGER J, ŠÁLEK M, KOUBOVÁ M, ALBRECHT T., 2011. Testing mechanistic explanations for mammalian predator responses to habitat edges. *Eur J Wildl Res* 57-3:467–474
 28. TATOLE V., 2010 - *Managementul și Monitoringul speciilor de Animale Natura 2000 din România*, Ghid Metodologic. Ed. Excelsior Print, București
 29. TOADER T., DUMITRU I., 2007 - *Pădurile României – Parcuri Naționale și Parcuri Naturale*, Regia Națională a pădurilor
 30. UICN, 2000. *Categoriile și criteriile IUCN pentru lista roșie. Versiunea 3.1.* UICN, Gland - Elveția.
 31. VIRGÓS, E., 2002. *Mustela putorius* Linnaeus, 1758. Pp. 262-265 in: L. Palomo & J. Gisbert *Atlas de los Mamíferos Terrestres de España.* Sociedad Española de Ornitología - SEO/BirdLife, Museo Nacional de Ciencias Naturales - CSIC, Universidad de Málaga, Madrid, Spain
 32. ***Council Directive/ 2009/147/EC on the conservation of wild birds
 33. ***Bază de date, Convention on International Trade in Endangered species of wild fauna and flora
 34. ***Plan de management Lunca Mureșului Inferior ROSCI0108, ROSPA0069, 2007

CAPITOLUL 8.
ANEXE LA PLANUL DE MANAGEMENT

ANEXA 1.
REGULAMENTUL COMPLEXULUI AP CRIȘURI

ANEXA 2.

HĂRȚI

ANEXA 3.
FORMULARE STANDARD NATURA 2000

ANEXA 4.
PLAN DE SUPRAVEGHERE ȘI PAZĂ
privind Complexul AP Crișuri